

ŠED DENVER

DOX HOLIDAY

CENA 8 DINARA

BROJ 70

DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU

PAKLENI DAN

ŠED DENVER

Pakleni dan

— Ohooooj! Stooooj! — zauriao je vozar otegnuto i pritegao uzde. Zaprega je sasvim usporila hod i po već ustaljenoj navici zaustavila se pred kitnjasto zidanim zdanjem na kome je krupnim slovima pisalo „Hotel Springtajm”. Vozar je povukao kočnicu i glasno doviknuo putnicima koji su još sedeli zavaljeni na svojim sedištima.

— Springtajm Veli! Prekid putovanja za noć. Nastavljamo sutra u 6 časova ujutro.

Zatim je otpjunuo u prašinu i počeo da dobacuje prtljag onima koji su putovali samo do tog grada.

Dok Holidej je odmerenim korakom sišao na trotoar i koraknuvši dva-tri puta zastao da protegne noge utrnule od dugog sedenja. Otrësao je prašinu s odela i šešira pri čemu je otkrio belu dršku pištolja koji mu je visio na bedru. To je, dakle, Springtajm Veli. Ništa naročita ako se izuzme hotel koji je od ostalih zgrada odudarao svojim vele

lepnošću, naravno, u smislu koji je odgovarao dalekom Divljem zapadu.

— Moju torbu — rekao je vozaru koji mu je odmah pružio kožnu putnu torbu — i odvedite mog konja u štalu. Recite da ga dobro nahrane i istimare — dodao je bacajući mu srebrni dolar napojnice, koji je ovaj vešto uhvatio u letu.

— Budite bez brige mister, hraniće ga i paziti kao da je odojče — odgovorio je vozar zadovoljan napojnicom. — Budite bez brige.

— Streisi, mešino stara — dobio je neko od prisutnih — uslužan

si kad vidiš dolar. Ko te ne zna, mislio bi da si uvek takav.

— Za napojnicu bi prodao celu „Vels-Fargo” kompaniju — dodao je drugi.

— Možda i bih — odgovorio je vozar — ali, ne bih prodao dedinu duvankesu kao što si ti učinio. Ha, ha, ha! — nasmejao se zadovoljan što je doskočio onome ko ga je zadirkivao.

— Nije trebalo da tražiš vruga. Znaš da je Strejsi dovrtljiv i brz na jeziku — podsmehnuo se neko.

— Na jeziku jeste brz, ali je spor u vađenju novčanika. Ne pamtim kada ga je otvorio — pokušao je da se brani zadirkivač.

— To nije strašno. Mnogo je opasnije sporo potezati pištolj.

— Dobro kažeš. Kad su u pitanju kuršumi nije zdravo biti štedljiv.

— To je isto kao kad neko nosi pištolj radi dekoracije — dobacio je jedan od prisutnih, pokazujući glavom na Holideja.

Grupa ljudi koja se zatekla pred hotelom u trenutku dolaska dilijanse, okrenula se ka Holideju čiji je revolver blistao pri svetlosti petrolejke.

— Nakinđuren čovek je isto što i nakinđurena žena. Kad su oni u blizini možeš očekivati zabavu — javio se neki pametnjaković.

— Pogotovu kad im je revolver uglačan kao da je sad izašao ispod čekića. Hej, mister! — pozvao je šaljivčina Holideja.

Dok se napravio da ne čuje.

— Hej, mister vi u crnom odelu — ponovio je šaljivčina poziv.

Do tog trenutka Holidej se pravio da ne čuje šaljive primedbe ko-

je su dokoličari izbacivali na njegov račun. Mirno je podnosio uvredljivo izazivanje, iako mu je smetalo što je pri dolasku u svako novo mesto morao iznova da probija led podozrenja ili omalovažavanja. Lepše i lakše bi bilo živeti u jednom mestu gde čoveka svi znaju i gde je mogućnost nesporeduma svedena na najmanju meru. Ali, njemu je sudbina namenila nešto drugo. U stvari, sudbina koju je sam izabrao jer put avantura niko mu nije nametnuo. I zato se nije previše ljutio na drske nametljivce koji su u njemu videli bezopasnu žrtvu grube i šale. Ali, toj šali moralo se stati na put u pravi čas, inače je od šale mogla postati neprijatna pa čak i opasna zbilja.

— Meni kažete? — okrenuo se Dok.

— Da vama — odgovorio je šaljivčina.

— Šta želite?

— Hteo sam nešto da vas pitam ... ako dozvoljavate — namignuo je šaljivčina na ljude oko sebe.

Dok je žmirnuo očima. Pogled njegovih, sivoplavih očiju neprijatno je prošarao po grupi dokoličara koji su okruživali bezobraznika, a onda se zadržao na čoveku koji je postavio pitanje. Ovaj se osetio nelagodno kao što se oseća nenaoružan čovek pri susretu s gladnim vukom. Ali, više nije mogao da uzmakne i nastavio je igru sileći sebe na hrabrost.

— Hteo sam da vas pitam jeste li ikad pucali iz tog pištolja.

Holidej je opet žmirnuo očima. — Zašto pitate?

— Hteo bih da znam čemu vam služi.

— A čemu vama služi vaš?

— Čemu meni služi moj pištolj? To me pitate?

— Da.

— Za plašenje nalickanih fićfirića, eto čemu. A ponekad i za druge stvari... ako zatreba.

— Hm! — klimnuo je glavom Holidej.

— Jeste li sad zadovoljni?

— Skoro. A šta biva ako se fićfirići ne uplaše od samog izgleda vašeg pištolja?

— Eh, to se ne događa, ali, ako se baš desi, onda primenim one druge metode. Ali, niste odgovorili čemu vama služi oružje. Za zavođe-nje devojaka?

— Ne. Ako vas baš interesuje meni uvek služi za ono drugo kako vi rekoste... Pošto mi nije namera da bilo koga plašim.

— Za drugo? Hoćete da kažete da tim pištoljem smičete one koji vam se nađu na putu? Ha, ha, ha, ha! — Gromoglasno se nasmejao iza zivač — bolju šalu nisam čuo od kako je Šotri pričao da je pao u reku i zubima uhvatio ribu od četiri kilograma.

Ostali su se pridružili njegovom smeću i hotelski portir, privučen galamom, pojavio se na vratima.

Želeći da prekine grube šale Holidej se uputio vratima hotela. Nezadovoljan što će mu žrtva izmaći i što će izliv njegovih duhovnosti biti prekinut, šaljivčina je ustao i preprečio mu put.

— Čekajte malo, kud ste navali-li? Još nismo završili razgovor!

— Što se mene tiče razgovor ni-

smo ni počinjali — odgovorio je mirno Dok.

— Što ste vi tvrdoglav čovek — iscerio se drznik. — Kažem vam da nismo završili razgovor.

Zatim je, ne znajući u stvari šta da radi, pružio ruku i izvukao Holideju revolver iz futrole. Nikilovani „linkoln“ je blistao pri svetlosti.

— Gle, vraški fino oružje za jednog kicoša. Ovako dobro oružje nisam video godinama — nastavio je bezobraznik okrećući revolver u ruci.

— Pazi Mek, možda je pun! — dobacio je neko.

— Pun?! Gluposti, kako bi mogao da bude pun. Šta će kicošu pun pištolj. Iz ukrasnih predmeta se ne puca. Uostalom, da proverimo — rekao je i okrećući pištolj ka zemlji pritisnuo obarač.

Pucanj je prolomio noć!

— Gle, pa pun je! Ko bi to rekao?! — Napravio je blesasto lice čovek koga su nazvali imenom Mek.

Sve vreme, Holidej je stajao držeći torbu u ruci i mirno posmatrao besmisleni igru nadmenih ali ponje govoj oceni bezopasnih šaljivčina. Ipak, uzimajući pištolj iz futrole razmetljivac je prešao granicu preko koje postupci gube karakter bezazlene šale. Trebalo je staviti tačku na njegove gluposti.

— E, lepo, pošto ste sve videli i proverili vratite mi moj revolver pa da idem.

Holidej je govorio mirno, ali se u njegovom glasu osećao ton ozbiljnosti. Bio je to ton upozorenja i razuman čovek bi shvatio da je igranju kraj. Ali, razmetljivac Mek to nije shvatio,

— Kuda žurite? Ako ne nađete sobu u hotelu možete se smestiti u mom svinjcu. To bi izvanredno odgovaralo vašem finom odelu. Ha, ha, ha...

Nije stigao da završi smeh. Pokretom koji je oko jedva moglo da prati, Holidej je pružio ruku i izvukao Meku pištolj iz futrole. Istim zamahom ruke udario je drznika njegovim sopstvenim revolverom odozdo po šaci, od čega je ovaj ispustio Dokov pištolj. Drugom rukom, iz koje je u međuvremenu pustio torbu, Dok je prihvatio svoj pištolj i sada je stajao pred Mekom sa dva revólvera u rukama.

— Rekao sam vam da vratite pištolj tamo odakle ste ga uzeli. Sami ste krivi što je do ovoga došlo.

Mek ga je gledao zapanjeno isto kao i ostali prisutni koji su očekivali sve drugo samo ne ovako munjevitu akciju. „Naliokani fićfirić” se pokazao drukčiji nego što su oni očekivali, i zato niško, a naravno ni Sem, nije znao kako da se u novonastaloj situaciji ponaša.

— Uzmite vaš revolver — rekao je Holidej Meku pružajući mu oružje. — I ubuduće me ostavite na miru.

Mek je mahinalno poslušao i pružio ruku. Holidej mu je tutnuo pištolj, uzeo svoju torbu i ušao u hotel.

Ispratili su ga zbunjeni pogledi i muklo ćutanje.

Hotelski portir je pošao za Holidejem, i bez reči mu je pružio knjigu gostiju u koju je ovaj ležerno upisao ime Džon Holms kojim se obično služio kad je hteo da prikrije svoj identitet. Ne uvek, ali onda

kada je želeo da dan ili dva provede na miru.

— Soba br. 7. na spratu — rekao je portir pružajući Doku ključ.

— Spremite mi kupatilo. Sa dosta vode — dodao je Holidej.

— Odmah! Biće gotovo za petnaestak minuta.

Pola časa kasnije Holidej je sišao u salun pošto je prethodno napunio pištolj i proverio da li lako klizi iz futrole. Učinio je to mahinalno, više po navici nego zbog stvarne potrebe. Šaljivčina Mek i njegovi pajtaši nisu ostavljali utisak zlopančila spremnih na zlo. Poznavao je on tu vrstu ljudi kojima je glavni cilj da se pokažu pred publikom, da požanju aplauz i da skupe materijal o kome će nagvaždati u dokone večeri. Ne, nije bilo opasnosti i zato je proverovanje revólvera više bilo nagonski nego svestan pokret. Dok je ulazio u salun uljuljkivao se u prijatnom osećanju da ga čeka veće odmora i možda rasonode.

Zastao je na ulazu da bi osmotrio goste. Uvek je to činio pa je i ovaj put bez razmišljanja postupio kao i obično. U dosta prostranoj odaji sedelo je dvadesetak gostiju i nekoliko dama, plesačica koje su kasnije u noćne sate izvodile varijetski program. Za jednim stolom pokrivenim zelenom čojom, tri čoveka su igrali karte. Jedan od njih, odeven u građansko odelo, odavao je utisak profesionalca.

Čarli „lešinar”. Otkud on ovde? pomislio je Holidej ugledavši kockara. Nezgodno, on će svima reći ko sam.

Holidejevo strahovanje je bilo bezrazložno. U trenutku kad je po-

mislio da „lešinar“ Čarli može okriti njegov identitet, jedan od igrača, po odelu koje je imao na sebi reklo bi se kauboj, skočio je i potegao revolver.

— Huljo prevarantska!! E, nećeš pelješiti Džerija Orguzda kunem ti se!! Vraćaj novac lopove ili ću te izbušiti kao rešetol!

Holidej je znao šta iza toga sledi. Koliko je poznavao Čarlija, taj se nije predavao.

I tačno! Čarli se mašio unutrašnjeg džepa kao da namerava da izvadi novčanik, ali je umesto toga potegao mali skriveni pištolj „deringer“. Kauboj, međutim, je očekivao taj trik i ne čekajući da Čarli sasvim izvuče oružje, opalio je iz naperenog pištolja. Udar zrna ispaljenog iz neposredne blizine odbacio je Čarlija od stola i on je mlatarajući rukama tresnuo na pod. U padu je ispustio „deringer“ koji je udarivši o pod opalio, ali je odjek teškog kolta zaglušio njegov slabi pucaj...

Svi su ostali bez pokreta. Svi sem Holideja koji je pritrčao Čarliju i okrenuo ga na leđa. Kockar je upola otvorio očne kapke i ugledavši Doka iznad sebe prokrljao:

— Do... Do... — pokušao je da kaže, ali ga je smrt preduhitrila. Pogled mu je postao staklast i glava mu je klonula. Život Čarlija „lešinara“ se ugasio.

Holidej je ustao i pogledao ono što je nekad bilo ljudsko biće. Ono što je bio čovek s imenom, određenim izgledom, karakternim osobinama, temperamentom. Sve to je sada ležalo bez života, bez ica osobenog, bez ikakvog nagoveštaja da je samo

trenutak ranije bilo nešto drugo, a ne komad mrtve materije. Osmehnuo se setno. Ma koliko da se njegov život razlikovao od Čarlijevog, u smrti verovatno neće biti nikakve razlike. I njega će, kao Čarlija, negde u nekom nepoznatom gradu u još manje poznatom salunu, pogoditi meta nekog razjarenog kauboja. To je bila sudbina većine kockara kojima je u zamenu za nesrećan život sreća bila naklonjena u kartama.

— Videli ste da je potegao pištolj na mene — razdrao se kauboj. — Svi ste videli. Uostalom, dokaz je tu. Njegov „deringer“ se još puši.

— Jeste, dokaz je tu — rekao je Holidej i hladno ga pogledao. — Niko vas neće progoniti sem vaše svesti.

Rekavši to, Dok je prišao šanku i poručio pivo. Ostali gosti su se vratili na svoja mesta, a snalažljivi klavirista je spremno udario po klaviru i vesela melodija je zamenila grubu tišinu.

— Kod nas obično nije ovako burno. Današnje veče je izuzetak — obratio se konobar Holideju u želji da ga umiri, iako ovaj nije pokazivao znake nervoze.

— Verujem — klimnuo je Dok glavom.

— Ovaj kockar Čarli... nije bio baš rđav čovek, ali znao sam da će ovako završiti. Rekao sam mu da ne pakuje karte... Ali, nije hteo da me poslušati. Bio je suviše uveren u svoju veštinu.

— Kao i svi ljudi. Svaki od nas veruje da je mudriji od onih ostalih.

— To ste dobre rekli. Samo, u

Čarlijevom slučaju to nije tako. On je i sam znao da nije baš vešt, ali nije imao drugog izbora. U poslednje vreme nije mu išlo najbolje.

— Gubio je?

— Da. Prilično novaca.

Holidej je samo nabrao obrve. — Je li on bio jedini kockar u gradu?

— Jedini. Ali, neće mnogo nedostajati. Jadnik, nije umeo da zapali igrače.

— Nije uvek bio takav.

— Poznavali ste ga?

— Da. Sreo sam ga pre četiri godine na jednom brodu koji je plovio uz Misisipi. Tada su od njega drhtali najveći kockarski asovi. Ali, desilo se nešto zbog čega je izgubio samopouzdanje i on je počeo da pada sve niže i niže dok nije došao dovede.

— Kako je to moguće? Šta mu se desilo?

— Kocka je umetnost, moj prijatelju, kao gluma, pevanje ili slično. Ako čovek izgubi veru u sebe talenat se ugasi. To se desilo i Čarliju.

— Ali kako?

— Čuo sam da je upao u šake dvojice iskusnih protuva i oni su ga opelješili. Izgubivši kapital postao je nesiguran i plašljiv. Tako je počeo njegov pad. Jednostavno je mislio samo na to da mora da dobi je po svaku cenu. A to smeta.

— U svemu pa verovatno i u kocki. Ali, zar ne rekoste da ste igrali sa pokojnim Čarlijem?

— Da, rekao sam.

— Da li biste, možda, preuzeli njegovo mesto?

Dok je to želeo, ali nije hteo da pokaže previše oduševljenja. Već duže vremena nameravao je da pro-

vede nekoliko nedelja u nekom mestu gde ga niko ne poznaje i gde bi mogao da igrajući nasitno zaboravi nedaće koje su ga poslednjih meseci mučile. Springtajm Veli mu se činio pogodan kao i svaki drugi grad i konobarova ponuda je savršeno odgovarala njegovim željama.

— Koji su uslovi?

— Dvadeset posto od zarade. To je najskromnije što možete dobiti u ovom kraju. Verujem da će se vlasnik složiti.

— Kad ćete to znati sigurno?

— Pa... to ne bih znao da vam kažem.

— Zašto?

— Zbog toga što se ne zna ko će biti vlasnik ovog lokala.

— Kako to?

— Stari vlasnik je naprasno umro pre nekoliko nedelja. Pošto nije imao bliskih srodnika njegovu imovinu su nasledili neki rođaci iz Luizijane. Oni će prodati hotel, ali se još ne zna kome.

— Ima li interesanata?

Konobar se obazreo oko sebe kao da ne želi da ga neko čuje pa je nastavio.

— Našlo bi se, jer se ovaj grad razvija i svaki posao je vrlo unosan, a naročito ovaj salun. Ali, ljudi se plaše.

Holidej je upitno digao obrve. — Plaše se? Čega? Rizika?

— Ni govora. Rekao sam vam da posao cveta. Nešto drugo je u pitanju — konobar se nagnuo preko šanka i prošaputao: — Šuška se da stari vlasnik nije umro prirodnom smrću.

Holidej ga je saslušao ne trepnuvši. Nije hteo da postavlja pita-

nja, jer ga se nije ticalo kako je i od čega umro vlasnik hotela. Ali, konobar kao da je želeo da se neko me poveri i olakša sebi.

— Našli su ga jedno jutro mrtvog u krevetu. A svi znaju da je stari bio zdrav kao dren.

— Hm — nakašljao se Holidej — Ljudi katkad umiru iznenada.

— Da, da, ali, bilo je simptoma nasilne smrti... Samo što niko nije smeo reč da pisne...

— Zašto?

Konobar se opet osvrnuo — Džordž Galaher!

— Ko je taj?

— Ovdašnji gazda. Čovek koji vedri i oblači.

— Ah, to. Ima takvih.

— Ne verujem. Ovaj je toliko gramziv da bi i samog sebe kupio kad bi to bilo moguće.

Holidej se slabo osmehnuo.

— Malo mu je što je ceo grad njegov nego je zinuo da proguta i ovaj salun. Zato je stari morao da umre.

Dok je otpio gutljaj piva i upitno pogledao krčmara.

— To svi znaju samo niko ne sme javno da kaže.

— Ako je tako, onda je jasno ko će biti gazda i ovog hotela.

— E nije baš tako. — Konobar se zadovoljno nasmešio. Ali pazeći da to ne bude uočljivo. — Ima jedna osoba koja ga se ne boji.

— Uvek se nađe neki laf koji ima srca.

— Ovaj put nije laf nego lafica. Kako vam to zvuči?

— Devojka? Neka Kalamiti Džejn?

— Ne, nego Dejzi Flip. Ovdašnja pevačica i obožavana lepotica. Viđete je večeras.

— Peva u ovom salunu?

— Da. Ona je glavna atrakcija ovog grada. Ljudi prelaze po pedeset milja da je čuju. Kad počne dogon stoke ovde je prava ludnica. Nema kaubojja koji ne pomahnita kad ona zapeva.

— Znači, pravi otrov?

Konobar se znalački nasmešio. — Odlično ste rekli. Otrovi, nego šta. Zbog njenog pevanja ovde je život izgubilo više ljudi nego od ujeda zmija. Ali ipak, ljudi je vole.

— Znači, da mister Galaheru neće biti lako.

Konobar se zamislio, a onda je pogledao Doka u oči. — Slušajte za ovo što sam vam pričao još niko ne zna.

— Kako?

— Niko ne zna da će Dejzi konkurisati Galaheru. Zasada je zvanično on jedini ponuđač.

Holidej je pogledao konobara ispod oka.

— Kako to da meni poveravate tako važnu tajnu? Ako za nameru te gospođice Flip ne zna niko sem vas i još ne znam koga, onda ne treba da znam ni ja.

Konobar se uzvrpoljio. Na licu mu se pokazala nedoumica.

— Da budemo otvoreni prijatelju — prešao je Dok na stvar otpivši gutljaj piva — kad neko poverava jednom nepoznatom čoveku neku značajnu tajnu onda to ne čini bez razloga. Obično očekuje od njega neku uslugu. I zato se ne pravite ni naivni, ni zbunjeni ni ti bilo što drugo, jer, ja dobro poznajem

ljude i znam da ste lukavi lisac. Nego, lepo recite šta očekujete od mene.

Konobar je zakolutao očima kao da namerava da se opravda ali je naglo prestao sa grimasama i uozbiljivši se pogledao Holideja u oči. Procenjivao je koliko sme da bude otvoren prema ovom čoveku koji se pokazao inteligentnijim nego što je u prvi mah mislio. Zaključivši da ima posla sa karakternim čovekom nagnuo se malo ka svom sagovorniku i zažmirivši očima upitao.

— Jeste li vi voljni da rizikujete ili niste?

Dok je odbio dim. — Zavisi.

— Da budem jasan, mister, mene nije zavaralo vaše elegantno odelo kao ove budale napolju. Ja gledam ljude u oči. Oči mnogo više govore nego spoljašnost. Odmah sam video da ste vi pravi čovek. Samo jedno ne znam.

— Šta? — upitao je Holidej vrebaujući.

— Ne znam ono što sam vas, ma ločas pitao. Koliko ste raspoloženi da rizikujete. Jer, vi ste hazarder kao i svi kockari. Znam to. Video sam vaše ruke. Treba, znači, da saznam samo ono što još ne znam. Hoćete li s nama u igru ili nećete?

— Šta ako neću?

Barmen je žmirnuo očima. Pogledom je presekao sagovornika.

— Ništa. Svako ima pravo da bira svoj životni put. Ali, u tom slučaju, ne sme da ometa druge.

— Šta to praktično znači? — upitao je Dok praveći se da ne razume.

— To znači da treba da drži jezik za zubima.

— Inače?

— Inače mu se može desiti da prođe kao ovaj jadnik Čarli! — rekao je konobar značajno naglašavajući svaku reč.

— Hm — progundao je Dok — izbor nije veliki. Ali, ja obično volim da razmislim, pa ni ovom prilikom ne bih pravio izuzetak.

— Naravno. Nema potrebe za žurbu. Večeras se zabavljajte i prespavajte noć, a sutra mi recite šta ste odlučili. U svakom slučaju, Čarlijevo mesto je prazno i možete ga zauzeti! Ako nećete to, možete uživati u pesmi Dejzi Flip koja baš nailazi. Pogledajte!

Holidej se okrenuo i zastao iznenađen. Na uzanoj pozornici pored klaviriste stajala je lepa crnokosa i crnooka žena, mlađa nego što je Dok očekivao. Po njegovoj proceni, uprkos šminki i svetlosti petrolejke, Dejzi Flip nije mogla imati više od dvadeset šest do dvadeset osam godina, a to je bilo sasvim malo za jednu buduću vlasnicu saluna. Slušajući barmenovu priču o Dejzi Flip Dok je stekao utisak da se radi o sredovečnoj osobi, jer je dosta vremena trebalo dok jedna pevačica, ma koliko uspešna, uštedi toliko novaca da kupi salun i postane svoj gazda. No, Dejzi nije bila samo mlađa već i izvanredno lepa žena. Bujna crna kosa kao slap se spuštala niz dugačak vrat do obliha nagih ramena, a prozirna svilena haljina isticala je jedrinu njenih grudi i snažnih, zaobljenih bedara. Na pravilnom duguljastom licu koje su krasile rumene pune usne i fini nos široko otvorenih nozdrva, sijale su bistre crne oči od čijeg pogleda su

podizali žmarci. Jednom reči, Dejzi Flip je bila divna i privlačna žena koja je znala svoju pravu vrednost.

— Oho — tiho je rekao Holidej.

— Vi rekoste da je Dejzi Flip lepota, ali niste mi kazali istinu.

— Šta kažete? Nisam vam rekao istinu?

— Naravno. Niste mi kazali da je lepa kao boginja.

— Ah, sad mi je lakše. Nije Hardi Džonson čovek koji će vam reći tek bilo šta. Sad vidite šta mi imamo i da nije zgorega da ozbiljno razmislite o mojim rečima.

Dok je ćutke klimnuo glavom i na slonio se ležerno na šank. Dejzi Flip ga je zainteresovala. Ne samo zbog svoje izuzetne lepote već i zbog blistavog, inteligentnog izraza njenih crnih očiju. Te oči palile su strast i čežnju, ali su istovremeno u sebi krile nešto nepokolebljivo čvrsto, uporno čak i buntovno. Dok je stajala pored klavira čekajući da klavirista odsvira uvodne akorde pesme koju će pevati, podsećala je na amazonku u kojoj je izdašna priroda združila lepotu, gordost i hrabrost. Ništa nije nedostajalo njenoj savršenoj skladnoj i ljupkoj pojavi i Holidej je, zadiqljen neočekivano prijatnim prizorom, bez reči stajao uživajući u njenoj koloritnoj lepoti i gracioznosti.

Izgleda da je Dejzi osetila njegov pogled, jer se u jednom trenutku okrenula i potražila očima onoga čiji je pogled kao magnet privlačio njenu pažnju. Iskra interesovanja kratko je sinula u njenim očima, a onda se ugasila i Dejzi je nastavila da šara pogledom po salunu. Ali, za-

pažanje je ostalo i kada su sa njenih usana poletele prve reči pesme, Dejzi je još jednom pogledala Holideja, opet s interesovanjem kao da je pesma upućena njemu.

Čežnjiva melodija ispunila je salun. Gosti su počeli da se meškolje i sve češće prinosе čaše usnama.

— Šta kažete? — šapnuo je barman Holideju.

— Divan glas! — složio se Dok.

— Mogla bi mirne duše da nastupi u Nju Orleansu ili bilo gde na istoku. Kako se našla ovde?

— Niko ne zna tačno. Neki kažu da joj je otac nestao za vreme zlatne groznice i da je ostavio nju i majku. Pre pet godina došla je ovde i od tada napreduje.

Holidej je klimnuo glavom.

— Jedina joj je nezgoda Bili Graham — primetio je uzgred konobar.

— Ko je sad taj?

— Galaherov plaćenik. Revolveraš! Zagledao se u Dejzi i ne dozvoljava nikome da joj pride. Njegov gazda ga je dosada obuzdavao, ali ne znam kako će dalje biti.

— Verovatno gore nego dosada.

— I ja mislim. Čudi me da ga još nema.

— On je ovde stalan gost?

— Nego šta. Čuva je kao pas čuvar. Uostalom, imaćete prilike da vidite kako se ponaša. Evo ga dolazi.

U tom momentu vrata je raskrillio čovek nešto viši od srednjeg rasta, širokih prsa i mišićavih ruku. Baburast nos izrastao je iz njegovog grubog lica, a gornju usnu su mu skrivali brci koji su se spuštali do vilica. Bio je odeven u prugaste iznošene pantalone i kratak sako koji

se činio malo tesan. Na opasaču su mu visila dva revolvera nisko pripasana na bedrima, a, zglavkove ruku stezali su široki kaiševi ukrašeni srmom i srebrnim nitnama. Na prvi pogled, Bili Graham je ostavljao utisak bahatog siledžije.

Tek što je Bili ušao u salun, Dejzi je završila pesmu i buran aplauz zaglušio je uši. Bili je aplaudirao glansije od ostalih, i pljesak njegovih dlanova širokih kao lopate čuo se razgovetno čak na ulici. Uz to se drao ili bolje reći rikao kao bik, tako da su od njegovog urlanja zvonile čaše poređane na rafovima iza šanka.

— To Dejzi, to! Još jednom, draga! Zapevaj još jednom da ovi volovi čuju šta je prava pesma.

Dejzi je stisnutih usana pogledala ka izlazu i na licu joj se pokazao izraz gađenja, očajanje i nemoćne mržnje. Po tom izrazu Holidej je procenio da joj simpatije lokalnog siledžije nisu ni najmanje prijatne.

— Dejzi, čuješ li šta kažem? Pokaži kako pevaš kad to zaželi tvoj Bili!

Dejzi je prkosno digla glavu i nije odgovorila ništa. Klavirista je unezvereno pogledao Bilija, a onda novom snagom plegao po klaviru. Očigledno da je dobro poznavao njegovu narav i da ga se bojavao. Prsti su mu letali po dirkama i vesela brza melodija zalepršala je kroz noć. Cupkajući debelim nogama, Bili je došetao do klavira i praveći glupe grimase, koje je trebalo da izraze njegovo zadovoljstvo, naslonio se na klavir piljeći u lepu pevačicu.

— Hajde ljubavi! Ti znaš šta volim. Ne budi stidljiva — obratio joj

se šeretski videvši da mlada žena ćuti.

Dejzi ga je prezrivo odmerila i učinila pokret, kao da namerava da se udalji, ali ju je grubijan dograbio za ruku.

— Čekaj srce! Znam da ti je životni cilj da mi pričiniš zadovoljstvo i neću dopustiti da te urođena ženska stidljivost u tome spreči. Zato ću ti pomoći da se odlučiš.

— Pusti me! — muklo je izgovorila Dejzi.

— Da te pustim? Pa da posle patiš što nisi zadovoljila želju svog voljenog? A ne, to ne mogu da dozvolim. Iznad svega, ja sam čovek koji ne podnosi tuđu patnju i bol... naročito ako se radi o ženi koja me voli!

— Ko ti je rekao da te volim?

— Eh, ne kažem da si mi javno izjavila ljubav, ali svi znaju da ne možeš bez mene.

— Šta drugi misle to me se ne tiče, ali ja znam da bi mi bez tvog udvaranja bilo mnogo lakše. Pusti me kad ti kažem! — Planula je Dejzi pokušavajući da se otme.

Ali, gorilina ruka bila je suviše čvrsta za ženu, makar ta žena stasom i stavom ličila na amazonku. Bili je čvrsto držao Dejzinu ruku i uživajući u njenoj nemoći nastavio da se cereka.

— Lutkice, nemaš mnogo da biraš. Zavolećeš me ili milom ili silom. A kad je već tako, onda bolje da to bude milom. Zar ne misliš tako?

Holideju je počelo da se kuva u duši. Još od vremena kada je u njegovoj rodnoj Džordžiji stekao prvo životno iskustvo, naučio je da prezir

re nasilje i sve ono što sputava i ograničava ljudsku čast i dostojanstvo. I tako je ostalo do današnjeg dana. Nikada nije razmišljao da li je njegovo neprijateljstvo prema svemu što oličava grubu silu posledica vaspitanja ili urođenih sklonosti, ali ga je njegovo takvo gledanje na svet često dovodilo u beskompromisne situacije iz kojih je jedva izvlačio živu glavu. No, cena koju je plaćao za robovanje svojim principima, nije ga naučila kompromisu. Ostao je i dalje nepokolebivi borac za pravdu, a protiv bezumlja nasilja. To je bio i ostao neugasivi nagon koji je u njemu goreo, bez obzira na posledice.

Tako se desilo i sada. Dok je gledao kako se Dejzi nemoćno koprcu u rukama čoveka po svemu sličnom gorili, prsti su mu zaigrali i mahinalno se pružili ka dršci pištolja. Osećao je da je blizu trenutak kada će morati da se umeša. A to je moglo da znači samo jedno. Obračun! Nije postojala ni najmanja mogućnost da razulareni snagator stane na pola puta i uzmakne pred čovekom koji mu izgledom nije ulivao poštovanje. Za čoveka koji je poštovao samo snagu, pomirljivo držanje moglo je da znači izazov isto kao i pretnja. Šta onda učiniti kad dođe odsudni trenutak?

To nije znao, ali je verovao da će naći pogodan odgovor. Sačekao da taj odlučni trenutak dođe.

— Pusti me! — ciknula je Dejzi, na šta se Bili grohotom nasmejavao.

— Ne, neću da te pustim. Ostaćeš ovako pored mene, a možda ću te uzeti još bliže... zavisi koliko bu-

deš umela da me pridobiješ — smejavao se grohotom.

Dok je već hteo da se uputi ka pozornici i prekine mučnu situaciju kad se Dejzi jednim trzajem otela i potrčala kroz salun ka stepeništu koje je vodilo na sprat. Bili je potrčao za njom rušeći pred sobom stolove i stolice.

Dejzi je bežala pred njim kao srna pred izgladnelim vukom i ne misleći ništa drugo do kako da se izvuče, natrčala na Holideja koji je hteo da joj pođe u susret. U maglovenju, pogledi su im se sreli, i ona je izgubila onaj dragoceni delić vremena koji bi joj omogućio da se dočepa svoje sobe na spratu.

— Stanite pored mene — brzo joj je rekao Holidej i ona je poslušala.

Nije znala zašto, ali taj visoki čovek čeličnoplavih očiju joj je ulivao poverenje. U njegovim tiho izgovorenim rečima osećale su se sigurnost i neizmerna snaga volje. I ona se privila pod njegovo okrilje.

Bili se u dva-tri skoka našao pored njih i dograbio devojkicu za ruku. Istog trenutka Holidej je spustio ruku na njegovu šaku.

— Pustite je!

Bili je zastao kao ukopan. Desilo se nešto što se ni u snu nije nadao. Da njemu, Biliju Grahamu neko nešto naredi... I to neko od koga se to najmanje moglo očekivati. Jedan gnjili, nakindureni, ispeglani kicoš! Springtajm Veli nije doživeo takvo čudo za poslednjih nekoliko godina. Buljio je u Holideja ne verujući svojim ušima.

— Šta? — zarežio je hrapavim glasom. — Šta si rekao?

— Rekao sam da pustite ovu damu — ponovio je Dok.

Bili je stisnuo vilice kao zver koja se sprema da skoči na plen.

— Skloni ručicu mamina mazo inače ću te tako udesiti da te niko neće prepoznati!

Holidej je stajao ležerno naslonjen na šank, desne ruke zavučene u unutrašnji džep sakoa. Ta ruka bila je njegov adut, ideja koja mu je tog trenutka došla na um, plod hazarderske sreće koja ga je mogla odvesti u trijumf ili u smrt.

— Slušaj volino, — procedio je Dok hladno — u džepu imam pun „deringer” ako znaš šta je to.

Bili je zinuo. Pogled mu se zadržao na Dokovom džepu u kome se ocrtavao neki oštro oivičen predmet. Trepnuo je glupavo.

— Ako odmah ne pustiš ovu devojku prosviraću ti metak kroz lobanju.

U salunu je zavladao tajac. Čulo se samo Bilijevo disanje i bat nećijih koraka na spratu. Nasilnik se grozničavo upiljio Holideju u oči. Streljao ga je očima i škripao zubima od besa, ali još nije hteo da pusti ruku svoje žrtve. Mada je sve sporove rešavao pesnicom i revolverom, ovoga puta upinjao se da oceni da li čovek koji mu se suprotstavio misli ozbiljno to što je rekao.

Videvši da se protivnik koleba, Dok je bacio na sto poslednju kartu. Iz njegovog džepa začulo se metalno „klik”.

— Zapeo sam oroz majmunel „Deringer”, istina, ima samo jedan metak, ali na ovoj udaljenosti ne mogu da promašim. Tvoju volovsku

glavu, uostalom, pogodila bi i beba. Dakle... ruke sebi ili pucam!

Bili je uzdrhtao. Od straha i besa. Dotada niko nikada nije tako govorio s njim. Niko od kako ga je otac poslednji put istukao. A to je bilo davno. Ali, u pogledu ovog čoveka bilo je nečeg tvrdog, nepokolebljivo odlučnog, nečeg što je pečatilo rešenost da izvrši ono što je rekao. Pogled njegovih sivoplavih očiju ledio je hladnoćom groblja, a njegov osmeh činio se Biliju oštar i ciničan kao škljocanje iskeženih vilica vizije smrti.

Lagano, milimetar po milimetar, pustio je ruku pevačice, ali je i dalje gledao Doka kao da će ga smožditi pogledom. Ruka kojom je dotada stiskao Dejzinu ruku lebdela je u vazduhu nedaleko od drške pištolja i lagano se spuštala sve niže kao da otkriva Bilijevu misao.

— Hajde potegni volino! — preduhitrio je njegovu nameru Dok. — Potegni! Hteo bih da vidim šta je brže... Moj metak ili tvoja ruka!

Bili je pocrveneo od ljutine i tresnuo nogom o pod. U nemoćnom besu učinio je ono što je jedino mogao.

— Pseto lukavo! Nadigrao si me. Ali, ne nadaj se da će ti Bili Graham ostati dužan. Zažalićeš što si se sreo sa mnom. Zažalićeš gadno! — siktalo je stiskajući pesnice!

— Ne verujem! — mirno mu je odgovorio Dok. — Za mene je ovaj susret bio vrlo zabavan.

Rekavši to odmerenim pokretom je izvukao ruku iz džepa. Srebrna tabakera je blesnula pri svetlosti pe trolejske lampe. Praćen ukočenim pogledima prisutnih, Dok je lagano izvadio tanku havanu i kresnuvši

šibicu sačekao da se drvce razgori, a onda ga metodično prineo vrhu cigarete. Tek kada je pripalio cigaretu i odbio prvi dim zatvorio je tabakeru lakim stiskom ruke. Metalno „klik” presekllo je tišinu. Bilo je to isto ono „klik” kojim je Holidej prinudio Bilija na uzmak, isto lažno zapinjanje oroza od koga je Bili izgubio nerve i pokleknuo.

Svi su shvatili veliku prevaru. Bili Graham je naseo, pao je pred jeftinom iako vešto smišljenom i izvedenom varkom. Uplašio se ni od čega, pokleknuo je pred golim rukama, u stvari, priznao je svoju slabost pred jačom voljom, pred većim asom rizika.

Zacrveneo se i skoro pomodreo u licu. Ako ga je poraz razbesneo činjenica da je poražen u finoj psihološkoj igri dovodila ga je do ludila.

— Pseto! — riknuo je. — Ubiću te!

— Pokušaj — mirno je odgovorio Holidej i nemarnim pokretom otkrio dršku revolvera.

Bili se narogušio i pokrenuo ruku kao da se namešta da povuče pištolj. Ali je zastao. Nije se usudio da potegne.

Pokazalo se da je Holidej dobro procenio situaciju. Znao je da jednom poražen, Bili neće imati smelosti da se upusti u obračun. I zato se odlučio da ga dotuče. Da ga slomi i skrši njegov autoritet. Učinio je još korak dalje.

— No, hajde! Čekam te!

Bili je stajao kao ukopan nogama u pod. Ruke su mu jedva приметно podrhtavale, a suve usne su se stiskale u besnu neizgovorenu

kletvu. Nekoliko minuta ranije on ne bi dozvolio ovako poniženje i povukao bi bez razmišljanja. Ali sada nije imao dovoljno odlučnosti. Mahnuo je besno rukama i skoro trčeći izašao iz saluna.

Za njim se prolomio gromoglasni smeh.

Dok ga je ćutke ispratio pogledom.

Nekoliko ljudi oduševljenih Dokuvim hrabrim držanjem pritrčali su da mu čestitaju. Bez obzira što je Holidej bio došljak, svi su se radovali njegovom trijumfu nad omrznutim nasilnikom. Vikali su i pokušavali da pobedniku stisnu ruku.

— Alal vera mister!

— Udesili ste ga kao niko dosad!

— Skresali ste mu brkove!

— Tako valja sa takvima. Izgledao je kao đaćić pred vama.

— Ovakvu predstavu nisam video.

Dejzi je stajala po strani čekajući da se bura smiri. Kad su se razdragani gosti utišali ona je smešeći se prišla Doku.

— Hvala vam, ali, bilo bi bolje da se niste mešali.

— Ko zna? U svakom slučaju, štiti mi je zadovoljstvo da vam pomognem.

— To zadovoljstvo moglo vas je skupokoštati. Hardi — pozvala je Dejzi barmena — posluži gospodina.

— Nadam se da dozvoljavate — obratila se Doku.

— Naravno, i to će mi prichiniti zadovoljstvo.

— Vi znate kako se razgovara sa ženama — rekla je Dejzi koketno.

— A šta biste radili da je Bili pogodio revolver?

Holidej je slegao ramenima. — Ne znam.

Dejzi je zavrtela glavom. — Išli ste po ivici provalije a ne znate šta biste učinili.

— Ne volim da nagađam. Da je do toga došlo valjda bi se našlo neko rešenje. A šta ste vi nameravali kad ste počeli da bežite?

Dejzi se zbunila. — Pa... ne znam.

Oboje su se nasmejali.

— Vidite — rekao je Dok — nikada čovek ne može sve da isplanira. Ali, ostavimo to i pričajmo o nečem lepšem. Recimo o vama.

— Oh, laskate mi, ali ne verujem da bi to bilo zanimljivo.

— Naprotiv. Nadam se samo da ću dosta toga saznati.

— Zavisi od toga koliko ćete biti istrajni. A vi, doputovali ste večeras?

— Da.

— Nameravate li da ostanete ovde?

— To zavisi od pogodbe sa konobarom Hardijem.

— Kakve pogodbe?

— Ponudio mi je da zauzmem Čarlijev sto uz naknadu od dva deset procenata od dobiti. A to nije mnogo.

— Tako? Vi ste kockar?

— U slobodnim časovima bavim se i time.

— Imate li iskustva?

— Neću biti lošiji od Čarlija.

— Ali, zaboravili ste na večerašnji incident. Biće vam teško sa Bilijem.

— Ne mari, snaći ću se.

— On je opasan!

— Imao sam posla i sa opasnijim zverkama.

Dejzi ga je pogledala ispod oka.

— Ko ste vi?

— Džon Holms, putnik iz zadovoljstva, putujući kockar i...

— I?

— I još ponešto... Ali, to nije važno.

— Radovala bih se ako se nađete. Svidate mi se.

— Da budem iskren i vi meni.

— Utoliko bolje. Vi imate sobu broj sedam?

— Da, gore na spratu.

— Moja soba je do vaše.

Dok ju je bez reči pogledao.

— Ako se osetite usamljeni slobodno pokucajte na moja vrata — rekla je vragolasto.

— A šta ako se uvek osećam usamljen? — zapitao je Dok gledajući Dejzi ispod oka.

— Oh, ne mogu da verujem da je stvarno tako, ali, onda bi jedini lek bio da se preselite kod mene. Pazite, dakle, šta govorite. No, sada moram da vas napustim, jer je vreme za moju drugu pesmu.

Mahnula mu je rukom i udaljila se ka podijumu gde je klavirista uporno svirao melodiju za melodijom. Pojavu pevačice gosti su pozdravili burnim aplauzom.

— Šta kažete na našu lepoticu?

— oslovio je konobar Holideja. Ni je li žena vredna zlata?

Pogleda prikovanog za Dejzi, Dok je ćutke klimnuo glavom. Gle dajući kako se graciozno njiše u ritmu muzike zaključio je da nije

pogrešio kada se stavio na njenu stranu.

Otpio je gutljaj pića i obratio se Hardiju koji je tek zastao da pređahne od služenja ožednelih kauba koji su u gomilama navaljivali u salun. Do maločas poluprazan salun bio je pun i ispunjen mirisom viskija i znoja.

— Rekoste li dvadeset posto od čiste dobiti?

— Da. Jeste li se odlučili?

— Uzeću Čarlijev sto ali bez procenta. Ne volim da delim.

Hardi ga je pogledao. — Slušajte, to ne ide. Još niko nije dobio što u ovom salunu za manje od dva deset pet posto. Vama sam učinio popust. To je već protiv mojih principa.

Holidej ga je pogledao iskosa. Hardijeva igra mu je bila jasna.

— U redu, ako baš nećete drukčije onda sto dajte nekom drugom. Ja sutra odlazim.

— Dobro, dobro — smeškao se Hardi — neka vam bude. Ali da znate da ste vi prvi čovek koji je od Hardija Džonsona dobio nešto besplatno. I to samo zbog toga što mi se izuzetno sviđate. Naročito po sle ovoga što ste uradili Biliju Grahamu. Samo to je dovoljno da vam i sve ostalo dam od srca. Naravno — požurio da se popravi — to ne mogu, jer hotel i salun nisu moji, ali kad bi bili... Uostalom, vidite i sami da ste za tren oka postali idol građana.

Holidej se osvrnuo oko sebe i zapazio da su sve oči upravljene prema njemu.

— Nisu valjda svi ovi... — zastao je.

— Da, baš to! Svi su radoznali da vide čoveka koji je Biliju Graha mu skresao rogove.

— Nije to bilo nešto naročito. To je mogao da uradi svaki došljak koga Bili ne poznaje.

— Mogao, mogao! Trebalo bi stisnuti petlju. Ali, recite mi molim vas, jeste li vi stvarno novajlija na Zapadu?

— Zašto pitate?

— Pa zato što mi izgleda neverovatno da bi neki čovek bez iskustva mogao da izvede ovakav podvig.

— U svetu se događaju i neverovatne stvari.

— Eh — nasmešio se konobar — ne kažem da se ne događaju, ali, ja dosada nisam imao prilike da ih vidim.

— Znači da ste još mladi — nasmešio se Dok.

— Stvarno, šta biste radili da je Bili potegao revolver?

— To pitanje sam već čuo večeras. Verovatno bih potegao i ja.

— Jeste li se već borili? — upitao je Hardi pažljivo motreći Doka.

— To u ovom trenutku nije važno — odgovorio je Holidej.

— U ovom trenutku nije, to se slažem, ali, došavši u sukob sa Bilijem pokrenuli ste vrzino kolo. Bili vam neće oprostiti poniženje i pri prvom susretu pokušaće da vam se osveti. Ne bio ja Hardi ako nisam u pravu. Zato sam vas i pitao da li ste se već borili.

— Ako se vaša predviđanja obistine snaći ću se nekako.

— Ali, to nije sve. Čak i ako izađete na kraj sa Bilijem tu je Galaher. Ni njemu se neće svideti ako neki stranac sredi njegovog čoveka.

— To me nije mnogo briga.

— Vas nije ali njega jeste. Može shvatiti da je njegov autoritet narušen i eto vam ga na vratu.

Holidej je ozbiljno pogledao konobara. — Šta vi hoćete? Da me zaplašite?

— Ne, nego hoću da vam predodim u kakvu ste čorbu upali. Sad više ne možete nazad.

Holidej ga je pogledao i nasmešio se. — Hoćete da kažete da moram u vaše naručje.

— Tako nešto — šeretski je rekao Hardi.

— Slušajte šta ću vam sad reći — uozbiljio se Holidej. — Ja sam svoj gospodar i radim samo ono što nađem da je za mene dobro. Ne tvrdim da se moji interesi neće po nekad podudariti sa vašim, ali, to je sve. Što se tiče Dejzi, Filip to je nešto drugo.

— Nemam ništa protiv. Dovoljno je ako stojite uz Dejzi. A to sam već video. I pošto vas smatram saveznikom, opominjem vas da se do bro čuvate.

— Hvala, čuvaću se.

— A kad nameravate da počnete s igrom?

— Sutra. Za danas mi je dovoljno utisaka.

Naslonjen na šank, Dok je bacio pogled po sali. Kroz treperavu izmaglicu duvanskog dima i žutu

svetlost petrolejki pred njegovim očima se vrtelo mnoštvo ljudi, oči-ju svetlih od popijenog alkohola. Nekoliko barskih dama raskalašno su se smejale glasnim pričama razularenih kaubojja, a zvuci klavira mešali su se sa zvonjenjem čaša i lupanjem stolica. Uvek ista priča, uvek isti završetak. Dok su ljudi oko njega, neko manje a neko više, uživali u jeftinom zadovoljstvu koje im je pružalo nekoliko čašica viskija i zavodnjivi osmeh igračica, on je stajao usamljen u mislima. Ni za njega kao i za mnoštvo ovih ljudi koji su ga maločas zadivljeno gledali nije postojalo su tra, ali, dok su se oni predavali užitku trenutka, za njega nije postojalo ni „danas”. U stvari, postojalo je „danas” ali sa drukčijom, neželjenom sadržinom. Umesto bezbrižnog odmora ispunjenog lakim zadovoljstvom, na njegovom putu su uvek iskrsavale neočekivane i često nepromostive prepreke.

Svejedno, nije preterano žalio zbog toga. Bar je život prolazio neosetno brzo, toliko brzo da je izgledao kratak kao trenutak.

Sa tim mislima otišao je na počinak. Pred Dejzinim vratima je zastao. Ona nije bila u svojoj sobi, a da je bila, da li bi pokucao i pokušao da nađe utehu svojoj samoci.

Nije znao. Pa neka onda, odluku će doneti sutrašnjica. A on ima vremena da čeka.

II

— Dobar dan, mister — otpozdravio je vlasnik štale na Dokov

pozdrav. Došli ste da uzmete vašeg konja?

— Ne, samo da ga obiđem — odgovorio je Dok na postavljeno pitanje. I da vam uzgred kažem da će ostati kod vas približno oko dve nedelje.

Holidej je prišao svom ždrepcu i potapšao ga po vratu. Mali komad šećera brzo je nestao u Migovim ustima i on je počeo da njuška po Dokovim rukama tražeći još. Štalar je sve to gledao naslonjen na vilu.

— Vi mora da ste dobar čovek — rekao je najzad Doku.

Holidej ga je pogledao upitno. — Zbog čega vam je to sada palo na pamet?

— Gledam vas kako postupate sa vašim konjem. Zna li vi da ja po izgledu konja tačno znam kakav je ko čovek.

— Kako?

— Pa recimo po načinu kako jahač koristi mamuze. Zna li da sam ponekad na slabinama konja viđao prave rane od mamuza. Takvi jahači su zlikovci, a ni kao ljudi sigurno nisu ništa bolji. A vaš konj nema ni ogrebotine.

— Ja i ne nosim mamuze. Ako hoću da ga poteram podbodem konja petama.

— Tako radi pravi jahač i čovek. Konj je fina životinja i traži finog čoveka. A ima ljudi koji su veće životinje od onih koje jašu. Kad to vidim, dođe mi da puknem od muke. Zbog toga bi ostavio ovaj posao, ali ne mogu, jer od nečega se mora živeti.

— Nisu valjda svi jahači tako surovi?

— Ne, naravno da nisu. Ima finih ljudi. Postupaju lepo sa konjima baš kao i vi. I zato mi je žao što ste ostali u gradu.

Holidej ga je pogledao iznenađeno. Digao je obrve u znak čuđenja i vlasnik štale je pohitao da mu objasni.

— Niste me dobro razumeli, upravo, ja sam se pogrešno izrazio. Meni bi bilo drago da takav čovek živi u Springtajm Velliju, ali mi vas je žao.

— Zbog čega me žalite?

— Zbog toga što nećete dugo živeti. Smrtno ste se zamerili Biliju Grahamu i on će vam se osvetiti.

— Mislite?

— Nemam šta da mislim. Znam ja njega dobro, on je od onih koji muče konje. Dosta ljudi je poslao na onaj svet, a na vas je besan, da verujem da bi vas rastrgao kad bi mogao.

— Zar baš toliko? — napravio je Dok začuđeno lice iako je znao da štalar govori istinu.

— U to nemojte da sumnjate. Ni kad ga u životu nisam video tako ljutog kao sinoć. Bio je pijan kao zemlja, a u ruci je nosio flašu viskija. Orni Klad kaže da je posle toga svratio kod njega u kovačnicu i pio do ponoći i sve vreme je pretio da će nalickanom, a to ste vi, oderati kožu.

— Neka samo priča — mirno je rekao Dok milujući svog konja.

— Bojim se da neće sve ostati samo na pričanju. Neko mi maločas reče da je jutros nastavio da pre-

ti... a mamurni ljudi su opasni. I štarlar je brižno zavrteo glavom.

Holidej se jedva primetno osmehnuo. Već su mi skrenuli pažnju da treba da se čuvam.

— Revolver vidim imate. A da li ste ikada pucali iz njega? — zapitao je štarlar pun sumnje.

Dok se nasmejao. — Jesam!

— Kažu da ste sinoć vrlo vešto sredili Meka, ali, to nije isto što i pravi obračun. Sve se drukčije radi kad čovek strepi za život.

Dok se zamislio. Znao je on, vrlo dobro je znao šta znači strepnja. Taj osećaj ga je pratio od prvog obračuna, od trenutka kada se utišao odjek prvog hica ispaljenog iz njegovog linkolna. Daleko od toga da sebe smatra kukavicom, morao je sebi da prizna da uprkos sa mouverenosti i izvesnom preziranju života čiji smisao nije mogao dosada da otkrije, ipak strepi pri pomisli da će munjevitio ispaljeni hitac prekinuti neizvesnost njegovog života i poslati ga možda u još veću neizvesnost, ili ko zna šta drugo što se rečima zvalo smrt. Od te dve neizvesnosti ipak mu je bila jedno stavnija i bliža ova sadašnja, drugom rečima, život kojim nije bio zadovoljan.

Štarlar je pogrešno protumačio njegovu zamišljenost i pohitao da ga ohrabri.

— Nemojte se plašiti, to ne valja. Strah uzima sigurnost i navodi na nepromišljenje korake. Bili nije nepobediv. Samo ga gledajte u oči i ako ste makar malo bistri videćete po širenju zenica kada će

potegnuti. Pazite, gledajte u oči a ne u ruke.

Holideja je iznenadila štalareva neuobičajena dobronamennost. Nasmešio se.

— Vi mi dajete savete kao da mi obračun neposredno predstoji. Tek je deset časova pre podne, nebo je vedro, sunce sija i ne verujem da je neko u ovo vreme raspoložen za potezanje revolvera.

— Kad je u pitanju Bili Graham to pravilo ne važi. Ne rekoh li vam maločas da je on prava divlja zver.

— Dobro, biću spreman i za tu divlju zver — rekao je Dok i potapšao Miga još jednom po vratu. Hvala vam što ste me upozorili.

— Nemate na čemu da mi zahvaljujete. Dozlogrdili su mi taj Bili i njegov gazda. Kad bi se ovaj grad rešio njih moglo bi se lepo živeti. Ipak, za vas bi bilo bolje da nekako izbegnete taj susret.

— Na žalost, ne biva sve ono što želimo — rekao je Dok polazeći. — Gle, nekome se izgleda jako žuri.

Štarlar je pogledao na ulicu — Meksi Redler. Ide ovamo. Šta li hoće?

Štali se žurnim korakom približavao čovečuljak kratkih nogu, trapavog hoda, smešno natučenog šesira i impresivno dugačkih brkova koji su, kako bi oštrouman posmatrač mogao da zaključi, imali svrhu da nadoknade svom gospodaru dostojanstvo koje je nedostajalo nje govoj ličnosti. Tek što je ugledao Doka dobacio mu je zadihano.

— Vratite se gospodine! Ne izlazite, inače će vas Bili videti!

Holide je zastao. Slutio je da je čovečuljkova žurba u vezi s njim i bio je spreman da čuje vest koju je Redler doneo.

— Najbolje bi bilo — nastavio je mali čovek — da smesta pojašete konja i neopaženo se izvučete iz grada. Ne brinite za vaše stvari, poslaćemo vam ih tamo gde kažete.

— Pustite sad stvari. U čemu je stvar ako možete da mi lepo objasnite? — upitao je Dok mirno.

— U čemu je stvar?! — usplahirio se Redler — u Biliju, gospodine, u Biliju!

— Šta je s njim?

— Traži vas! Mamuram je od sinoć i naravno zle volje. Niko ne sme da mu pogleda u oči, takav je on kad je mamuran. Na ulazu u salun mlatnuo je Hoblija tako da mu je izbio dva zuba.

— Hm, ništa manje?

— Da, da. A vama neće izbiti zube nego će vas upucati i pored sve vaše hrabrosti. Zato gospodine, savijte šipke i brišite. Nije nikakva sramota pobeći od smrti. To je mudrost i svaki pametan čovek bi tako postupio.

— A šta ako ja nisam mudar čovek?

— Onda ćete biti glup mrtvac. A to bi bilo šteta. Najutili smo se na vas što ste udesili Meka, ali, kada ste Bilija onako izvrgnuli ruglu, svi su stali na vašu stranu. Zato sam i došao da vas obavestim.

— Hvala vam. Prijatan je osećaj imati prijatelje koji brinu o vama.

— To je istina, ali ne gubite vreme u razmišljanju o prijateljstvu. Važnije je smisliti plan.

— Kakav plan? — zapitao je Dok.

— Šta vam je, šta se bunite kao da ste i vi mamurni? Pa, plan za vaše bekstvo! Džeri će nam pomoći — dodao je Redler pokazujući na vlasnika štale. — Je li tako Džeri?

— Hoću, naravno, ali...

— Ne vrdaj Džeri. Znam da si uz nas, iako ti biznis nalaže da sa svima živiš u dobrim odnosima.

— Ne vrdam, nego hoću da ti kažem da ne znamo šta ovaj čovek misli.

— A šta bi drugo mislio nego da beži?

Da bi skratio nepotrebnu prepirku Dok se umešao.

— Nismo se razumeli Redlere. Ja sam vam zahvalan na upozorenju ali ne nameravam da bežim.

— Nego? — zinuo je Redler.

— Nameravao sam da ostanem u Springtajm Veliju nekoliko dana. Pošto nisam izmenio namere, moram da utvrdim šta Bili Graham hoće od mene.

Redler je ostao zablenu u Holideja. — Ali... — zaustio je da nešto kaže — ali...

— Ono što treba da se desi sutra bolje je da bude danas. To je moj moto i ja ga se dosledno pridržavam. Gde je Bili.

— U salunu — promućao je Redler.

— Dobro. Idem da vidim šta hoće od mene.

Rekavši to, Holidej je izvukao re

volver i proverio da li je magacin pun. Uvežbanim pokretom okrenuo je doboš i žute čaure su zasvetlucale u tami štale. Revolver je bio pun. Pun vesnika smrti. Jedan od njih će doneti smrt Biliju Grahamu... Ako ne bude drugog izlaza. Ali, znajući ljude Grahamovog kova, Dok je naslućivao da će teško naći drugo rešenje. Ipak, pokušaće.

Metalni zvuk okretanja doboša sledio je Redlera i Džerija. Dokov pokret ih je zbunio i prestrašio. Ko je ovaj čovek? pitali su se. Nisu znali nikoga ko je tako baratao revolverom, bio tako hladnokrvan uprkos pretnje smrti i tako nepokolebljiv da ga ništa nije moglo odvratiti od njegovih namera. Taj stranac u tamnom elegantnom odelu počeo je da im uliva poštovanje.

Holidej je vratio pištolj u futrolu, izvadio je cigaru i stavio je u usta.

Bio je spreman.

Izašao je iz štale i pogledao plavo vedro nebo. Da li ga poslednji put gleda? Spustio je pogled do ulaza u salun koji je vrebao otvoren, mračan kao vrata pakla. Pa, ako mora poći će i u pakao. Radije to nego gmizati pred silama zla i nasilja.

Dokoličari okupljeni na tremu su se razdvojili da ga propuste. U prolazu je iz brojnih očiju pročitao sažaljenje, poštovanje, mržnju, divljenje, sve ono što su oni koji su ga gledali želeli da vide u sebi ili mrzeli kod drugih.

Holidej je lagano rastavio leptirasta vrata i ušao u salun. Arena

smrti ga je dočekala tiha, bez pokreta kao predvorje groblja. Ali, dočekalo ga je još nešto.

Mržnja! Neizmerna, neutoljiva mržnja. Mržnja poniženog nasilnika.

— Psino, sad si moj! Ovaj put ti nikakav trik neće pomoći!

Holidej ga je odmerio bez reči.

— Šta si mislio?! Da se poigraš sa Bilijem Grahamom. To se još niko nije mogao da pohvali, pa nećeš ni ti.

— Šta čutiš — urlao je dalje Bili. — Misliš da si prepametan i da možeš da nadmudriš koga hoćeš?! Videću te kako ćeš izgledati kad vidiš cev mog pištolja! To je nešto više nego škljocanje tabakere. Metak ujeda, bolno, strašnije od ujeda zmije otrovnice!

Holidej je kresnuo šibicu i zapalio cigaru. Odbijajući kolutove dima gledao je netremice razjarenog protivnika. Krajičkom oka motrio je na uglove saluna, ali, sem glava radoznalaca koje su tu i tamo izvirivale, nije zapažao ništa osobito.

— Šta hoćete od mene? — rekao je najzad.

— Hoću da ti vratim milo za drago... Da te vidim na kolennima.

— Uplašenog? — dodao je Dok nasmejavši se krajičkom usana.

— Hoćeš da kažeš da si neustrašiv? Ne pravi se važan gade nalickani. Igraćeš ti kad ti kuršumi zazuju oko nogu.

Rekavši to izvukao je pištolj i ispalio hitac Holideju ispred nogu.

Komadi iverja su poleteli uvis ali, Dok se nije ni pomerio.

— Šta je huljo, praviš se hrabrij nego što jesi. Misliš da skupljaš poene na moj račun. Skači pseto kad kažem!

Još dva hica su se zarila u pod ispred Dokovih nogu ali kockar je ostao miran.

Nastojao je da izbegne obračun. U dubini duše se nadao da će se siledžija možda zadovoljiti sa nekoliko ispaljenih hitaca i da neće biti neophodno da potegne pištolj. Želeo je da izbegne ono što se ne bi moglo popraviti.

— Pitao sam šta hoćete od mene!? Mi smo se već jednom objasnili i ako nemate ništa novo da mi kažete ja idem. Ovde postaje za gušljivo.

— Imam da ti kažem nešto novo. Nešto od čega će ti se kolena odseći. Potegni pištolj!

Holidej je već bio pošao ka stepeništu. Učinio je još par koraka i zastao. Čuo je zapinjanje oroza iza sebe.

— Ako napraviš još jedan korak ubićeu te — prosiktao je Bili. A ubićeu te i ako potegneš pištolj. U svakom slučaju, svršio si svoje. Nije trebalo da me izazivaš.

Holidej je stajao s rukama opuštenim pored tela. Dršku pištolja osećao je na zglavku ruke, ali, nije mogao da ga izvuče. Pištolj mu je bio uperen u leđa. Ma koliko brzo potegao njegov protivnik je bio u prednosti. Trebalo je samo da pritisne obarač.

Prokleti nitkov! Izgrao ga je. Izvukao je pištolj kao u igri, a sada

nije nameravao da mu pruži šansu.

— Ja nemam ništa sa vama. Zbog male svađe ne nameravam da se tučem.

Govoreći to, Dok je nastojao da svog protivnika vidi u velikom ogledalu koje je visilo iznad stepeništa. I video ga je. Bili je stajao raširenih nogu sa zapetim pištoljem uperenim u njegova leđa.

— Ali, ja s tobom imam. Ako se ne okreneš pućaću!

— A ako se okrenem?

— Pružiću ti malu, sasvim malu šansu. Sačekacu dok prinesesh ruku revolveru, a onda ću opaliti.

— To što nameravate nije obračun nego ubistvo.

— Možda i jeste, ali meni je sve jedno. Dakle, hoćeš li da se okreneš? Ne želim da ti napravim rupu na leđima. Više volim da to bude na prsima.

— Šta će reći vaš gazda kad to čuje? Ovakva ubistva ruše ugled.

— Briga me za njega. Ovo je moja lična stvar.

— Ne verujem da biste tako govorili da vas on gleda. A možda vas i gleda.

— Ko? Gazda? — Bili se unezverio i za trenutak skrenuo tok misli sa svoje žrtve. Njegove oči su i dalje počivale na Doku, ali misao mu je bila daleko.

— Holidej je to i želeo. Molio je sudbinu za malo Bilijeve nepažnje. I sudbina mu se nasmešila.

Skočio je izao šanka istog trenutka kada se salunom prolomio gromak pucanj. U padu je potegao pištolj i istog trenutka kada je do

dirnuo pod, on više nije bio bespomoćan. Mogao je da spremno dočeka neprijatelja koji je potrčao da ga nađe iza šanka i da ga prostreli tako zgrčenog, na podu. Ali, Dok se tome nadao. Dočekao je nje gov napad metkom iz linkolna. Bili je pao mrtav pogođen među oči, ali, pre toga je ispalio još dva hica iz kolta.

Poslednji put je Bili pokušao da pritisne oroz ali nije mogao.

Kolt mu je ispao iz ruke. Bio je to njegov kraj.

Holidej se digao sa poda i stavio pištolj u futrolu. Maramicom je obrisao prašinu s odela razmišljajući koliko blizu smrti se nalazio pola minuta ranije. Bio je zadovoljan što joj je izbegao, ali, istovremeno i zabrinut izgledima na budućnost. Kako je Hardi rekao, iza Bili je stajao njegov gazda, i ova mala pobeda nikako nije značila kraj bitke. Pre bi se moglo reći da je ovaj okršaj predstavljao njen početak.

Naslonio se na šank iza koga je stidljivo izvirila Hardijeva glava. Pun strepnje, konobar je pogledao po salunu i kada je ugledao Doka na licu mu se ogledao izraz olakšanja.

— Uhl! Mislilo sam da vas je Bili poslao na onaj svet.

— Kao što vidite nije! Ali, nisam siguran da tako nije bolje nego na ovom svetu.

— Možda ste u pravu! Kad Galaher čuje šta se desilo, ovde će nastati pravi pakao! — rekao je Hardi klimajući glavom.

Holidej je odmahnuo glavom. Ko

će se pobrinuti za ovoga? — rekao je pokazujući na Bilijevo telo.

— Džošua Džeremi, ovdašnji ukopnik. Ali, to je najmanja briga.

— A šerif? — upitao je Dok za zirući od neprijatnog obrta situacije koji je mogao nastati zbog nje govog identiteta.

— To je moja briga. Vi samo čuajte i klimajte glavom.

— Ako masite da je to u redu...

— Nego šta. Šerif je u Galaherovim rukama, ali ga ne voli. Prihvatiće ono što mu ja kažem... i što će svi ovde potvrditi. A ja ću se postarati da budem ubedljiv.

Dok ga je pogledao upitno.

— Nema smisla da vas pustimo da trunete u zatvoru. Potreban nam je čovek kao što ste vi.

Tek što je konobar završio vrata saluna su se raskrilila i u odaju je ušao namrgođeni šerif. Kratkim pogledom je obuhvatio prisutne i pogled mu se zadržao na Doku. Držeći ruku na dršci pištolja pošao je ka njemu.

— Šerife — umešao se konobar — ovo je mister Džon Holms, naš gost. Bili ga je izazvao, pucao je na njega tri puta i čovek nije imao drugog izbora.

— Jeste li vi pucali? — obratio se šerif Doku strogim glasom.

— Da ali...

— Nikakvo ali. Zašto ste pucali?

— U samoodbrani.

— Imate li svedoke?

— Pa, već ste čuli od konobara... a i ostali će potvrditi...

— Ko je još video šta se desilo?

Nasuprot konobarovom verovanju brojni svedoci obračuna su čutke pognuli glavu. Mit o Biliju Grahamu i njegovom bosu Džordžu Galaheru bio je suviše uvrežen u svest ljudi da bi ga se običan čovek mogao lako otarasiti. Za tako nešto nije bio dovoljan jedan metak, nije bila dovoljna smrt Bilija Grahama.

Džordž Galaher je bio živ i njegova osveta je mogla lako stići svako ko bi mu se zamerio.

Zato su svi mudro ćutali. Mrzeli su Galahera ali su ga se bojali.

— Ko je video šta se desilo? — ponovio je šerif.

Niko nije odgovorio.

— Niko. Znači, samo si ti video kako se događaj odigrao. A gde si to bio? — obratio se šerif barmenu.

— Ja ovde! Moje mesto se zna!

— I tako si stajao, je li? Vragal! Nabio si ti glavu ispod tezge i video si obračun isto koliko i ja.

— Ali šerife, Bili je pretio. Potegao je pištolj i pucao tri puta. Rupe od kuršuma, su tu u podu! Lepo se vide...

— Možda, možda, rupa u podu ima na stotine i ko zna koliko drugo već zjape. Svake nedelje napravi se u tom podu bar tuce rupa. Ako gospodin ne nađe još nekog ve rodostojnog svedoka moraću da ga uhapsim.

Šerif je očigledno strepeo za svoj položaj.

— Ja sam videla šta se odigralo i posvedočiću da mister Holms

pucao u samoodbrani — odjeknuo je u tišini nečiji zvučan glas.

Svi su se okrenuli ka stepeništu.

Dejzi Filip je zakoračila u salun smešeci se koketno na šerifa.

— Nije baš prijatno za ženske oči da gledaju takve prizore, ali radoznalost je katkad jača od straha. Čula sam šta se sprema pa sam pošla dole... Nadala sam se da ću možda sprečiti da dođe do obračuna. Na žalost, nisam stigla na vreme... ali sam videla šta se odigralo... — dodala je s mukom, prevaljujući reči preko usana.

Šerif ju je odmerio sumnjičavo. Koliko je poznavao Dejzi ona nije bila preterano osetljiva osoba, a njena gluma nije izgledala suviše uverljiva. Ali, pošto je i sam tražio opravdanje za svoje držanje on je Dejzinu priču prihvatio kao istinu.

— Dobro, ako vi jamčite da je ovaj čovek bio izazvan, onda moram to da prihvatim. Ali, ne zaboravite da ćete sve ovo morati da ponovite pred sudijom. On ima poslednju reč.

— Naravno šerife, ako treba, sve dođićemo i pred vrhovnim sudom. Što je istina, istina je — prihvatio je Hardi s olakšanjem.

— Vi se ne udaljavajte iz grada — dobacio je šerif Doku i izašao.

Holidej je ćutke klimnuo glavom. Nije bilo potrebno da kaže da to nije ni nameravao.

Dejzi je prišla Doku njišući kukovima. — Dobro došli u svet živih mister Holmse.

— I u svet slobodnih... zahvaljujući vama — dodao je Dok.

— Svetu živih nisu korisni zatvorenici... nego slobodni ljudi. Imajte to na umu, mister Holmse.

— Imaću... U stvari, imao sam to na umu kad sam odlučio da ostanem u ovom gradu — dodao je Holidej značajno.

Dejzi ga je pogledala žmireći. Pitala se koliko ovaj čovek zna o njenim planovima.

— Znači li to — šapnuo je konobar — da ste se odlučili?

— Da — rekao je Dok kratko.

— I da ste se privoleli našem taboru?

— Tačno. Vi ljude čitate kao otvorenu knjigu dragi moj Hardi.

— U pravi čas. Za kratko vreme biće nam potreban svaki čovek.

Holidej je upitno digao obrve.

— Pre petnaestak minuta mister Galaheru je stigao telegrafski odgovor da se njegova ponuda za kupovinu hotela odbija. Novi vlasnici su prihvatili ponudu boljeg kupca.

— Otkud znate? — začudio se Holidej.

— Postoji ono što se naziva špijunaža — odgovorila je Dejzi na njegovo pitanje. — I ne koristi se samo u ratu. Uostalom, mogu da vam kažem, poštar je naš čovek.

— Hah, vešti ste — nasmešio se Dok. A čiji su ponudu vlasnici prihvatili?

— Ponudu boljeg ponuđača.

— To jest vašu — rekao je Dok smešeći se.

Dejzi je oštro pogledala konobara. — Ti si rekao mister Holmsu?

— Da... — pokunjio se Hardi... — ali, kao što vidiš, on je..

— Hoćeš da kažeš da je prijatelj. A moglo je biti i drukčije.

— Nije moglo. Ja poznajem ljude.

— Sporedno je to sada — umešao se Dok. — Mnogo je važnije da li Galaher zna ko mu je konkurent.

— Zasada ne zna — odgovorila je Dejzi.

— Ali saznaće. Pre ili kasnije. Šta mislite da će preduzeti kad sazna istinu.

— To niko ne zna — rekla je Dejzi zamišljeno.

— Ja znam. Mnogo puta sam sreo ljude kao što je on. Takvi ne ispuštaju zalogaj iz usta ni po cenu života.

— Galaher je gramziv, to je tačno, ali...

— Nema tu „ali“. Čim sazna ko je kupio hotel postaće vam smrtni neprijatelj.

— Neće odmah saznati.

— Ali saznaće. A onda... čuvajte se!

— I hoću. Na kraju, šta mi može. Mene svi znaju i vole...

— Šta vam može — Dok je odmahnuo glavom. — Vi kao da niste upoznali ljude kao što je Džordž Galaher. Ali, ako vi niste, ja jesam. Taj će vam učiniti život nemogućim.

— Ne znam da li će imati moći sada kada je Bili Graham mrtav.

— Ima na ovom svetu mnogo Bilija Grahama. Hardi to dobro zna ako vi ne znate.

— Istina je Dejzi. Za malo para Galaher može da angažuje čitavu četu revolveraša.

— Mi imamo prijatelje...

— Videli ste ih malopre. Kada je trebalo da kažu istinu, oni su ućutali. Uplašili su se.

— Ako bude trebalo i mi ćemo najmiti revolveraše.

Holidej se gorko osmehnuo. — Zaboravljate dve stvari.

— Koje?

— Prvo: Angažovanje revolveraša je skupo. Drugo: kad jednom dođu revolveraši mogu odlučiti da ostanu. Ko će ih onda oterati? Niko!... Sem možda druga grupa revolveraša. To je začarani krug iz koga je teško naći izlaz.

— Šta da radimo? Da se povučemo i pustimo Galahera da likuje? Zar to predlažete?

— Ne, jer u tom slučaju ne bih bio sa vama. Hoću samo da vam kažem da ste se uhvatili u koštac sa teškoćama i opasnostima kojima možda niste dorasli.

Dejzi je stisnula zube i pogledala Doka.

— Nisam dorusla?! A šta mislite gde sam dosada živela? U cveću?

— Nisam to mislio. Hteo sam samo da vam kažem da Galaher opasniji nego što ste mislili. Vi ga znate kao lakomog i sebičnog čoveka, ali uskoro ćete ga upoznati kao tiranina i ubicu.

Dejzi je stajala obeshrabreno opuštenih ruku, a Hardi je mahinalno brisao glatku površinu šanka.

Pred prvom preprekom njihovo samopouzdanje je popustilo. Dok je shvatio da će igru morati da vodi manje ili više sam. S jedne strane to mu je odgovaralo.

— No, ne treba klonuti duhom. Tačno je da nam predstoji teška borba, ali u svakoj borbi se može uspeti!

— Hvala na utešnim rečima — rekla je Dejzi neraspoloženo. —

Svejedno, ako i izgubim bitku pevanje mi ne gine. Počecu iz početka.

— Tako te volim Dejzi — obrađovao se Hardi.

Zatim je došapnuo Holideju. — Ako budemo živi da počnemo iz početka. — Zatim je dodao glasnije — hajde da u čast sklopljenog saveza napunimo čašu. Slažete li se?

— Naravno — pristala je Dejzi.

— Nalij nam.

Ispivši zdravicu, Dejzi je mahнула rukom Holideju i popela se u svoju sobu. Dok je zapalio cigaru i tek što je odbio dim, vrata saluna su se raskrilila i na njima se ukazao čovek od četrdesetak godina odeven u skladno skrojeni sako od finog kariranog štofa i tamne pantalone, sa lakim lakovanim cipelama na nogama. Na glavi je nepoznati džentlmen imao fini šešir sa širokim obodom, a iz džepa svilenog prsluka golubije boje visio je širok zlatan lanac.

Holidej je jednim kratkim pogledom obuhvatio pridošlicu. Čovek koji se u ovom zabačenom mestu odevao kao da je na bulevaru u Nju Orleansu morao je biti imućan.

— Oh, kakva čast, mister Galahere! — uzvrpoljio se Hardi. — Čime možemo da vas uslužimo?

Galaher! To je, znači, nekrunisani kralj Springtajm Velija.

— Nije moj običaj da pijem predno, ali kada sam već tu onda mi naspí jedan viski — odgovorio mu je Galaher pažljivo posmatrajući Holideja. — Šta se ovde kod tebe događa? Čujem da je bilo vrlo burno — nastavio je Galaher da govori dok mu je barmén nalivao viski.

— Pa... — počeo je da oteže Hardi — ...bilo je gužve. Bili je potegao oružje ali... — Hardi je slegnuo ramenima — ...nije imao sreće.

— Da, čuo sam. Sreće ste imali vi, ako se ne varam. Sreće ili nečeg drugog — rekao je Galaher obraćajući se Doku.

— Tako nekako — dobacio je kao uzgred Dok mereći Galahera krajičkom oka.

— Dozvolite da vam se predstavim. Ja sam Džordž Galaher, ovdašnji bankar i poslovan čovek. Koliko sam obavešten, imam čast sa gospodinom Holmsom.

— Dobro ste obavešteni.

— Ne baš sasvim.

— A o čemu niste obavešteni?

— Pa recimo ne znam zbog čega ste se sukobili sa Bilijem Galahamom.

— Bio je drzak prema jednoj dami. A ja to ne volim da vidim.

— Cenim vaš smisao za kavaljerstvo... ali mi je ipak čudnovato da ste rizikovali život zbog jedne kafanske pevačice... Ma koliko da je lepa — dodao je smešeći se.

Dok je ćutke slegnuo ramenima.

— Znae šta, sklon bih bio da odobrim vaš postupak... — nastavio je Galaher posle kratkog ćutanja.

— Ali...?

Galaher je otpio gutljaj viskija i uozbiljio se. — Ali, u pitanju je moj čovek.

— Cenim vaš smisao za ulogu zaštitnika... — odgovorio je Dok istom merom kao Galaher maločas.

— Ali...? — zažmurio je Galaher očima i glas mu je resko zazvučao.

— Ali, sada je sve kasno, jer je stvar svršena. Ništa se ne može popraviti.

Izraz Galaherovog lica se promenio i nešto kao osmeh zadovoljstva zalepršalo je za trenutak na njegovom licu.

— Vi ste, kako mi izgleda, razuman i praktičan čovek — rekao je merkajući Holideja ispod oka.

— Možda — prihvatio je Dok njegov zaključak.

— To je dobro, jer mi je došlo, na um da bismo mogli naći zajednički jezik. Vi i ja, izgleda, imamo slične sklonosti i slične poglede na svet.

Holidej je napravio sumnjičav izraz lica. — Šta vas navodi na tu pomisao?

Galaher se osmehnuo značajno. — Bez preterivanja govoreći, vi i ja smo jedini džentlmeni u ovom gradiću.

Holidej ga je odmerio ćutke. Ako je nešto mislio, njegove oči to nisu otkrивale.

— Mogli bismo napraviti neku vrstu saveza — rekao je Galaher naglašavajući svaku reč.

— Na primer?

— Mi smo ljudi sličnog kova — nastavio je Galaher gledajući Holideja u oči. — Ako udružimo snage i moj ugled i moć, obojica bismo mogli profitirati. Iskreno da vam kažem, meni su potrebni hrabri ljudi kao što ste vi.

— Lepo rečeno. Samo, šta vam govori da su meni potrebni moćni ljudi kao što ste vi?

— Svakome je potrebna potpora moćnih ljudi.

— Meni? — ne. Ja sam usamljeni vuk.

— Stvar shvatanja. Usamljeni vuk često puta ščepa veći i bolji plen, ali, zato mnogo više rizikuje.

— To mi ne smeta. Rizik je moje zanimanje.

Galaher je žmirnuo očima iz kojih je izbijala pritajena mržnja. — Znači li to da odbijate moj predlog?

— Da. Savez znači i obaveze, a ja volim da radim ono što mi je volja.

— To je lepo, ali mislite li da ćete uvek moći da radite ono što vam je volja?

— Dok mogu radiću.

— Bojim se da to neće dugo trajati. Ne treba da zaboravite da sam ja ovde gospodar.

— Ne zaboravljam. Ali, vi treba da znate da niko ne trpi gospodare.

— Imaću to na umu... dok nam se interesi ne sukobe — rekao je Galaher i ispio viski. Do viđenja mister Holmse.

— Do viđenja mister Galahere.

Holidej je odbio kolut dima i pogledom ga ispratio sve dok se nije razišao u tanke plamenove. Nije obratio pažnju na Hardijevo zabrinuto lice.

III

Peščanom pustinjom koja se pružila s jednog do drugog kraja horizonta, jahala su tri konjanika. Iscrpljeni konji kretali su se umornim korakom, jedva dižući noge iz mekanog peska u koji su zapadali do iznad zglavka, a katkad i do kolena. Njihovo teško dahtanje paralo je uši. U jednom trenutku konj jednog od trojice konjanika je po-

srnuo i jedva se zadržao da ne padne.

— Prokleta mrcina — zauriao je konjanik. — Još će me ostaviti da crknem u ovoj pustoši.

— Dobro je izdržao i dojde, kako si ga gonio — javio se drugi. — Uostalom, ni ja nisam u boljem položaju. I moj konj se jedva drži na nogama.

— A nemamo više ni kapi vode da ih osvežimo.

— Kakav škripac. Još nam je samo to trebalo kad nam je potera za petama.

— Da nam nije za petama do ovoga ne bi ni došlo.

— Došlo! Do vraga! Ti si kriv, jer si bio mudrac da nas dovedeš ovamo.

— A ko te je terao da pođeš? Mogao si da ostaneš u Kajovi.

— Dosta svađe vas dvojica. Ako mislite da je to prijatno za uši onda se varate. Nismo mogli ostati u Kajovi jer bi se tamo brzo našli u hladovini... a možda i na vešalima.

— Kako su nas samo otkrili.

— Smešan si — opet je odgovorio najprisebniji i najsmireniji bandit. Kad čovek nema love, svi su protiv njega. Da Pinki nije ostao pred bankom sa džakom punim novca sve bi bilo drukčije.

— Neko nas je otkucao. Isto kao što je neko otkucao našu nameru da opljačkamo banku. Uveren sam da je tako. Kako bi inače znali da nam postave zasedu.

— Ne verujem. Niko nije znao za naš plan. Zaboravljaš da sada sve banke imaju dobra obezbeđenja. Bankari su postali oprezniji.

— Bilo kako bilo, mi smo u očajnom položaju — počeo je opet bandit čiji je konj posrnuo. — Ako se ne desi čudo, mi ćemo se za neki dan sušiti na vešalima.

— Hads! Hads! koliko god si dobar kad treba nekoga ucmekati isto toliko si slabić kad dođeš u škripac — prekinuo je njegovo jadikovanje pribrani bandit koji se od druge dvojice izdvajao malo pogrbljenim držanjem, koščatim udovima i upalim očima koje su podmuklo sijale. Prestani da kukumaviš već jednom!

— Lako je tebi Berte kad je tvoj konj svež kao da si mu davao ekstra sledovanje vode.

Bert Šonesi se nasmejao u sebi, ali je budno pazio da mu se to ne pokaže na licu. Hads! je slučajno pogodio istinu. Nadajući se nestašici vode on je prošle noći za vreme dok je čuvao stražu krišom odlio po nekoliko decilitara vode iz čaturica svojih drugova i time napojio svog konja. Ma koliko izgledala mala, ta količina vode je dala njegovom konju onu dopunsku snagu koja je nedostajala Hadsijevom i Lesovom.

— Gluposti! Jednostavno je moj konj otporniji od tvoga. To nije ništa neobično. Uostalom...

— Uh! — jauknuo je Hads!, jer se konj skljkao pod njim. Pao je mrcina!

— Sjaši i pođi pešict, daj mu da se malo odmori.

— Pa da nas potera stigne! — izdrao se Les. — Ja ne usporavam.

— I tvoj konj će pasti — upozorio ga je Bert.

— Neka! Ionako mi je sve isto. Bar ću pokušati sve što mogu.

— Znači, napuštaš nas? — upitao ga je Bert.

— Ako bude potrebno. Niko nema prava da me sprečava.

— O-kej, radi kako hoćeš. Mislio sam da treba da se držimo zajedno, ali, ako želiš da pođeš na svoju stranu samo izvoli. Samo... ne verujem da ćeš stići daleko.

— Do vruga sa mrcinama — izdrao se Les. U redu, usporićemo ali kad nas budu penjali na vešala tražiću da ja budem poslednji.

— Možda nas neće ni vešati — rekao je Bert pola za sebe a pola obraćajući se svojim pratiocima.

— Samo se uzdaj u to. Obesiće nas nego šta drugo.

— Ako nas uhvate!

— A šta će drugo nego da nas uhvate!?

— Možda i neće — izustio je Bert lukavog izraza lica.

Hads! i Les su ga pogledali. — Šta ti je? Zar ti je sunce udarilo u glavu?

— Nije. Ako vidite ono što ja vidim onda vam je jasno.

Banditi su pogledali u pravcu koji im je Bert pokazao.

— Ja ne vidim ništa — rekao je Les.

— Ni ja.

— Niste dalekovidni kao ja. A da jeste videli biste nekoliko indijanskih vigvama.

— I...?

— To su Indijanci nomadi! — objasnio im je Bert.

Les i Hads! su se pogledali značajno.

— Jeste li sad shvatili?
— Jesmo. Ali nam oni neće dati konje.

— A ko kaže da ćemo ih pitati. Jednostavno ćemo uzeti ono što nam treba.

— Možda ih ima više.

— Naoružani smo — rekao je Bert.

— Onda hajdemo.

— Pustićete mene da govorim — rekao je Bert. — Silu ćemo primeniti samo ako se budu opirali.

— Šta si odjednom postao sentimentalni.

— Zaboravljaš da se na ovoj teritoriji Indijanci bolje snalaze od nas.

— Pa šta?

— Može te pogoditi strela i kad se ne nadaš.

— Vraga! Najbolje bi bilo da ih sve odmah likvidiramo.

— Pusti to meni. Pođimo, jer nemamo vremena na pretek.

Pola časa kasnije više posrćući nego hodajući Les i Hadsu su stigli do indijanskog logora vođeni Bertom čiji je konj još uvek bio svež. Došavši do šatora od bivolje kože sva trojica su zastali i pozdravili jednog starog Indijanca kaji je seдео pred vigvamom i pušio lulu napunjenu nekom mešavinom najgoreg duvana, trave i sušene strugotine. Pred drugim šatorom igralo se dvoje dece, a jedna skvo je na usijanom kamenu pekla hlepčiče lepinjastog oblika. U blizini se nije mogla videti ni živa duša, ali su banditi znali da ih iz šatora vrebaju brojne radoznale oči.

— Manitu je otac svih ljudi između dve velike vode — pozdravio je Bert Indijanca.

— Haug! — otpozdravio je Indijanac.

— Ovim putnicima su potrebni odmorni konji i sveža voda — rekao je Bert pokazao na Lesa i Hadsu. Platiće dobro.

— Pustinja je siromašna vodom, a crvena deca Manitu konjima. Bledoliki traže ono čega nema — odgovorio je stari Indijanac posle kratkog ćutanja.

— Deca Manitu sele svoje domove. Oni pustinju ne preleću krilima. Za teret su potrebni konji.

— Žene Sijuksa su jake kao tovarni konji. One nose teret.

— Hm — progundao je Bert. — Žene Sijuksa su jake i možda nose teret kao tovarni konji, ali nemaju kopita. Ovo je trag konjskih kopita a ne ženskih nogu stari lažljivče — rekao je Bert pokazujući otiske kopita u pesku.

— Veliki Jastreb je rekao. Bledoliki mogu poći svojim putem.

— Šta mrcino, zar... — prasnuo je Les, ali ga je Bert prekinuo.

— Mir Lese, stari sigurno ima neki adut u rukama. Pravite se kao da odlazimo, — šapnuo je Bert, a onda se obratio Indijancu. — Dobro, kad Veliki Jastreb kaže mi ćemo otići. Sad znam da Sijuksi nisu gostoljubivi.

Bert se okrenuo i pošao kao da namerava da nastavi put, a Les i Hadsu su nevoljno pošli za njim. Kad su se našli pored dece koja su se igrala pred vigvamom Bert je pustio konja, zgrabio ih je i uskočio u vigvam. Njegovi drugovi su ostali da zaprepašćeno gledaju za njim.

Našavši se u vigvamu Bert je izvukao revolver i naperio ga na dve

žene i dvojicu mladih ratnika koji su se tamo nalazili. Ratnici su u rukama držali luk i strelu, ali ih je Bertov upad iznenadio i zatekao nespremne. Tako je bandit u rukama imao šest talaca.

— Lese! Hads! Dodite ovamo. Da vidite kakve krasne tovarne konje sam našao!

Dvojica bandita su zadigli krilo šatora i ušli unutra. Lica su im se zadovoljno iscerila.

— Gle, ti tovarni konji nisu opšte loši. Za njih će Veliki Jastreb verovatno dati par pravih konja... A možda i više. Mudar si ti čovek Berte! — graknuo je Les trijumfalno.

Bert Šonesi se zadovoljno osmehnuo. Njegove podmukle oči zadovoljno su sevnule.

— Veliki Jastrebe! — pozvao je. Niko se nije odazvao.

— Veliki Jastrebe, čuješ li me ili treba da ti uši pročiste jauci žena i dece Sijuksa?

— Bledoliki sikče kao guja, ali ga Veliki Jastreb čuje.

— Ovde imam šestoro dece Manutua. Daj nam za njih tri dobra konja i mešinu vode i pustićemo ih. Ako ne, viggami Sijuksa čuće pesmu tužbalicu.

— Deca su najveće blago koje Sijuksi imaju. Košuta žrtvuje sebe da bi spasla svoje mladunce. Dobićete tri konja i mešinu vode.

— Pošalji nekoga da ih dovede. Ali žuri. Hoću da konji budu ovde dok izbrojim dva puta pedeset. I izaberi najbolje.

— Požurićemo!

Nekoliko minuta kasnije jedan Sijuks je trčeći doveo tri dobra od-

morna konja. Držeći dvoje dece ispred sebe Bert je izašao pred šator.

— Skinite sedla sa naših konja i osedlajte odmorne.

Sijuksi su poslušali.

— Napunite naše čuturice vodom i napojte naše konje. Nema smisla da ih ostavljamo.

Veliki Jastreb i njegovi ratnici su i to učinili.

— Lese! Hads! Izadite napolje — pozvao je Bert svoje prijatelje i oni su se odmah našli pored njega.

— Uzmite ovu decu na sedla ispred sebe. Iako neki Sijuks nešto pokuša pobijte ih! Naredio je Bert ledenim glasom.

— Bledoliki mogu biti mirni. Niko ništa neće pokušati. Nije potrebno da nam uzimate decu.

— Ovo je samo predostrožnost. Kad se udaljimo van puškometa pustićemo ih.

— Bledoliki nemaju srca kao ni prerijski vukovi. Neka idu što pre i neka nam Manitu podari sreću da ih više nikada ne vidimo.

— I biće tako mumijo uštavljenal — zacerekao se Hads. Nećeš videti ni nas ni tvoje konje.

Na te Hadsijeve reči banditi su se razmetljivo nasmejali i poterali indijanske konje vodeći za sobom svoje odmorene i napojene. Bert je sačekao trenutak da se njegovi drugovi malo udalje i onda se i on bacio u sedlo i odjurio. Na nekoliko stotina metara daleko od logora Sijuksa binditi su zastali i pustili male Sijukse koji su bezglavno po-trčali svojim. Zadovoljni ishodom, banditi su im dozvolili da se nesmetano udalje.

Sada su bili sigurni da će umaći poteri.

IV

Tako se i desilo. Kada je dva časa kasnije potera stigla do logora Sijuksa — nomada, dočekala su ih namргоđena lica Indijanaca i saznanje da su banditi otišli. S odmorim konjima bilo je izvesno da će odmaći toliko da ih nikakva potera neće stići i goniocima je preostalo samo da razočarano slegnu ramenima i vrate se tamo odakle su došli. Najviše što su mogli da učine to je da za beguncima pošalju poternicu u nadi da će ih negde ščepati ruka nekog energičnog šerifa.

V

Dva dana kasnije na nekoliko milja od Springtajm Velija u hladu granate bukve čije je zeleno lišće hladilo toplinu podnevnog sunca, odmarala su se tri čoveka. Bili su to begunci Bert, Šonesi, Hads i Roker i Les Kalman. Mada su se iz poslednje neuspele avanture srećno izvukli, na njihovim namргоđenim licima ogledalo se nezadovoljstvo.

— I šta sad — javio se zlovoljno Les odbacujući opušak koji je već počeo da mu peče usnice.

— Ja nemam nikakvu ideju — procedio je Hads ne manje ljutito. — Prokleti pinki!

Bert je ćutao.

— Šta mu je bilo da mi je da znam? Postao je sentimentaln. Umesto da je blagajnika mlatnuo kako valja da se ne bi osvestio pre vremena, on ga je samo pomilovao... i zato je u znak zahvalnosti dobio metak u leđa.

— Nije Pinki kriv. To se moglo desiti i tebi.

— Meni ne, bogami — živnuo je Les. Kad ja nekoga klepim taj ne ustaje lako. A može da se desi da nikada i ne ustane.

— Možda — složio se Bert mirno. — U svakom slučaju, Pinki je platio životom tu grešku.

— Jeste platio. Svojim životom i našim novcem. Za njegov život me nije briga ali za naš novac jeste. Koje pare su to bile! Svest mi se smrači kad pomislim — huknuo je Les.

— Najmanje dvadeset hiljadarki! Složio se Hads.

— Toliku lovu nisam u životu video.

— Nećeš je više ni videti — nalivao je Hads sve više ulja na Lesov bes, budući da se i sam sve više ljutio.

— Pričanje o propalom novcu neće nam hapuniti džepove. Ohladite se pa da razmislimo šta nam valja raditi — rekao je najzad Bert pošto je pustio da se njegovi prijatelji olakšaju jadikovkama.

Les i Hardi su začutali.

— Jesi li nešto smislio? — zapitao je najzad Les.

— Najpre da rezimiramo naš položaj, pa ćemo onda kovati planove — rekao je Bert. — Pre svega, mislim da smo dovoljno odmakli i da nemamo potrebe dalje da bežimo. Kajova je pet dana jahanja daleko, a Roki Lejn još jedan dan dalje. Mislim da možemo da budemo mirni.

— A telegraf? — zapitao je Les.

— To je nešto drugo. Poternica će stići ali bez fotografija. Opis ne

mora da bude tačan, jer nas niko osim blagajnika nije jasno video. To nam daje šansu da u gradu nađemo nekog zaštitnika dok stvar ne padne u zaborav.

— Tako nešto bi bilo dobro — složio se Hadsí.

— Zbog toga treba otići u grad i izvideti situaciju.

Les i Hadsí su klimnuli glavom.

— Mislim da je najbolje da ja pođem — predložio je Bert.

Dvojica bandita su se složili. — Ne bi bilo loše ako bi nabavio duvana — podsetio ga je Les.

— Za koji novac da ga kupim? Za onaj što je ostao u Roki Lejnu?

— Ti umeš da se snađeš. I nešto za jelo. Znaš da smo se ovih dana slabo hranili.

— Da, da. Ja sam mađioničar pa ću vam iz cilindra izvaditi pečenog zeca.

— Ti si vešt, Berte. Pokaži se sad. Uostalom, pljačka banke u Roki Lejnu bila je tvoja ideja. Sada treba da se iskupiš.

Bert je slegao ramenima. — Ako ima greške, onda smo svi grešili. Ali, ja ne napuštam prijatelje u nevolji. Pokušaću sve što mogu.

Rekavši to Bert Šonesi se bacio konju na leđa i poterao ga pravcem ka Springtajm Veliju. Dok se udaljavao sa mesta na kome je ostavio dvojicu saučesnika glavom su mu se vrzmale protivurečne misli. Prijatelji u nevolji. Vraga! Les i Hadsí bi njega prodali za šaku duvana i tako gledajući njihov odnos nije im dugovao ništa. Prema tome, mogao je jednostavno da nastavi put i svoje „prijatelje” prepusti njihovoj sudbini. Za to su postojala bar

dva dobra razloga. Kao pojedinac bi se lakše snašao i zbrinuo se za sebe i bio bi manje upadljiv. Šerifi će više motriti na trojicu nego na jednog usamljenog konjanika čak i ako bi poternica sadržala njegov tačan opis. S druge strane, budući da su nesposobne šeprtlje, Les i Hadsí će brzo pasti policiji u ruke, a onda će i njegov identitet biti otkriven. Hteo ne hteo, dakle, moraće da povede računa o njima, makar koliko mu to, u ovom momentu, izgledalo teško. Konačno, ako odluči da preduzme neki novi poduhvat biće mu potrebni ljudi od poverenja, a Les i Hadsí su dokazali da imaju hrabrosti i da ne prezaju od primene sile. Prema tome, više razloga je nalazio da ostane u društvu dvojice svojih pajtaša nego da se od njih razdvaja.

— Svako zlo ima svoje dobro — promrmľjao je glasno. — Moraću nešto da smislim dok dođem do grada.

Slučaj kao da je išao Berti na ruku. Iz pravca Springtajm Velija začuo se topot konjskih kopita i malo kasnije iza jednog šumarka pojavio se konjanik koji se približavao jašući bez žurbe.

Bert je zategao vodjice i konj je stao. Paklena ideja proletela je kroz njegovu glavu.

Da opljačka putnika!

To bi bio lep posao. Svuda oko, koliko god je pogled dopirao nije bilo ni žive duše. Događaj bez svedoka! Savršena pljačka! Bert se vraški nasmešio. Učiniće baš to.

Potegao je vodjice i konj je poslušno skrenuo s puta u šiprag. Sjahao je i vezao kljuse za drvo i sa

sedla skinuo „vinčesterku”. Napunio je cev i stao u zasedu.

Nekoliko minuta kasnije konjanik se približio na stotinu metara od mesta zasede i Bert je mogao lepo da ga osmotri. Bio je to čovek srednjih godina, odeven u pristojno građansko odelo sa polucilindrom na glavi i satom čiji je lanac visio iz džepa na prsniku. Tanki kresani brkovi crneli su se na nausnici kao nacrtni, a male klempave uši izvirivale su ispod natučenog polucilindra. Na prvi pogled putnik je ostavljao utisak sitnog trgovačkog pomoćnika ili čoveka sa malom ali stalnom zaradom.

Odlično, pomislio je Bert. Kod ovoga će sigurno biti neki dolar, a ovakvi ljudi su obično kukavice i čute o svojim neprilikama. Imam sreće!

— Stoj! — razdrao se istog trenutka.

Konjanik se trgao i pogledao u pravcu odakle je glas dolazio, ali, nije video nikoga. Gusto lišće skrivalo je čoveka koji mu je naredio da stane. U prvom trenutku u njegovim očima se ukazalo iznenađenje, a zatim je učinio pokret kao da namerava da potera konja u trk.

— Stoj kad kažem! — dreknuo je Bert i sjajna cev „vinčesterke” se promolila kroz lišće. — Držim te na oku!

Ako je imao nameru da pokuša bekstvo konjanik je od toga odustao. Metak bi bio brži od konja. Klonulim pokretom zategao je vodjice i njegov konj je stao.

— Tako te volim stari moj — pozdravio je Bert cinično putniko-

vu poslušnost. — Izvadi novčanik i baci ga na travu. Ali bez viceva.

Putnik je bolno zgrčio lice. Zavukao je ruku u unutrašnji džep i bacio kožni novčanik na zemlju.

— Imaš li još nešto od vrednosti?

Konjanik je odmahnuo glavom.

— Pazi, ja ću to da proverim. Ako si slagao drži se dobro.

— Nisam slagao, ali ćeš i ti požaliti zbog ovoga kada mister Galaher sazna da si opljačkao jednog od njegovih ljudi.

— Briga me za tvog mister Galahera!

— Sad možda nije, ali će ti biti. Novac u novčaniku je njegov.

— Novac je novac. Kome je pripadao nije važno. Sada je moj. Sjaši stari i okreni mi leđa.

Konjanik je zatreptao očima i glas je počeo da mu poigrava. — Za... zar hoćeš da me ubiješ?

— Glup si čoveče. Spasavam ti život. Neću da me vidiš, jer to bi moglo da te dovede u iskušenje da me prijaviš šerifu. Da sam hteo da te ubijem mogao sam to odmah da učinim. Kao što vidiš, ja sam čovek meka srca. Treba mi samo novac. Hajde požuri. Sjaši, stavi ruke na potiljak i okreni mi leđa.

Zbunjeni čovek je nevoljno poslušao. Kolena su mu klecala, a oči zavadnjile suzama straha.

Sa naperenom puškom Bert je izašao iz zaklona. Motreći jednim okom na svog zarobljenika jednom rukom je digao novčanik i iz njega izvukao mali svežanj zelenih novčanica. Videvši novac zviznuo je oteg-nuto.

— Oho! Pa ovde ima bar dvesta dolara! Ko bi rekao da pacov kao ti ima toliko para.

— Rekao sam novac nije moj već mister Galaherov.

— Utoliko gore po njega. Nije trebalo da poverava novac tako nesigurnom čoveku. Ali, ja sam ispravio tu njegovu grešku. Sada je lova u sigurnim rukama — nastavio je da zbija šalu Bert zavlazeći prste u novčanik. U jednom trenutku izvukao je iz jedne pregrade posetnicu i već je hteo da je baci, ali je odjednom zastao i pogled mu se vratio na komadić kartona.

Na posetnici je pisalo ime Šenk Lori.

— Otkud ti ova posetnica? — zapitao je Bert svoju žrtvu.

— To je moja posetnica,

— Tvoja?! — Bert je začutao kao da nešto premišlja, a onda je prišao opljačkanom. — Poznavao sam jednog Šenka Lorija, ali ne može biti da si taj... — rekao je okrenuvši se iznenađenom čoveku koji je još stajao snuženog lica sa rukama na potiljku.

Bandit i žrtva su pogledali jedan drugom u lice.

— Šenk!!! Da li je moguće — dreknuo je Šonesi.

— Berte!? — zaprepastio se napadnuti. — Otkud ti ovde?

— Kad sam te poslednji put video nacio si bradu i drukčije odelo. Ovakvog te ni u snu ne bih prepoznao — pljesnuo je Bert Šenka po ramenu.

— A ja tebe bih. Sasvim malo si se promenio. Čak se baviš istim poslom kao i pre.

— Hm! — promrmljao je Bert zlovoljno na Šenkovu primedbu. — Nije baš tako. Ovo s tobom je slučajno, onako uzgred.

— U škripcu si. Hajde priznaj starom prijatelju, neće ti pasti kruna s glave. Video sam te ja i u težem položaju.

Bert se namrštio. — Imao sam nekih neuspeha.

— Banka u Roki Lejnu, je li? Čulo se za to! Stigla je i poternica, baš jutros. Ali, nisam ni slutio da si ti u pitanju. Tek sada sam se slučajno setio.

Bert je ćutke klimnuo glavom. Očni kapci su mu se stisnuli ostavljajući očima samo dva tanka proreza. Bio je besan na sudbinu.

— Gadno, a? Hm... slušaj, palo mi je nešto na um. U stvari, možda bi to bilo rešenje za tebe.

— Na šta misliš — otkrivio se Bert.

— Šta misliš kuda sam bio pošao sa tim novcem? — zapitao je Šenk Berta pokazujući glavom novčanice koje je Bert još uvek držao u ruci.

— Ne znam niti mogu da nagađam.

— Pošao sam da najmim dvojicu revolveraša!

— Zaista?

— Tako je kao što ti kažem. Galaheru su potrebni ljudi i poslao me je da ih nađem. Ne vidim zašto jedan od te dvojice ne bi mogao da budeš ti? — zadovoljno je rekao Lori.

— Ja? Na žalost nisam sam.

— I ostali su s tobom?

Bert je klimnuo glavom. — Tako je.

— Koliko vas je?

— Ja i još dvojica.

— Trojica! A Galaher je rekao da nađem dvojicu. Jedan mora da otpadne.

— Ne mora! — Bertov mozak je brzo radio. — Koliko je rekao da platiš?

Lori je zažmirio očima. Pogledao je Berta ispod oka. Dvadeset pet dolara nedeljno, stan i hrana.

— Ne laži! Zašto ti je onda dao ovolik novac?

— Nije sve njegovo. Sto dolara je moja ušteđevina.

— Rekao si maločas da novac nije tvoj. Slušaj Šenk, ne pokušavaj da me blefiraš, znaš da to ne volim. Naručito ne od starog prijatelja.

— Ne lažem časti mi. Istina je što ti kažem.

— Lori, Lori, ti si nepopraviva bitanga. Kad bi mogao, prevario bi i rođenog oca. Ali dobro, neću ti uzeti za zlo tu tvoju slabost. Samo ću da procenim šta je stvarno Galaher spreman da plati.

Lori je zaustio nešto da kaže, ali ga je Bert ućutkao pokretom ruke.

— Recimo da je sto dolara tvoje kao što kažeš. Ostaje još sto dolara. Za dvojicu to čini po pedeset dolara svakome. Je li tako?

Lori je nemoćno stisnuo usne.

— Hteo si da ispadneš dobar prema meni pa da bajagi nagovoriš Galahera da umesto dvadeset pet plati pedeset dolara, s tim da od tih drugih dvadeset pet uzmeš polovinu. E, to nije lepo Šenk, ne treba profitirati na račun starih prijatelja.

— Dobro, šta sad? Pokušao sam pa ništa. Takav sam čovek i ti zahvali bogu što si naišao na me-

ne. Ali, to ne rešava pitanje tvojih ortaka.

— Rešava.

— Kako.

— Evo kako. Ja ću dobiti pedeset dolara nedeljno a moji ortaci po dvadeset pet, Galaher će platiti dvojicu, a dobiće tri čoveka. Važi?

— Gle, ta ti ideja nije loša. A da li će ortaci pristali?

— Pristaće kad im ja kažem i kad vide lovu.

— E, čekaj, lova se vraća ovamo. Ne znam da li će Galaher prihvatiti ovakav sporazum — zava pio je Lori.

— Lori, ti kao da me ne poznaješ. Što Bert Šonesi ščepa to više ne vraća — rekao je Bert stavljajući novčanice u džep košulja i pružajući Loriju negovih sto dolara i novčanik. Uzmi ovo i budi srećan što si dobio makar to.

Lori je gundajući čušu novčanice u novčanik i vratio ga u džep. Gundao je više po dužnosti nego što je bio stvarno nezadovoljan. Šonesi je to pročitao.

— Hajde, hajde, ne pravi se lud. Svršio si posao, a nisi morao da ideš daleko. Za male pare Galaher će dobiti tri čoveka od akcije, a ti ćeš dobiti pohvalu što si nas našao.

— Otkud znaš da je tako. Pitanje je koliko vredite.

— Znaš da nisam kukavica i da sam vešt na pištolju. Brzo potežem i ne promašujem.

— Ali, nisi prva klasa.

— Prva klasa se ne dobija za pedeset dolara nedeljno. Uostalom,

ko kaže da ja nisam prva klasa?
— Ijutio se Šonesi.

— Pa ne znam, samo kažem...
Galaher je...

— Ništa više. Ti nas predstavi
novom gazdi, a ostalo je moja briga.
Vreme će pokazati šta vredim.

— Dobro kad si navalió. Ali, ne
zaboravi da će me Galaher odera-
ti ako sam mu doveo pogrešne lju-
de.

— To je moja briga — odgovorio
je Šonesi sada već pun samopouz-
danja. Ali, ima još nešto.

— Šta?

— Šerif?

— Lori se nasmejao — ne brini
za njega.

— Kako?

— To je Galaherova briga. Kad
je rekao da nadem ljude nije mi-
slio da ću dovesti anđele.

— Znam, ali poternica...?

— Rekao sam ti da je to Galehe-
rova briga. Ako te Galaher prihi-
vati možeš mirno da spavaš.

Šonesi je odmahnuo glavom. —
Dobro, kad ti tako kažeš poverova-
ću.

— Hajdemo da nađemo tvoje paj-
taše. Gde su oni?

— U jednoj uvali pet milja odav-
de.

— Zna li neko da ste u ovom
kraju?

Šonesi je odmahnuo glavom. —
Šta misliš da smo toliko glupi da
paradiramo uz zvuke truba?

— Znam da niste ali ipak, pi-
pitam za svaki slučaj.

VI

Jedan čas kasnije grupa konjani-
ka se približavala Springtajm Veli-
ju. Bilo je tek rano popodne i na
ulicama je bilo vrlo malo sveta,
što je Loriju sasvim odgovaralo. Ga-
laherova kuća nalazila se istina na
jednom malom uzvišenju izvan va-
roši, te je bilo malo opasnosti da
će neko videti dolazak trojice re-
volveraša, ali je Lori iz iskustva
znao da u ovakvim situacijama op-
reznost ne može nikome da škodi
i zato su popodnevni časovi, sa ma-
lo prolaznika na ulici najviše od-
govarali da dolazak grupe nepozna-
tih ljudi ostane nezapažen. Stigavši
pred kuću, Lori je zapitao stražara
koji je namešteno naivnog izgleda
stajao naslonjen na dovratnik.

— Šejli, javi mister Galaheru da
sam stigao.

— Mister Galaher se odmara.
Znaš da ne voli da ga uznemirava
moć. Posle ručka.

— Znam, ali interesovaće ga...

— U redu Lori, čuo sam te. Udi
te unutra da vidim koga si mi do-
veo.

Bat čizama na tremu gluho je od-
jeknuo u popodnevnoj tišini i čet-
vorica bandita su ušli u hladovito
predvorje gde ih je dočekao Gala-
her. U polutami spuštenih šalona
crte njegovog liva izgledale su ošt-
rije i šarenozelene oči sijale su kao
oči mačke.

— Sedite gospodo — rekao je
odmereno. Stolica ima dovoljno i
ako vas je nešto više nego što sam
očekivao.

— Utoliko ćemo vam više vredeti... za isti novac. — odgovorio je Bert spremno.

Galaher ga je pogledao. Vi ste...?

— Bert Šonesi, a ovo su Hads Roker i Les Kalman, moji ortaci.

— Da, za svoj račun — odgovorio je Bert nameštajući nogu preko noge.

— Onaj napad na banku u Roki Lejnu je njihov poduhvat — ja vio se Lori.

Galaher se namršti.

— Po tome kako su ga izveli ne bih rekao da zaslužuju cenu koju si dao, Lori. Ti znaš da ja tražim samo sposobne saradnike.

— Da ne pričamo mnogo mister Galahere. Loki Lejn je naš peh, ali, isprobajte nas. Videćete da se niste prevarili.

Galaher ga je odmerio ozbiljno. — Ja mogu da se prevarim samo jedanput. Druga šansa vam se neće pružiti, jer se svaka greška plaća!

— Slažem se. A šta treba raditi?

— Sve! — Kratko je rekao Galaher.

— Uključujući...? — Bert je na pravio prstom pokret kao da se puca iz pištolja.

— Da.

— Pedeset dolara ili po dvadeset pet dolara za taj posao nije baš mnogo.

— Niko vas ne tera da prihvati te.

Bert se osmehnuo — Šorti Vilard

bi vam za taj posao uzeo dve stotine nedeljno.

— Ali Šorti je Šorti, a vi ste vi. Uostalom, ako budem vrlo zadovoljan možda ću povećati platu. A sad se dogovorimo o poslu.

— Zato smo tu.

— Večeras ćete sići u grad i napraviti malo gužve u salunu. Pazite da neko ne bude ozbiljnije povređen. Nekoliko čuški ili slično biće dovoljno za početak. Upotreba oružja isključena! Pazite, to je vrlo važno — naglasio je Galaher — puca se samo po mom naređenju.

— Kako vi kažete, gazda — složio se Les.

— Dakle, zasada samo maltretiranje i malo batina. Jasno?

— Jeste! A koga treba da izlupamo?

— Bilo koga. Nije važno koga odaberete, važno je da ljude preplашite tako da počnu da izbegavaju salun.

— Ah, razumem — osmehnuo se Bert. — Treba krčmaru pokvariti biznis. A šerif?

— Šerif je moja briga. Važno je da niko ne bude ubijen ili teže povređen, a za sitne stvari ne brinite.

— O-kej, samo ćemo pomilovati jednog ili dvojicu tek radi upoznavanja.

— Još nešto — prisetio se Galaher. — U salunu će se verovatno naći i jedan crnomanjast, vitak čovek plavih očiju, odeven u elegantno odelo. Izbegavajte sukob s njim. S njim ću lično srediti račune.

— Kako god naredite.

— Dobro, zasada je sve dogovoreno. Lori, reci kuvaru Čenu neka

im da ručak, a posle mogu da se odmore. Na posao stupaju večeras. Ti ćeš biti u blizini i motrićeš kako rade.

— Razumem gazda.

— Još ostaje da nazdravimo za srećan početak — rekao je Galaher vadeći iz ormara flašu viskija i pet čaša. — Ništa ne razvija saradnju kao čašica dobrog viskija.

Banditi su užagrelih očiju pratili Galaherovu ruku dok je ovaj nali-vao čašice. Tek kada je napunio svih pet čaša Galaher je ostavio flašu i digao čašu.

— Za zajednički uspeh!

Banditi su vratili zdravicu i viski je nestao u njihovim grlima.

To popodne Springtajm Veli je zaplovio u burne vode.

VII

— Dođite da čujete šta kaže Mek si, mister Holmse — obratio se barmen Holideju koji je tog trenutka sišao iz svoje sobe.

— Mora da je nešto važno kad je tako iskusan stari vuk uzbuđen zbog toga — primetio je Holidej.

— Pa i jeste. Reci Meksi. Ponovi što si meni rekao.

— Hoću! U stvari, ne bih imao šta da ispričam da nisam tražio gde jedna od onih kokošaka krišom nosi jaja. Pošao sam da nađem tajno gnezdo, a kao što vi možda ne znate a Hardi zna, moja kuća je na ivici grada i tu je odmah blizu šikara.

— Skrati Meksi — spomenuo ga je barmen.

— Odmah ću reći glasno. Ta šikara je blizu kuće mister Džordža

Galahera i kad sam tražeći gnezdo došao blizu njihove kuće ugledao sam četvoricu konjanika koji su baš ulazili na vratnice. Jedan od njih je bio Galaherov čankoliz, Senk Lori.

Holidej je slušao pažljivo. — A ostala trojica? — upitao je ne želeći da izneveri Meksijeva očekivanja, jer mali trapavko je želeo da mu on postavi baš to pitanje.

— Ne poznajem ih. Ali...

— Ali... šta?

— Mislim da je to ona trojka koja je napala banku u Roki Lejnu.

Holidej je nabrao čelo. Ako je tačno što Meksi kaže, onda nije trebalo očekivati ništa dobro. Galaher je krenuo u akciju mnogo ranije nego što je očekivao. Ako su revol veraši već stigli, onda ih je on morao pozvati bar nekoliko dana ranije. Ili je to slučajna koincidencija?

— Jeste li sigurni da su to baš ti ljudi Meksi?

— Jesam! Oni i niko drugi. Opis se slaže.

— Kakav opis? — začudio se Dok.

— Opis iz poternice. Jutros je stigla poternica za trojicu bandita koji su pokušali pljačku banke u Roki Lejnu — objasnio je Hardi.

— Zar to nije službena tajna?

— Tajna... jeste, ali, znate kako je, u malom gradu sve se brzo sazna pa i to. Poštar je naš čovek, kao što znate, i obavestio nas je o svemu što je važno.

Holidej se zamislio. Trojica revol veraša, gramzivi Galaher, ljupka pe vačica koja se pošteno trudi da nešto stvori. Stvari se komplikuju! A on je želeo da u Springtajm Veliju

provede dve nedelje odmora u bezbrižnom dokoličenju.

Kakve nepredviđene obrte stvara život, pomislio je!

— Ako je tačno da su kod Galahera došli revolveraši onda možemo očekivati da ih uskoro vidimo i ovde.

Hardi se zablenuo u Doka. — Ovde? Šta će ovde?

— A zbog čega mislite da ih je Galaher doveo?

— Mister Holms je u pravu, Hardi. Osećam da se nešto kuva — zapleo je jezikom Meksi.

— Šta bi oni mogli ovde da traže? Dosada se Galaher ipak držao reda. Bili Graham je pravio izgrede, ali sam Galaher se dobro čuvao da pokaže pravo lice.

— Možda smatra da treba da izmeni način borbe — rekao je Holidej vadeći cigaru.

— Ali, šta bi njegovi ljudi ovde tražili?

Holidej je zamišljeno pogledao kroz prozor. — Galaher je dobio telegram da je njegova ponuda za kupovinu ovog hotela odbijena.

— Tačno.

— Ako logički rezonuje, a on nije glupak, iz tog odbijanja će zaključiti da postoji još neko ko je zainteresovan za hotel i da je taj neko dao veću cenu.

— Verovatno da će to zaključiti — složio se Hardi.

— On ne zna ko je kupac. Možda to sluti, a možda i ne sluti.

Hardi je s interesovanjem posmatrao Doka.

— Za njega u krajnjoj liniji nije ni važno ko je vlasnik ako već nije

on. Zaključio je: boriće se protiv novog vlasnika.

— Biće, verovatno, kao što kažete.

— I ne samo protiv njega.

— Nego?

— Protiv svih onih koji mu služe. Pošto je vlasnik nepoznat tim više će Galaher nasrnuti na one koje zna — rekao je Dok gledajući Hardija u oči.

— To neće valjati.

— Neće. Na meti ćete biti i vi i još mnogi drugi.

— Pa, ne mogu reći da to nisam očekivao... na neki način.

— Ali, najveći napad će izvršiti na publiku. Ne znam ko su ta trojica, ali imam predosećaj da nisu neka klasa revolveraša. Pre će biti da su najamljeni za tuče, maltretiranja i slično. Snagatori. Mada u to čovek ne sme da bude siguran.

— Ako su vaše slutnje tačne, brzo ćemo videti kakvi su.

— Čak brže nego što mislite — umešao se Meksi. — Čini mi se da baš dolaze!

Holidej i Hardi su pogledali kroz vrata i ugledali trojicu konjanika koji su upravo privezivali konje za privezište. Pri slaboj svetlosti poodmaklog sumraka nije se jasno razaznao izraz njihovih lica ali su odmereni pokreti i naglašen hod odavali njihovu nameru da svojoj poseti daju ozbiljan značaj. Čim su vezali konje uputili su se u salun i bahato raskriliivši leptir-vrata ušli u prostoriju koja je već blistala pod svetlošću lampi. Još tako reći sa vrata zatražili su piće.

— Gazda! Tri viskija! — razdrao se Les.

Namerno su upotreбили reč „gazda“, iako su znali da Hardi nije sopstvenik lokala. Njihovo tobožnje neznanje trebalo je da kod građana izazove utisak da ono što rade ne čine po Galaherovom nalogu.

Hardi je pohitao da ih usluži i pred trojicom neželjenih gostiju brzo su se našle čaše pune viskija koje su ovi još brže sasuli u grla. Bert je platio i pogledao Lesa.

— Još jednu rundu. Ja plaćam.

Hardi je ponovo nasuo. Ovaj put revolveraši nisu ispili na dušak već su naslonjeni na šank počeli da promatraju salun i prisutne goste. Iako je bilo još rano, u salunu se vrzmało dosta gostiju u očekivanju da se Dejzi pojavi. Trenutak je bio vrlo pogodan za sprovođenje u delo Galaherovih namera i Holidej je krajičkom oka pomno motrio revolveraše očekujući kad će da počnu sa provokacijama.

Nije morao dugo da čeka.

Na vratima saluna pojavio se mlad čovek odeven u građansko odeło, verovatno neki od gradskih neženja koji je samoću zaboravljao u gledanju i slušanju Dejzi Flip. Njegovo ozareno lice odavalo je radost zbog zadovoljstva koje ga je čekalo te večeri.

Ali, nade su ga prevarile. Čim se pojavio na vratima Bert je migovao okom Hadsiju.

Hadsi se osmehnuo zlorado. Okrenuo se ka salunu i naslonio lakto vima na šank. U ruci je držao čašu sa viskijem. U trenutku kada je čovek prolazio pored njega on je ispružio nogu i sapleo ga.

Novi gost saluna je poleteo na-

pred i jedva se zadržao da ne padne. Razljućen Hadsijevim postupkom spontano je opsovao.

— Hej, šta pružaš kopita da čovek slomije vrat!

— Gle, vidi ti njega! — Počeo je Hadsi lagano, ali je smiren ton jedva prikrivao zlu nameru. — Trapavko ne pazi kuda ide i napravi štetu, a onda još napada i vređa drugoga.

— Šta trapavko — pobunio se mladi čovek. — Sapleo si me! Pružio si nogu kad sam prolazio i čašna reč ako to nisi učinio namerno.

Hadsi ga je jedan trenutak gledao, a onda se ispravio i spustio čašu na sto.

— Ne samo da si mi prosuo pola viskija što ćeš morati da platiš, nego me još i vređaš i izazivaš pred svedocima. Hadsi Roker to nije dozvolio nikome pa neće ni tebi. Ali, da pođemo od početka. Kojim redom si grešio tim redom ćeš i popravljati greške. Najpre viski — procedio je Hadsi kroz stisnute zube.

— Kakav viski — ljutio se napadnuti.

— Onaj koji si prosuo kada si me zakačio po nozi!

— I šta hoćeš sada?

— Da platiš drugi.

— Nisam ti ga ja prosuo pa neću ni da ga platim!

— Zar tako? Napraviš štetu pa nikom ništa! Misliš li da će ti to proći? Ako to misliš ljuto se varaš. Kod Hadsi Rokera to ne prolazi. Plaćaj viski ili ću te prebiti — skoro je zarežio Hadsi.

— Kempere, nemoj da upadaš u kavgu... — počeo je Hardi, ali ga je Bert učutkao pokretom ruke.

Čovek koga je Hardi nazvao imenom Kemper unezverio se ne shvaćajući zbog čega ga je nepoznati saopleo, a sad hoće da krivicu za incident svali na njega. Ali, nije imao vremena za čuđenje, jer mu je Hads si sa dva koraka prišao i mlatnuo ga pesnicom po vilici. Od udarca Kemper se zateturio i udario o zid. Udarac je bio tako odmeren da ne obori protivnika.

— Hoćeš li platiti viski ili da te prebijem?

— Rekao sam da neću — opirao se Kemper. Nisam ga ja ni prosuo.

— Jesi, huljo mala! — dreknuo je Hads i prilepio svojoj žrtvi još jedan udarac od koga je ovaj skoro pao. — Znaj da se ne šalim. Mlaticu te dok ne kažeš da ćeš biti dobar! — zapretio je Hads cereći se obesno.

Mada su oba udarca bila odmerena da samo uplaše prisutne. Kemper je od njih jedva stajao na nogama. Ljuljao se i pored toga što se pridržvao za stolicu, a niko nije ni pomišljao da mu pomogne. Iako ogрубeli i od surove borbe za opstanak spremni na sve, žitelji Springtajm Velija snishodljivo su uvukli rogo ve i pustili nasilnika da nekažnjivo maltretira jednog nedužnog čoveka. Gruba sila je trijumfovala.

Holidej je stajao u prikrajku i posmatrao šta se događa. Nije hteo da se umeša, jer nije želeo da suviše rano otkrije karte. Primetio je da su ga nasilnici svaki za sebe kradomice odmerili što je značilo da im je

Galaher skrenuo pažnju na njega. Baš zato namera mu je bila da što duže ostane po strani i po mogućstvu prozre šta je njihov pravi cilj.

Likujući zbog nemoći posmatrača, Hads i je prišao Kemperu i dohvativši ga za reveru kaputa dovukao ga je do šanka. Onako naslonjenom na šank zadao je još dva udarca u pleksus od čega se jadnik previo i izgubio dah, ali su ga grube ruke ispravile.

— Plaćaš li viski ili treba još da te ubeđujem? — procedio je Hads cinično se smejući.

— Ni... sam... ja pro... suo — grcao je prebijeni Kemper ali ipak još čvrst u nemoćnom otporu.

— Što si ti neki tvrdoglav čovek — dreknuo je Hads razljućen uporabom nosću nesrećnika.

Odjeknuo je još jedan tup udarac po vilici od koga se Kemper preseelio u carstvo snova.

— Krčmaru, daj čašu vode! Ovaj čovek je pao u nesvest.

Hardi se užurbao da posluša. Očajan zbog bezdušnog zlostavljanja gošta koga je poznavao kao mirnog i dobroćudnog čoveka pokušao je da odobrovolji nasilnika.

— Ako je do viskija, neka piće ide na moj račun. To je...

— Ne brbljaj — presekać je Bert ledeći barmena pogledom. — Ovo je pitanje principa.

— Tačno, dobro si to rekao. Princip! Ko štetu napravi dužan je i da je plati — kežio se Hads prolivajući vodu iz čaše Kemperu na glavu. — Daj još jednu čašu gazda, ovo nije dovoljno!

Tek posle druge čaše vode koju

mu je Hads i pljusnuo u lice Kemper se osvestio i pogledao oko sebe. Setio se šta se događalo pre nego što je izgubio svest i u očima mu je zatitrao sjaj mržnje. Mržnje prema onome ko ga je zlostavljao. Instinktivno ili možda voljno, Kemper je zamahnuo da uzvрати udarac, ali je zamah blokirala snažna Hadsijeva pesnica i pre nego što je mogao da ponovo zamahne Kemper se još jednom našao u carstvu snova od snažnog udarca koji mu je zadao nemilosrdni Hads i.

— Kriv si i još hoćeš da se biješ — rekao je pridržavajući Kempera da ne padne na pod. — Ipak ćeš platiti taj viski, huljo!

Rekavši to, zavukao je ruku Kemperu u džep i izvukao nekoliko novčanica.

— Naplati jedan viski rđo krčmar ska. Ali, samo jedan... Ne želim da čujem priče kako je Hads i Roker opljačkao nekog jadnog građanina.

Hardi je uzeo jednu novčanicu i bandit je zgužvao novac i vratio ga Kemperu u džep. Zatim je držeći ga za jaku povukao do vrata i pustio ga da se skljioka na pod.

— Viski gazda! — rekao je vraćivši se do šanka. — Čovek se zamori natežući se s ovakvim tipovima. Pitam se da li su svi u Springtajm Viliju takvi?

Les se nasmejao grohotom. Hads i mu se pridružio zadovoljan svojom duhovitošću.

Bert je ostao miran. Ispio je svoj viski i još jednom odmerio Holideja.

Holidej je sedeo za stolom i ređao karte. Iako bajagi zaokupljen kartama, krajičkom oka pratio je šta se događa. Primetio je unezve-

reña lica gostiju i njihovu želju da se nađu što dalje od ovih neprijatnih ljudi.

Galaher je dobro smislio šta valja da učini. Računao je na strah i ta će mu računica doneti rezultate. Ako se ovakvi incidenti budu često ponavljali, a sva je verovatnoća da hoće, Dejzi Flip će se naći u teškoj finansijskoj situaciji i pored sve njene lepote i čari njenog glasa.

A onda će joj preostati samo jedno. Da hotel proda Galaheru. Za jeftinu cenu koja će biti ravna pljački.

— Gazda, još jednu turu. Ožednели smo! — razdrao se Les.

Očigledno da su se nitkovi spremali da nastave divljanje. Alkohol i osećaj sigurnosti koji je u njima probudio Galaherovo obećanje da će ih štiti, otvorili su im apetit za uživanjem koje osećaj moći pruža čoveku bez savesti i obzira. A ova trojka bila je daleko od savesti i obzira. Bert, Hads i Les znali su samo za pesnicu i pištolj, i sada im se pružala prilika da to svoje znanje pokažu. Vrebali su samo pogodnu žrtvu.

Slučaj im je išao na ruku. Ne znajući šta se pre nekoliko minuta dešavalo, u salun je ušao čovek viši od srednjeg rasta, snažnog izgleda odeven u skromno radno odelo. Verovatno neki od onih sitnih farmera iz okoline koji je došao u grad da nešto kupi ili proda, i koji je odlučio da boravak produži za nekoliko časova da bi u pesmi i igri Dejzi Flip, bar za kratko zaboravio tegobe mučnog farmerskog života. Nije nosio pištolj, ali nije, bar na prvi pogled ostavljao ni utisak kukavice.

— Hardi, hoće li Dejzi skoro...
— doviknuo je još sa vrata, a onda se sapleo na Kempera koji je još ležao onesvešćen na mestu gde ga je Hadsij gurnuo. — Hej, šta je ovo?

— Ne pitaj mnogo nego digni čoveka — presekao ga je Hadsij.

Više instinktivno nego po naredbi, farmer se sagnuo da pomogne Kemperu još uvek ne povezujući njegovo stanje sa trojicom koji su stajali naslonjeni na šank.

— Šta mu je bilo — upitao je pipajući puls Hadsijevoj žrtvi.

— Ništa! Dobio je malo batina. To je sve — iscerio se Les prilazeći.

Farmer je pogledao Lesa, a onda ostale goste koji su snuždeno ćutali. Počinjao je da shvata.

— Evo, ovo će ti pomoći da ga osvestiš — nastavio je Les prosipajući još jednom čašu vode na Kemperovu glavu. Sipajući vodu namerno je jedan deo prolio na farmera.

— Hej, šta to radite — dreknuo je ovaj ljutito.

— Ništa, pomažem ti da osvestiš tog tupavka. A ono malo vode što sam sipao po tebi dobro će ti doći da se ohladiš. Suviše si žestok!

— Tražiš svađu izgleda? — dosetio se farmer rogušeći se. — Ne misli da te se plašim. Nemam revolver ali imam pesnice.

— Pa šta? — cinično se iscerio Les.

— Neće mi biti prvi put da složim kosti nekom ko se previše pravi važan.

— Gle, ovčica se roguši! Oho-ho! — nasmejao se Les i gurnuo farmera nogom u leđa tako da se ovaj srušio preko Kempera.

To je bilo previše za strpljivog farmera i on je ustajući sa poda jurnuo na Lesa. Revolveraš ga je dočekao udarcem čizme u trbuh. Farmer je zastenjao i previo se kao slomljena grana. Istog trenutka Les ga je udario pesnicom u lice od čega se farmer pručio na pod.

Dokle će ovo trajati, pomislio je Holidej.

Holidejeve želje da se incident završi, ostale su jalove. Snažni farmer je ustao i ne obazirući se na Lesov revolver nasrnuo na njega. Les je pokušao isti trik sa nogom, ali je farmer vešto odbio udarac i pesnicom pogodio Lesa u lice. Od primljene čuške Les se zateturao, ali pre nego što je farmer priskočio da ga doknajči, umešao se Bert.

Munjevito brzo je izvukao pištolj i tresnuo farmera po glavi dok je ovaj prolazio pored njega. Farmer se bez glasa srušio na pod.

Bert je pogledao cev pištolja i vratio ga u futrolu. Zatim je pogledom obuhvatio prisutne. Na licu mu je igrao ciničan, svirep osmeh.

Osmeh pun podsmeha! Prezrivog, nadmoćnog podsmeha!

— Ne valja biti suviše žustar — rekao je najzad.

Holidej je stisnuo pesnice. Prsti su mu zaigrali, a krv uzavrela. Ali, uzdržao se. Znajući da ga Bert po smatra uzeo je izgled nezainteresovanog posmatrača. Trenutno je bilo najvažnije zavarati besne Galaherove pse.

— Šta se to događa ovde? — začuo se zvonak glas Dejzi Flip. — Zar ne postoji lenša zabava od svađe i tuče? Hardi, iznesi sa još nekim ovu dvojicu. Nije trebalo da uzne-

miravaju ovu nepoznatu gospođu koja su nam dobrodošla.

Govoreći to, Dejzi je prišla Šonesiju.

U providnoj svilenoj haljini ukrašenoj čipkom izgledala je bajno. Oči i usne su joj se smešile, a glas joj je zvonio ljupko i smireno kao da se ništa nije desilo.

Šonesi je skinuo šešir i učtivo se poklonio. Taj ovejani lupež nije bio neuglađen. Nasuprot dvojici njegovih ortaka koji su bili pravi divljaci. Šonesi je znao za etikeciju i pravila lepog ponašanja.

— Očaran sam, madam. Nisam ni slutio da ću ovde naići na tako divnu osobu.

Ipak, njegovo naoko pristojno držanje nije zavarala Doka. Zbog šarma Dejzi Flip lupeži neće biti ni dobroćudniji ni manje agresivni. Nešto će se možda odložiti, ali tok događaja i cilj kome streme učesnici drame ostaće isti.

— Salun je mesto za zabavu, zar ne? — rekla je Dejzi osmehujući se na Berta. — Onda, zabavljajmo se!

Rekavši to, Dejzi je izazovno dodirnula svilenom namirisanom maramicom Šonesija po licu i hitrim korakom odskakutala na pozornicu. Klavirista je rutinirano prihvatio igru koju je Dejzi započela i spremno je zasvirao veselu melodiju. Trenutak kasnije Dejin umilni glas raspalio je vatru u očima slušalaca i posle pola časa incident sa dvojicom premlaćenih ljudi bio bi zaboravljen da pored šanka, kao tri zlobne ptice grabljivice, nisu stajali naslonjeni Bert. Hads i Les. Njihovi ledeni pogledi unosili su u publiku nesigurnost i strah.

Da li zbog toga ili zato što je te večeri Dejzi pevala samo tri puta, gosti su napustili salun nešto ranije nego obično.

Trojica nasilnika su sačekali da se svi udalje, a onda su, ležerno se gegajući otišli, podelivši prethodno nekoliko ciničnih osmeha. Bert je lažnom udvornošću širokim zamahom šešira pozdravio Dejzi.

— Laku noć, lepotice!

— Laku noć! — uzvratila mu je Dejzi mahnuvši svilenom maramicom.

Leptirasta vrata su se zatvorila za njima.

Holidej je digao glavu sa karata i značajno pogledao Dejzi.

— Šta kažete na ovo?! — postavila je Dejzi pitanje koje Dok nije izgovorio.

— Iznenađeni ste? — osmehnuo se Holidej.

— Ne baš, ali...

— A Hardi?

— Pa... ja sam očekivao Galaherovu akciju ali nisam se nadao da će doći tako brzo. Gde je našao ovu trojicu. Kao da ih je istresao iz rukava.

— Lešinari namirišu žrtvu, to je njihov prirodni talenat. Uostalom, možda je Galaher očekivao ovakav rasplet događaja.

— Ja se ipak nadam da više neće praviti nered. Čini mi se da sam šar mirala njihovog vođu.

— Mislite? Ne želim da potcenjujem vaše sposobnosti i vaš izgled, ali, za revolveraša kakav je onaj o kome govorite, biznis nema nikakve veze sa simpatijama. On bi mogao da spava sa vama i da posle toga mirne duše zapali postelju u kojoj

je ležao. Ne, Dejzi, ne zavaravajte se, šarmom kod takvih ljudi ne možete ništa postići — primetio je Dok.

— Pa, šta da radimo?

— Sad ništa. Prespavajmo, pa ćemo videti šta će nam doneti nov dan. Jutro je mudrije od večeri.

Rekavši to, Holidej je zapucketao kartama i ustao. Jedva primetnim osmehom dao je Dejzi na znanje da je razgovor o tome završen i da po njegovom mišljenju svet i život ne postoji samo radi razmišljanja o nevoljama. Dejzi je shvatila njegovu misao.

— U pravu ste. Hardi, ja idem na počinak a ti sredi malo šank pa pođi i ti. A vi mister Holmse, šta vi nameravate?

— Da se što pre preselim u carstvo snova.

— Koga ćete sanjati?

— Ne znam. Snovi se ne naručuju. Kad bi bilo moguće sanjao bih vas.

— Laskavče! — rekla je Dejzi polazeći uz stepenice.

— Zar ne biste mogli reći nešto drugo — rekao je Dok polazeći za njom.

— Na primer?

— Da sam otvoren i govorim ono što mislim.

Dejzi ga je pogledala ispod oka — Ako se ne razumem u revolveraše udvarači su moja specijalnost. Ne pokušavajte da me zavadete mister Holmse, to vam neće tako lako uspeti.

— Nisam to ni nameravao. Ali kad vas čovek gleda ovako primamljivu ne može da vas ne poželi... makar u snovima.

Dejzi je zastala pred vratima svo-

je sobe. Prislonivši glavu na dovratnik pogledala je koketno Holideja.

— Neka zasada tako i ostane — dodala je posle kratke stanke.

Zatim je lako stisnula Doka za mišicu i ušla u svoju sobu.

Holidej ju je ćutke ispratio pogledom. Na mišici je još uvek osećao dodir njene ruke a u nozdrvima zamamljiv miris parfema.

— Vraška žena — promrmaljao je Holidej za sebe.

Nešto kasnije prozor njegove sobe utonuo je u mrak.

VIII

Poodmaklo jutro zateklo je Holideja daleko u brežuljkastoj preriji. Jutarnja galama probudila ga je iz čvrstog sna i pošto već nije mogao ponovo da zaspi, ustao je i pošao da projaše Miga koji je dva dana čamio u štali. Štalar Džeri po zdravio ga je pola prijateljski pola s poštovanjem, i čuvši šta Dok hoće, izveo je Miga iz boksa gde je ovaj grickao mirišljavo seno. Videvši gazdu, živinče je radosno zarzalo i pružilo njušku očekujući uobičajenu kocku šećera.

— Dobar ždrebac — primetio je Džeri gladeći Miga po sapima. Jedan nalik njemu spasao mi je glavu i skalp.

— Sad mi je jasno zašto više volite konje nego ljude — nasmešio se Dok.

— Ne sve, ali pojedine... naročito one koji skalpiraju... ili prebijaju druge ljude.

— Dovoljno ste rekli. Znam šta mislite.

— Pa, šta kažete onda?

— Ništa!

Štalar je začutao. Premeštajući se s noge na nogu nastavio je da gleda Doku u oči.

— Nemam pravo da vam bilo šta govorim, ali trojka koja je juče došla gora je od Bilija Grahama.

— Znam.

— Ako ti tipovi ostanu ovde, Springtajm Veli će postati pravi pa kao.

— Bez sumnje da će tako biti.

— Mislite, dakle, da će ostati?

— Da.

— I ja tako mislim. Verovatno ih je najmio Galaher. Meksi kaže da ih je video da se domundavaju sa Šenkom Lorijem. A zna se ko je Šenk.

— Što se toga tiče verovatno ste u pravu.

— Znači da nam predstoje crni dani — rekao je štalar i uzdahnio. — Da li ću ikada doživeti da živim u miru?

Holidej je odmahnuo glavom.

— Od vas je sasvim dovoljno što ste makli Bilija Grahama... — nastavio je Džeri. — Niko ne može da traži da se uhvatite u koštac sa trojicom protuva spremnih na sve. Ali, neko bi mogao da pokrene ljuđe da nešto preduzmu. Vaš primer je dosta podstakao duhove ljudi da se odupru Galaheru, ali je sinoćni incident skresao njihovu hrabrost.

— Verujem. Ali, zar ne mislite da bi tu ulogu trebalo da preuzme neko od ovdašnjih ljudi. Treba se uzdati „u se i u svoje kljuse“.

— Tačno, ali, trenutno su u Galaherovim rukama i nož i pogača.

On reže kako hoće, jer je moćan. Sem toga, ljudi još nisu svesni toga koliko je on zao i pokvaren čovek.

Holidej je klimnuo glavom. To je bilo tačno. Nasilnici obično prigrabe ono što žele zahvaljujući ne njihovoj snazi nego zato što im drugo to dozvole. Slučaj Springtajm Veli nije bio izuzetak.

— Razmislite o ovome što smo razgovarali. Možda će vam pasti na pamet neka dobra ideja — rekao je štalar Džeri pridržavajući ko nja dok se Holidej peo u sedlo.

— Razmisliću. Ali, razmislite i vi. Mir i red u vašem gradu ipak možete održati samo vi.

Topot kopita zaglušio je Džerijev odgovor. A možda nije ni bilo nikakvog odgovora. Možda Džeri jednostavno nije znao šta da odgovori. Problem Džordž Galaher trenutno je izgledao nerešiv.

Posle pola časa jahanja Holidej se našao daleko od grada. Valovita prerija šuštalala je polusuvom travom koju je blag jutarnji vetar talasao kao nepregledno zelenkasto žuto more. Tišina prijatna posle noćne i jutarnje gradske galame blago je milovala uho, a spokoj večno obnavljane prerije smirivao je napete inerve. Dok se opustio i utonuo u sanjarije.

Dejzi Flip je bila zaista prava zamamljiva žena. Žena čarobne lepote, nemirnog duha i nepredvidive čudi, što znači prava žena. Nije je mogao uporediti ni sa jednom ženom koju je poznavao i priznao je sebi da je ona bila glavni raz-

log što je ostao u Springtajm Veliju. Daleko više od avanture sa Galaherom, privlačila ga je avantura sa tom ženom božanstveno blistavih očiju i skladno skrojenih bečara. U ljubavi morala je biti prava mačka i Doka su podišli žmarci pri pomisli koliko životnih slasti krije njeno izazovno gipko telo.

Džone, pomislio je u sebi, zastranio si. Još ćeš početi da voliš život, a ljubav za životom i svakodnevna igra sa smrću nikako ne idu zajedno. Ako tako nastaviš moraćeš da menjaš sve iz osnova i da počneš iz početka.

U tom razmišljanju izbio je na brežuljak i pred njih se u blagoj dolji ukazala mala farma, tačnije rečeno mali kućerak sa par pomoćnih zgrada i koralom u kome su pasli jedna krava i tele. Iako mala i mizerno građena, kuća je ostavljala utisak urednosti, ali, dok je bašta pored kuće bila primerno ograđena, štala i senik su bili prazni. Po tome se moglo zaključiti da farmeru nije išlo dobro i da je s mukom sastavljao kraj s krajem.

Tek što je prišao na stotinak metara daleko od kućice Holidej je ugledao jednog čovečuljka koji je izvirivao iza gomile granja na drvljeniku, kao da se od nečega skriva. Preleteo je pogledom u pravcu kuda je čovečuljak gledao i opazio četvoricu konjanika koji su prilazili farmi sa druge strane. Verovatno da se čovek skrivao od njih, jer u blizini nije bilo drugog živog bića. Tek što je Dok to zaključio čovečuljak je skočio iza gomile granja i svom snagom potrčao

prema kući. Ugledavši ga konjanici su poterali konje u trk nastojeći da čovečuljku prepreče put. Iako je čovečuljak trčao kao bez duše, konjanici su bili brži i sve više smanjivali rastojanje između njih i begunca. I baš kada je begunac zakoračio na trem brvnare, fjuknuo je laso i omča se zategla nesrećniku oko grudi. Trenutak kasnije on se od snažnog trzaja srušao na zemlju.

Holidej je nastavio da jaše u pravcu kolibe, i kad je čovečuljak pao na zemlju nalazio se pedesetak metara daleko. U četvorici konjanika prepoznao je trojku iz saluna, a četvrti je ostavljao utisak surovog grubijana spremnog na svako zlo. U trenutku kada je čovečuljak proklinjući ustao iz prašine, sva četvorica su primetili Holideja.

— Proklete psine, da sam deset godina mladi ne biste se usudili da ovako postupate sa mnom. Ali, kunem vam se da ćete mi platiti za ovo!

Nepoznati nasilnik je zamahnuo dugačkim volujskim bičem da udari čovečuljka koji je po Dokovoj proceni mogao imati između šezdeset i sedamdeset godina, ali ga je Bert Šonesi zadržao pokretom ruke.

— Stani Najk ovde ima i posmatrača!

U tom trenutku iz kuće je iztrčala devojka od šesnaestak godina stara, krhkog stasa, nežnog bledujavog lica sa dugačkim kikama zavijenim u punđu. Za njom je na vratima ostao dečaćić koščat i robustan po izgledu, očiju užarenih kao u mladog vuka.

U nekoliko koraka devojka je dotrčala do starog čoveka koji s mukom pokušavao da ustane iz prašine.

— Dedice! Dedice!

— Skloni se Emili. Pusti mene da se sam nosim s ovim šakalima.

— Ne brbljaj stari inače ću ti skratiti jezik — opomenuo ga je Najk zamahnuvši bičem.

Bert Šonesi je ćutao i smeškao se ne skidajući oka sa Holideja koji je, dok se sve to dešavalo, lagano prišao do scene događaja. Ozbiljnog izraza lica, ničim ne pokazujući šta misli, Dok je sedeo u sedlu i posmatrao šta se zbiva. Iako mu se u duši kuvalo, svim silama je nastojao da sačuva prisebnost i izgled nezainteresovanosti.

— Dobar dan — rekao je mirno. U stvari, želeo je da običan pozdrav vrati događaje u normalan kolosek.

— Dobar dan — odgovorio je Bert posle kratkog ćutanja. Ostali nisu odgovorili, a starac i devojka su bili previše zbunjeni da mu šta kažu.

— Izgleda da vi imate neobičan dar da se uvek nađete u ulozi posmatrača — obratio se Bert Holideju posle kratke pauze.

— Eh — slegnuo je Dok rameni — slučajnost!

— Slučajnost koja mnogo liči na farmeru. Da nas možda ne uhodite?

— Da vas uhodim? — začudio se Holidej. — Kako vam je takva ideja pala na um?

— Sinoć ste bili u salunu, a sada eto vas ovde. Nije li to previše slučajnosti za ovoliku preriju?

— Za mene nije. Uostalom, ako

vam se ne sviđa što sam se našao ovde, ja odlazim.

— To bi ti i savetovao — umešao se Najk. — Promeni vazduh što pre!

— Ne, naprotiv — prekinuo ga je Bert — nama je baš drago što ste videli kako smo se ponašali. Ako niste znali, došli smo da podsetimo ovog čoveka da danas napusti farmu.

Starac je muklo jeknuo.

— Da napusti farmu? Ne razumem — rekao je Dok.

— Farma je prodana za dug. Sada je vlasnik gospodin Galaher i on traži da se bivši vlasnici odsele.

— Hm! — promrmljao je Dok.

— Lopov — jeknuo je farmer — dao mi je zajam, a onda je napisao na priznanici šta je on hteo. Nije bilo dogovoreno...

Bič je fijuknuo i na farmerovom licu je ostala krvava danga.

— Huljo — izderao se Najk — ne vređaj poštene ljude.

Holidej se trgao kao da je osetio šibu na svom licu.

Stari farmer se previo od bola i pokrio lice rukama. Krv je počelo da mu se sliva između prstiju.

— Zlotvori! Ne biste smeli ovo da uradite da je samo jedan od vas naspram mene. Ali, u čoporu ste hrabri!

Bert se nasmešio; a ostali su prasnuli u podrugljiv smeh.

— Vidi matoru ragu kako se čif-ta!

— Šta kaže, ne bismo smeli?! Pa, on nam to pretil — začuđeno je pogledao Najk svoje drugove.

— Vidi ti njega — zarezao je Hadsu.

— Nevaljao je stari. Loš primer daje mladima. Šta onda možemo da očekujemo od njegovog unuka.

Svi su mahinalno pogledali ka vratima kuće gde je maločas stajao dečak. Ovoga nije bilo, ali se zato kroz odškrinuta vrata crnila cev puške uperene na konjanike.

Nastao je tajac.

Samo za delić sekunde, jer čim je ugledao pušku preteći upravljenu prema njima, Najk je potegao pištolj i opalio.

Iza vrata se začuo jauk nalik na uzdah i puška je pala na zemlju. Opalila je pri udaru u pod i metak je fuknuo iznad Najkove glave.

— Štene seljačko! — dreknuo je Najk.

Devojka je ciknula i potrčala u kuću, a farmer se stisnutih zuba i pesnica ustremio na Najka. No, u prolazu pokraj Berta, dobio je udarac pištoljem po glavi od čega se bez svesti srušio na zemlju.

Za trenutak niko nije obraćao pažnju na Doka koji je panterском brzinom pritrčao kući i odgurnuvši vrata kleknuo pored mlitavo opruženog dečakovog tela, u istom trenutku kada je to učinila i devojka. Videvši brata oblivenog krvlju, ona je bolno vrisnula i misleći da je mrtav bacila se preko njega u nameri da ga zagrlji. Ali, Dok ju je zadržao.

— Nemojte! Živ je!

Pod prstom je osećao slabo kucanje srca i mada je krv obilno tekla iz rane na prsima, bilo je nade da se dečak može spasti. Veš-

tim pokretom ruke otkopčao je košulju i pogledao ranu. Iz velike okrugle rupe liptala je krv, a što je bilo još gore, metak je ostao u plućima. Probivši prethodno vrata, tane nije moglo da prođe kroz grudni koš i zadržao se negde u sredini, ugrožavajući dečakov život. Dok je metak u rani krvarenje neće prestati i život hrabrog dečaka će se ugasiti kao plamičak sveće na vetru. Ne govoreći ni reči Holidej se osvrnuo oko sebe i videvši u jednom uglu postelju, podigao je oprezno ranjenika i položio ga na nju.

— Iscepajte par košulja u zavojie. Brzo!

Devojčica je bez reči poslušala i Holidej je iskusnim rukama previo ranu. Ali, krvarenje nije prestalo. Na mestu otvora od kuršuma zavoj se zacrveneo.

— Metak mora biti izvađen. Ima li u gradu lekar? — zapitao je Dok.

— Nema.

— A gde ima?

— U Tripl Forku. Dvadeset milja odavde.

— To je daleko.

Holidej se zamislio. Šta da radi? Da pokuša da sam izvadi kuršum? Mada je znao hirurgiju, ipak je vađenje kuršuma iz pluća bila riskantna operacija pogotovu što se radilo o nejakom dečaku. Ako ne uspe, biće izložen optužbi da je pokušao zahvat za koji nije kvalifikovan. Na kraju, on je samo zubni lekar. A ako uspe, njegov identitet će verovatno biti brzo otkriven.

Ali, ako ništa ne pokuša, dečak će umreći!

— Do vraga! — promrmljao je za sebe — jedan mladi život je važniji od ugleda jednog promašenog kockara i revolveraša. Moraću sam da ga izvadim.

— Šta rekoste? — začudila se Emili.

— Ništa! Ostanite ovde i ne mičite se. Spremite u jednom loncu vrijuće vode za sterilizaciju instrumenata. Vratiću se za pola časa.

Rekavši to, Dok je istrčao na vrata, i skoro se sudario sa Bertom.

— Videli ste da je Najk pucao u samoodbrani — rekao je.

— Sve sam video — odgovorio je jetko Holidej i u trku se bacio Migu na leđa. Kao da je osetio da se radi o životu i smrti, Mig je porjurio kao vihor.

Pošavši za njegovim primerom konjanici su se u tišini udaljili.

Farmu je pritislula tišina nespo-kojnog očajničkog iščekivanja

IX

Holidej je kao oluja projurio kroz glavnu ulicu i ne vezujući konja za privezište, potrčao pored šanka. Barmen ga je pogledao za- bezeknuto.

— Mister Holmse, čemu tolika žurba?

Odgovorio mu je bat koraka na stepeništu.

Holidej je utrčao u sobu i iz svoje putne torbe izvadio torbicu s instrumentima. Hitrim koracima sišao je niz stepenice i opet bez reči prošao pored Hardija.

— Mister Holmse, stanite zabo-

ga. U čemu je stvar? — pokušao je da ga zadrži Hardi.

— Saznaćete uskoro. Sada žurim — odgovorio je Holidej i ne osvrćući se na zaprepasčene poglede prepodnevni posetilaca, skočio na leđa svog konja. Brz topot kopita izazvao je nekolicinu radoznalih građana da izvire iza zavesa na prozorima, a zatim je u gradu zavladao uobičajeni mir.

U Holidejevoj duši međutim, vladao je nespokoj. Da li će stići na vreme? Da li će uspeti? Da li će dečak preživeti? Sva ta pitanja vrtela su mu se u glavi kao začarani đavolji krug. Pod njim je Mig brektao i grabio krupnim skokovima, ali Doku se činilo da mili. Ophrvan brigom nije zapažao fijuk vetra oko ušiju, a mala farma mu se činila daleko kao da je na drugom kraju sveta. Negde na pola puta video je četvoricu napadača kako zamiču u šumarak kržljavog hrastovog drveća i u duši mu se uskovitlala burā ljutine.

— Plaććete mi ovo kad tad — procedio je jetko kroz zube.

No, brzo je zaboravio na napadače, jer je odmah posle susreta sa banditima ugledao obrise farme. Prišavši bliže, zapazio je da stari farmer više ne leži u dvorištu i da vrata stoje širom otvorena. U nadi da će stići pre nego što bude kasno Dok je punom brzinom dojurio pred kuću i ne zastajući da veže konja utrčao unutra.

Dečak je ležao na postelji nepomičan, bledog lica i sklopljenih očiju. Pored njega su zabrinutih lica klečali Emili i farmer. Čuvši

šum okrenuli su se, i čičica se trgao.

— On je prijatelj dedice — rekla je Emili.

Čičica je sumnjivo pogledao Doka.

— Prijatelj? Danas se teško nalaze prijatelji. Naročito prijatelji koje nikada u životu nisam video!

— Ovaj jeste! Pomogao mi je oko Klajma. On ga je previo.

— Hm, dobro...

— Nemamo vremena za nagađanje ko je prijatelj, a ko nije — prekinuo ga je Dok nestrpljivo. — Radi se o životu ili smrti ovog dečaka. Moram smesta da ga operišem!

— Šta?! — zinuo je farmer.

— Da! Izvadiću mu metak iz pluća. Gde je vrela voda — zapitao je osvrćući se ka šporetu na kome je ključala voda u jednoj bakarnoj posudi.

Uvežbanim pokretom otvorio je malu kožnu torbicu i iz nje izvadio nekoliko sjajnih metalnih instrumenata. Zavivši ih u čistu belu krpu spustio je instrumente u vrijuću vodu.

— Spremite zavoje, devojko. Kao maločas!

Emili je požurila da učini ono što joj je ovaj crnomanjasti ozbiljni čovek naredio. Iako ga je poznavala tek nešto više od pola časa on joj je ulivao poverenje i nijednog trenutka nije ni pomislila da je to što smeru opasno po život njenog brata. Jednostavno, pogled njegovih sivoplavih očiju nije ostavljao mogućnost dvoumljenja. Ona iskričava vatra njegovih zenica to-

pila je nepoverenje i kao magnet prisiljavala na poslušnost.

— Dobro je — rekao je Holidej posle desetak minuta kada su instrumenti dobro prokuvani.

Digao je posudu i iscedio vodu koja se pušila. Da li od pare ili od napetosti, znoj mu je orosio čelo. Prineo je posudu s instrumentima postelji i stavio je na noćni stočić.

Naizgled miran, Holidej je u dubini duše strepeo. Istina, ako ne preduzme nešto, dečak će svakako umreti, ali, to nije umanjilo njegovu odgovornost. Trudio se da se priseti svega što je učio, raspored arterija, sklop grudnog koša, građu pluća. Od razmišljanja, čelo mu se nabralo, a na slepoočnicama su se ukazale nabrekle žile.

— Počnimo! — rekao je odlučno i skinuo zavoj sa dečakovih prsa.

Sondom je ispitao ranu i ustanovio nešto što ga je jako obradovalo. Rana nije bila duboka. Tvrda hrastova vrata zadržala su kuršum i da su bila dva santimetara debija, dečak ne bi bio povređen. Ova ko, rana je bila relativno plitka i dovoljno široka za uspešan hirurški zahvat. Ipak ga je bunilo jako krvarenje koje je ukazivalo na povredu nekog većeg krvnog suda.

Razmišljanju više nije bilo mesta i Holidej je uzeo dugačka špicasta klešta. Komadom gaze pokupio je krv sa rane i vrh klešta zavukao u okrugli otvor. Osetio je dodir metala o metal. Tane je bilo tu! Kako ga poduhvatiti? Raširio je malo klešta i gurnuo ih dublje u otvor

na šta je dečko jedva čujno jeknuo. Emili je brižno pogledala Doka, ali nije rekla ništa, a stari farmer se sklopljenih ruku preko lica, u uglu molio bogu... Bespomoćan da ma šta pomogne on je pomoć tražio u nečemu u šta nikada nije jasno verovao.

Dok je stegao klešta. Pod rukom je osetio otpor. Zahvatio ga je! Da li ga je dovoljno zahvatio? Ponovni pokušaj će, u slučaju neuspeha biti teži, jer će tane otići dublje u telo. Znoj ga je oblio. Stegao je klešta i polako ih povukao napolje. Milimetar po milimetar. Graške znoj izbile su mu na čelu i sekund-dva kasnije, koji su mu se činili dugački kao ceo život, kursum je bio izvađen. Mali, opaki glasnik smrti bio je napolju.

Holidej je obrisao ranu i pričekao trenutak. Krv je malo potekla iz otvora, ali je mlaz ubrzo prestao. Ono čega se Dok bojao nije se desilo. Nije došlo do krvoliptanja, jer nijedan vitalan krvni sud nije bio povređen.

Kakva sreća za dečaka i za njega!

Holidej je spustio tane na aluminijumski tanjir i olovo je muklo zveknulo.

— Gotovo je — rekao je zatim glasno. — Dajte zavoje. Ako se ništa drugo ne desi, dečak će doživeti da vidi svoje unuke.

Farmer je žurno prišao krevetu i pogledom pokornog psa zagledao se Doku u oči.

— Mister, ako vam ikad bude potreban život Daglasa Hjuza sa-

mo recite! Za ovo što ste učinili biću uvek vaš dužnik.

— Ostavite sad to, važno je da se sve dobro završilo. Ne zaboravite da treba vratiti dug najpre onima koji su do ovoga doveli.

Stari Daglas je zakolutao očima. — Galaher! Galaher je kriv za sve. Kad njega ne bi bilo moglo bi se živeti. Ali, njemu niko ništa ne može.

— Možda će i moći — pokušao je da ga ohrabri Holidej uzimajući šešir sa čiviluka. Ali, ostavimo sada to, ima važnijih stvari koje treba rešiti. Šta ćete vi sada da učinite?

— Ne znam — snuždio se Hjuz. — Farmu moramo da napustimo.

— Znam. Ali, dečak ne sme da se pokreće. To bi ga moglo ubiti.

— Šta da radimo onda? — upitao je Hjuz zabrinuto.

Holidej se pogladio po bradi. — Ništa! Ostanite zasada ovde. Ja ću doći sutra da obiđem pacijenta, a nadam se da će vas Galaherovi ljudi za to vreme ostaviti na miru. Uostalom — dodao je Holidej smrk nuvši lice — ja ću se pobrinuti za to.

— Vi? Ali, šta vi možete... — počeo je Hjuz.

— Mogu! Prepustite meni brigu o vašem privremenom ostanku na farmi. Budite oprezni, ne izlazite iz kuće bez nužde i čuvajte dečaka.

— Učinićemo kao što ste rekli.

— Videćemo se ujutro. A sad do viđenja!

Zakoračio je na trem i zviždukom pozvao Miga koji je mirno pasao u dvorištu. — Ždrebac je krat

ko frknuo kao da odgovara gospo daru i dotrčao sitnim kasom. Dok se popeo u sedlo, mahnulo rukom i udaljio se. Sa trema farme ispratili su ga Hjuze i njegova unuka.

— Ne brini dedice — rekla je Emili — on će sve urediti. Znam da hoće.

— A nismo ga ni pitali za ime — rekao je Hjuze više za sebe. — No, ma ko da je, dobar je čovek.

X

Jašući ka Springtajm Veliju Holidej je razmišljao šta da preduzme. Kao prvo, mora da potraži Galahera i izdejstvuje da za nekoliko nedelja odloži iseljavanje Hjuzove porodice. Nadao se da će u tome uspeti i da će mu u želji da ga pridobije za sebe, Galaher učiniti taj ustupak. Nije video razloge zašto bi Galaher insistirao na trenutnom iseljavanju.

Ali, taj lisac je mogao da učini i drukčije. Šta ako odbije? Šta da se radi ako bankar bude zahtevao da Hjuzovi moraju da odu bez odlaganja? Na to pitanje Dok još nije znao odgovor.

U Springtajmu su ga dočekali radoznali pogledi i tek što je sjahao i vezao Miga prišunjaio mu se Meksi Redler i došapnuo prižnog iz raza lica.

— Šta ste to, zaboga radili, mister?

Holidej ga je pogledao upitno.

— Ne gledajte me nego se brzo sklonite odavde, jer vas u salonu čekaju Galaherovi ljudi.

— Istina?

— Sušta, najsuštija istina kao što je istina da vam se ne piše dobro.

— Otkud to znate?

— Znam, poznajem ja ljude. Nisu ništa rekli niti su pominjali nečije ime, ali po njihovim licima sam zaključio da u glavi spremaju neko zlo i da je to zlo namenjeno vama.

— Zašto baš meni?

— A kome bi drugom? Zašto bi inače čekali ako su tražili neku drugu žrtvu?

— Žrtvu? Rekoste li žrtvu?

Meksi se ujeo za usnu. — Pa... ovaj... mislio sam...

— Znam šta ste mislili. Dobro, hvala na upozorenju. Koliko ih ima? — upitao je Holidej odsečno.

— Dvojica. Jedan od onih koji su došli juče i neki Najk. Bitanga i ubojica. Poteže pištolj ni za šta.

— Znam! Baš taj mi je dobrodošao — procedio je Holidej proveravajući da li mu pištolj lako izlazi iz futrole. Noseći u ruci torbicu s instrumentima prešao je preko trema i raskrilio vrata saluna.

Za šankom su stajali Najk i Les sa polupraznom flašom viskija pred sobom.

Piju! Znači, spremili su se za običan račun, pomislio je Dok.

Hardi mu je uputio pogled upozorenja.

Holidej je pustio vrata koja su se za njim njišući zatvorila. Ležerno je prišao šanku i spustio torbicu na uglačanu sjajnu površinu.

— Viski, Hardi. A posle toga spremi nešto za ručak. Danas sam imao naporan dan.

Najk ga je pogledao preteći.

— Da si manje skitao po okolini dan bi ti bio manje težak.

— Treba mu savetovati da to ubuduće ne čini — dodao je Les.

— Ubuduće? Ti si optimist — krto se iscerio Najk.

Les mu se pridružio. Pljesnuo je Najka rukom po plećima.

— Ha, ha! U pravu si. Mister kočkar je nešto bleđunjav. I rume nije sam viđao u mrtvačkom sanduku.

— Ha, ha, ha — zagroktao je Najk skoro histerično, dodirujući nervozno dršku revolvera. — Kakve su to crne misli.

— Crne misli za gospodina u crnom — preteći je procedio Les gledajući krvnički Holideja. — To se slaže, je li?

— Slaže se, naravno. Samo ne znam da li se gospodin u tamnom odelu slaže — rekao je Najk skoro šaljivo, gledajući pri tom Holideja ispod oka.

Dok je otpio gutljaj umereno hladnog piva i obrisao nadlanicom penu s usana. Spuštajući odmerenim pokretom čašu na šank ledenim pogledom je preleteo preko dvojice protuva i zagledao se negde napole.

— Dakle, šta kažeš mister. Ovo se odnosi na tebe — oslovio ga je Najk izazvan Holidejevim držanjem.

Dok je mirno žmirnuo i zagledao se Najku u oči.

— Meni govorite?

— Da tebi! A sad ti ponavljam: prestani da guraš svoj nos u ono što te se ne tiče.

— A ko će to odrediti šta se mene tiče.

— Mi. Recimo ja.

— Hm! To mi se ne sviđa. Vi ne umete mi da se ponašate kao pristojan čovek, a još manje ćete onda umeti da odredite šta me se tiče a šta ne...

— Vređaš!!!

— Sem toga, ja ne volim da mi drugi govore šta je za mene važno.

— Ma šta ga maziš — umešao se Les polazeći ka Holideju. — Naučiću te ja pseto kako se razgovara sa pravim ljudima.

Poslednje reči jedva da su se mogle razumeti, jer je već zamahnuo da Holideju zada udarac pesnicom. Zamahnuta ruka već se spuštala ka Dokovom licu, ali se ovaj hitro izmakao i u koncu izbegao udarac koji bi ga svakako oborio. Istovremeno je prebacio svoje ruke iznad Lesove i iskoristivši rame kao oslonac, svom snagom potegao Lesovu ruku naniže. Kost u laktu je pukla kao slomljena čaša. Les je jaknuo i skljojao bi se na zemlju da ga Holidej nije odgurnuo ka Najku. Gurnut svom snagom, silidžija je pao na svog pajtaša i iz gubivši ravnotežu obojica su se sručili na pod.

— Psino kockarska — zaurao je Najk i u padu potegao pištolj. — Metalna cev razjapila je svoju crnu čeljust i bilo je samo pitanje delića sekunde kada će bljunuti pakle nu vatru.

Holidej je očekivao takvu reakciju. Pre nego što je Najkov revolver planuo u njegovoj ruci je

blesnuo niklovani „linkoln” i gromki tresak zaglušio je uši. Najk se trgao kao udaren nekom džinovskom šakom i težinom mnogo većem od težine njegovog tela tresnuo na pod. Kliznuo je po uglaćanim das-kama skoro jedan metar i ostao da leži kao prikovan. Iz leve strane grudi slivao mu je mlaz crvene krvi. Bio je mrtav!

Les je ležao pored njega uvijajući se i jaučući od bola. Zdravom rukom stiskao je povređenu, i grč bola krivio mu je lice u nakaznu masku. Holidej je sačekao trenutak da bi se uverio da li će Les potegnuti pištolj, ali nitkov na to nije ni pomišljao. Bio je i suviše jadan i uplašen da bi mislio na bilo šta drugo sem na sebe i bol koji ga je mučio.

Videvši da pred njim leži bedan gmizavac koga se ne treba plašiti, Dok je vratio pištolj u futrolu i prekoračio preko njega. Leptirasta vrata sklopila su se za njim i u salunu je nastala tišina koju je reme-tilo samo Lesovo cviljenje.

A u Holidejevoj duši gomilala se ljutnja. Ljutnja koja je izrastala u buru.

Istog trenutka kada je povukao oroz i Najka prikovao za pod, Dok je odlučio. Sa Galaherom mora naći rešenje. I to odmah.

Odlučnim korakom uputio se preko ulice ka zgradi na kojoj je krupnim slovima pisalo „Banka”. Tamo je, ušančen između njemu odanih ljudi sedeo neprijatelj broj jedan: Džordž Galaher.

Na ulazu u banku Holideja je odmerio jedan brkajlija sa dva nisko

pripasana revolvera. Ali, nije rekao ništa. Po svemu sudeći pozna-vao je Holideja.

Smrknutog lica Dok je ušao u banku. Na levoj strani od ulaza, po red otvorenog šaltera čekalo je nekoliko clijenata. Na njihovim licima nije se ogledalo ništa sem strpljenja. Pored njih, tačno nasuprot ulaza, nalazila su se vrata iznad kojih je stajao natpis „Direktor”. Pored vrata sedeo je čovek lisičijeg lica ruke spuštene nisko pored revolvera koji mu je visio o butini.

Revolveraš! Pas čuvar! — pomislio je Holidej i uputio se ka vratima. Čuvar je pokušao da ga zadrži, ali ga je Dok presekao, ledenim pogledom.

— Ne možete umutra mister! Zabranjeno je!

— Kome?

— Svakome!

Holidej je pogledao plaćenika. Zaključio je da će biti bolje ako se posluži lukavstvom.

— Svakome? Verovatno, ali ne meni. Ako nisi znao tvoj gazda me je pozvao. Skloni se da ne dobi-ješ po ušima od njega.

— Ah, tako, nisam znao. Ako vas je gazda zvao onda samo izvolite — promrmljao je plaćenik servilno.

Holidej je otvorio vrata i ušao. U odaji obloženoj izrezbarenim mahagonijem, za širokim stolom se deo je Galaher sa debelom havanom u ruci od koje se širio prijatan, golicao miris duvanskog dima. Videvši Holideja stresao je pepeo sa cigare i iznenađeno digao obrvu.

— Ah, mister Holmse. Otkud vi?

— Ne pravite se naivni. Zna-
te dobro zašto sam došao.

— Pa, recimo da znam. Šta on-
da?

— Onda treba da prestanete da
šaljete plaćene ubice protiv mene.

Galaher je za trenutak zastao.
Skrivajući pogled zapitao je.

— Plaćene ubice? Ne znam o če-
mu govorite!

— Niste vi poslali Lesa i Najka?

— Ne! — rekao je Galaher i od
bio gust dim.

— Onda mi je lakše. Morao sam
da ih sredim.

Galaher ga je presekao pogle-
dom.

— Da ih sredite?

— Da!

— Obojicu?

— Samo Najka. Les je tek malo
povređen. Neće više moći da bara-
ta revolverom.

— Ah!?

— Da. Nezgodno za njega.

— Izgleda tako. Ali, zaboravljate
jedno ..

— Da je on vaš čovek — setio
se Holidej.

— Baš to — sevnio je Galaher
očima. — Izgleda da ste tu okol-
nost izgubili iz vida.

— Razumljivo. Pred naperenim
revolverom i vi ne biste drukčije
postupili.

— Pravdate se?

— Shvatite kako hoćete. Ja bih
to nazvao željom da objasnim si-
tuaciju.

Galaher se zamislio. Odbio je ne
koliko kolutova i nešto veseliije po-
gledao Holijeda.

— Vešt ste čovek mister Holmse.
Srećom za vas, taj Les mi nije na-
ročito važan. Ni Najk. Bili su su-
više neizgrađeni. Neoprostivo gru-
bi. Meni ne odgovara takva vrsta
ljudi.

— Utoliko bolje. Onda, nikome
neće biti krivo. A kada je već ta-
ko, hteo sam da vas zamolim za
jednu uslugu.

— Kakvu? — Galaher je ispod
oka pogledao Holideja.

— Tiče se Hjužovih.

— Hjužovih? — Galaherov glas
je postao sasvim tih. — 'Šta vi
imate s njima?

— Ništa! Sasvim slučajno sam
ih sreo.

— Slučajno? Slušajući vas, čovek
bi pomislio da je život samo niz
slučajnosti i ništa više.

— Zar nije tako?

Galaher je ustao i uzeo izrezba-
renu kutiju od ružinog drveta ko-
ja je stajala na stolu. Digao je po-
klopac i ponudio Doka cigarom.
Sve vreme posmatrao je svoga go-
sta.

— Ponekad. Kod pametnih ljudi
ponešto zavisi i od njih samih.

— Ubrajate li sebe u tu grupu
— zapitao je Dok uzimajući naivan
izgled lica.

— Da budem iskren, da. Zašto
bih glumio lažnu skromnost. Čovek
može da utiče na svoju sudbinu i ja
se držim tog gesla. Pogledajte oko
sebe. Sve što vidite dovezeno je s
istoka i košta mnogo novaca. Pola
ovog grada pripada meni, a pre de-
set godina došao sam ovamo na
kljakavom konju sa sedlom koje

nije vredelo ni pet dolara. Mislite li da je sve to došlo... slučajno?

Holidej je malo počutao. — Mož da ste imali sreće.

Galaher se nasmejao kratko. — Sreću treba vući za uši. Tek onda zna kuda treba da pođe i kod koga da se zadrži. Verujte kad vam kažem. Ja to dobro znam, jer sam preživio dosta toga.

— Radovaće me ako je tako. Biće mi utoliko lakše da se s vama sporazumem.

— Hjužovi?

— Da!

— Šta hoćete s njima?

— Da ih ne dirate izvesno vreme. Dečak...

— Znam! — prekinuo ga je Galaher. — Mali se nesrećno igrao oružjem. Mogao je njegov život da bude srećniji. Ovako...

— Preživeće.

— Kako znate? — začudi se Galaher.

— Znam. Nije važno kako, ali znam.

— Hm! Ako ste me pravilno ocenili razumećete da sam poslovan čovek ali ipak... ne želim nepotrebne žrtve.

— Tako sam i razumeo.

— Neka ostanu još dve nedelje. Dotle će se dečak oporaviti. U svakom slučaju, posle toga me se ništa više neće ticati.

Holidej je ćutke klimnuo glavom.

— Uostalom — dodao je Galaher... — sami su krivi za sve što ih je snašlo.

Holidej ga je gledao bez reči. Kako se neki ljudi ne usuđuju da stavljaju pravo i pravdu tamo gde oni

žele, pomislio je. Po Galaherovom mišljenju Hjužov dečak nije imao pravo da se brani i dobio je samo ono što je zaslužio. Eh, prevarićete se na kraju, mister Galahere, niko na ovom svetu nije bog, i svi mi imamo podjednaka prava na život i skromnu pregršt sreće.

— Ne slažete se — upitao je Galaher mrgodeći se zbog Dokovog ćutanja.

— Zar je to važno? Vi najbolje znate.

— Ne izvlačite mi se. Znae vi dobro zašto vas ovo pitam. Da mi nije stalo do vas niti bih vas ovo pitao, a još manje bih pristao na vaš predlog... — Galaher je malo zastao i sa notom cinizma pogledao Holideja — ... neću da kažem molbu. Moj predlog još važi, ali, ne za dugo, podsećam vas.

— Ah, to! Rekao sam vam da sam usamljen vuk... a vuk teško menja ćud.

— Dobro! Imate još malo vremena i pustiću vas da se odlučite. Ali pazite da ne bude kasno.

— Skoro nikada nije kasno — nasmešio se Dok prilazeći vratima.

— Da... skoro — složio se Galaher.

Bez ijedne više reči, Holidej je za sobom zatvorio vrata Galaherovog kabineta. Najamnik ga je pozdravio dodirnuvši rukom obod šešira, ali mu Holidej nije otpozdravio.

Utonuo u misli izašao je iz banke i pošao prema hotelu. Prvi deo igre je završen. Drugi čin biće po svoj prilici mnogo dramatičniji i su

roviji. Pa, neka bude. Neka mister Galaher ne misli da samo on može vući sudbinu za rep.

XI

Podne je došlo dosadno kao i obično, lenjo vučeno dugim zamornim satima. Ako bi neko hteo da sazna šta je najubitačnije na svetu, trebalo je da provede prve popodneve časove u nekom, malom gradiću na Dalekom zapadu, gradiću začepkanom u peščanoj i kamenitoj puštari izloženom žarkom suncu od kog je čak i pustinjski pacov bežao duboko u tamu svoje duboke rupe. Springtajm Veli nije bio nikakav izuzetak.

Pa ipak, to popodne je počelo nešto drugačije nego obično. Naslonjen na zid hotela koji je još zračio hladovinom apsorbovanom u toku noći, Meksi Redlera je iz dremeža trgao topot konja koji se približavao niz ulicu. S nevericom je palcem podigao obod šešira navučenog na lice i upola otvorenim okom pogledao u pravcu suludog čoveka koji je iz nekog njemu neshvatljivog razloga žrtvovao odmor u hladovini za pakleno ispaštanje pod užarenim suncem. Za Meksiu nije postojalo ništa što bi ga moglo navesti na tu ludost! Naravno, izumimao je izvanredne nesvakidašnje događaje kao što su rat, otkriće bogatog nalazišta, zlatne rude, dolazak cirkusa ili slično, ali tako nešto se nije događalo nijednom u deceniji, a da ne govorimo svakog dana, pogotovu ne ovakvog običnog

dana koji se ničim nije razlikovao od drugih.

Ali, očigledno da svi ljudi nisu razmišljali kao Meksi, jer, eto, našao se čovek kome vrućina nije bila nepodnošljiva, a jahanje posle ručka dosadno. Jahao je taj čovek, a što je izgledalo još čudnije gonio je konja kao da mu se žuri.

— Gle, pa to je Gert — promrmrljao je Meksi sebi u bradu. — Štali on traži na ovoj žegi?

Niko mu nije odgovorio jer niko nije ni čuo njegovo pitanje. Dvojica ili trojica dokoličara naslonjeni na hladoviti zid spavali su čvrstim snom. Oživeli su tek kada je čovek po imenu Gert zakoračio na dašča ni trem.

— Gerte, rago matora — oslovio ga je Meksi šaljivo — zar si rešio da tu svoju mešinu osušiš tako da je i šakali ne pozele.

— Ne bogami, neću je osušiti, jer ću je iz ovih stopa zaliti dobrim hladnim pivom.

— Oho, čujete li ovo? — obratio se Meksi ostalima — Gert će piti pivo! A za koji novac?

— Za prave pravcate dolare USA.

— Oh, oh, ala si duhovit. Toliko znam i sam. Hteo sam reći čije?

— Pa, između ostalih i tvoje — mirno je odgovorio Gert.

— Ha, ha, ha! — nasmejao se Meksi — ovakav vic nisam čuo još od odlaska onog cirkusa koji je bio pre pet godina. A zbog čega bi trebalo da ti platim piće.

— Čućeš, ali najpre da navlažim grlo.

— Zar zaista misliš da smo toliko glupi?

— Meksi, ti znaš da je Gert čovek koji dosta vidi i čuje. A znaš i da ne lažem.

— Ono, ako hoćemo pošteno to je istina. Ali, kada si toliko mudar, onda sigurno znaš da ljudi rađije plaćaju da čuju laži nego istinu. Laži su interesantnije.

— Tačno kažeš, ali ova istina vredi koliko deset najlepše smišljenih laži — šepurio se Gert.

Meksi je pogledao ostalu trojicu dokoličara, a oni su pogledali njega. Bilo je nečega u Gertovom držanju što je obećavalo zanimljiv razvoj događaja.

— Dakle? — izazovno ih je pogledao Gert. — Vas je četvorica što znači četiri piva. Ko plaća prvi?

— Hej, čekaj malo, preterao si. Četiri piva ne bih dao ni kad bih čuo vest da je Bufalo Bil postao predsednik Sjedinjenih Država.

— Misliš? E, znaj, da se varaš. Nego, da se pogodimo nešto — predložio je Gert.

— Šta?

— Platite svaki po jedno piće pa ću vam reći jednu tajnu. A ako posle toga budete smatrali da ono što ste čuli ne vredi četiri piva dajem reč da ću popiti dva galona vode. Važi?!

Četvorica dremljivaca su se pogledali i klimnuli glavom.

— Važi!

— Hajdemo unutra, ovde je suviše toplo — rekao je Gert i povukao ih u salun gde dnevna žega još nije bila osvojila svaki kutak.

Četvorica dokoličara su ušla za njim.

— Pivo Hardi — naredio je Gert naslanjajući se na šank.

— Da najpre vidim novac. Ti znaš da ne dajem na kredit... potgotovu ljudima koji nemaju stalno mesto boravka...

— Šta uvijaš... — izdrao se Gert. — Reci skitnicama kao što si mislio, pa da te lepo razumemo. Ali, ovaj put si opalio u prazno. Piće plaćaju ova gospoda — rekao je i pokazao prstom na četvoricu svojih pratilaca.

Barmen je upitno pogledao Meksa i ovaj je klimnuo glavom što su učinili i ostali. Umiren njihovim držanjem Hardi je natečio kriglu piva i stavio je pred Gerta. Ovaj je žudno zgrabio dršku i ispio je nadušak.

— Još jednu — rekao je brišući usta nadlanicom. — A sada, da vam kažem ono što vas zanima. Biću kratak, neću da vas mučim.

— I drži se dobro ako si lagao. Dva galona vode nisi popio u toku celog tvog pijanog života.

— Znam, ne preti mi. No, recite mi najpre da li je ovih dana neko došao u vaš grad?

— Jeste. Nekoliko revolveraša i jedan kockar.

— Kako izgleda?

— Ko?

— Kockar.

— Visok, vitak, elegantno odeven. Za čudo, dobro barata pištoljem.

— Aha! Baš to sam hteo da čujem. A kako se zove?

— Mislim da mu je ime Džon Holms. A šta je to važno? Ne vr-

daj, inače ćeš popiti vodu makar pukao! — zapretio je Meksi.

— Ne vrdam. Reći ću vam tajnu, ali sad mi je žao što nisam tražio da platite po dva pića.

— Ne preteruj, ko bi bio lud da učini takvu glupost. Nego, dosta je uvijanja, pričaj šta znaš!

— Dakle, taj vaš visoki, vitki, elegantno odeveni kockar se zove Džon Holms? — nadmeno i poluprezirivo je ponovio pitanje Gert.

— Da, pa šta s tim. Šta nas gnja viš? — izdrao se Meksi.

— Ništa samo što hoću da kažem da to nije njegovo ime.

— Vrlo važno, šta nas se to tiče. Nikoga nije briga kako se ko zove.

— E, tu se varate. U ovom slučaju je važno.

— Slušaj, hoćeš li prestati da nas vučeš za nos — povicio je glas Meksi. — Zbog čega je važno da znamo ko je on.

— Zato što je u pitanju neko izuzetno interesantan i poznat.

— Ko?

Gert je naslonio kriglu na usne i popio skoro polovinu. Namerno je svoje slušaoce držao u neizvesnosti da bi efekat njegovih reči bio veći. Pogledao je ponaosob svakog od prisutnih, zatim još jednom otpio nekoliko gutljaja piva i najzad rekao.

— Dok Holidej!

Nastao je tajac. Ni pad meteora ne bi, čini se, kod slušalaca izazvao veće zaprepašćenje od ovog lažniskog izrečenog saopštenja, od ove dve reči koje su kao pojam nečeg nedostižnog i fantastičnog kružile

Zapadom. U Springtajm Veliju nisu poznavali Doka Holideja ali su ga znali po čuvenju uvećanom u salunima do neslučenih, preterivanja. Obračuni revolverima u kojima su uvek trijumfovali njegova nepogrešiva ruka, munjeviti refleks i neizmerna hladnokrvnost za kratko vreme su postali legendarni događaji u kojima je Holidej prikazivan kao fakir, mađioničar, nepovredivi čarobnjak u čijim rukama su pištolji kao magični štapići stvarali čuda među njegovim protivnicima. Zbog toga je pominjanje njegovog imena bilo šok od koga su svi ostali nemi nekoliko sekundi.

— Šta kažeš? — promucio je najzad Meksi smušenog izraza lica.

— Dok Holidej?!

— Baš on.

— Nemoguće!

Gert je samosvesno klimnuo glavom. — Moguće!

— Ne mogu da verujem. To je neka tvoja smicalica.

— Nije, žasti mi, nije. Uostalom, postoji li sem Doka Holideja još neki kockar koji je uz to i lekar.

Slušaoci su se zgledali i zavrтели glavama. — Ne znam, nisam čuo za takvog — rekao je na kraju Meksi.

— A je li ovaj Holms lekar? Ako je to Dok Holidej, onda mora da bude.

— Lekar je. To je provereno.

— Kako?

— Izvršio je danas jednu uspešnu operaciju.

— Operaciju? Koga je operisao?

— Znae li onog farmera Hjuza?
→ zapitao je Gert.

— Ja ga znam. To je onaj što mu je Galaher uzeo farmu za dug.

— E pa, Holms ili Holidej je operisao njegovog unuka. Izvadio mu je kuršum iz pluća, obratno od onoga što obično radi.

— Hjuzov unuk je ranjen? Kako se to desilo.

Gert se neprimetno uzvrteo. — Ovaj, to nije baš za pričanje... A nije ni važno. Glavno je da je dečak operisan.

— Šta sad uvijaš? Pričaj šta znaš.

— Nema značaja. Naša opklada ne odnosi se na sve što znam. Ono što sam bio dužan da ispričam rekao sam. Vredi li novost četiri piva?

— Vredi! — zagrajali su dokoličari.

— E, onda daj mi još dva piva koja mi duguju, obrati se Hardiju koji je sve vreme stajao pored šanka i zurio u Gerta.

Hardi je natočio još dve čaše piva i spustio ih pred skitnicu. Posluživši ga, zastao je za trenutak.

— Jesi li sasvim siguran da nisi pričao bajke, čoveče?

— Nego šta.

— Ako se ispostavi da je tačno ovo što si pričao imaš dva piva i od mene.

— Danas ću se izgleda napiti piva za celu godinu. Proveri priču i natoči.

— Kako da proverim?

— Pa, pitaj glavnog aktera. On je tu u hotelu, je li tako.

— Jeste. Proveriću. Ali, moraćeš da pričekaš.

— Neću. Evo ga baš dolazi. Ne propustaj priliku jer sam žedan... danas je bilo jako toplo.

Gert je začutao i svi pogledi su se okrenuli ka Holideju koji je ušao u prostoriju. Tamno odelo činilo je čistu košulju još beljom a niklovan revolver sa drškom od sedefa još blistavijim. Svilena mašina i ramica lepršavo zadenuta u džepić sakoa dopunjavali su njegovu eleganciju. Izgledao je kao pravi džentlmen.

Ušavši u salun Holidej je pogledom preleteo po prisutnima koji su zurili u njega. Po izrazu njihovih lica primetio je da nešto nije u redu. U njihovim pogledima, međutim, nije čitao nikakvu opasnost već pre iznenađenje i poštovanje.

Šta se to u međuvremenu desilo?

Pogledao je Lardija. I barmen je stajao bez reči, kao da očekuje odgovor na neko neizgovoreno pitanje.

— Viski — prekinuo je ćutanje Holidej i naslonio se na šank.

Hardi je natočio piće ne skidajući sve vreme pogled sa Holideja. Spuštajući čašu pred njega zaustio je nešto da kaže ali je ućutao.

Holidej je razmišljao grozničavo. Nešto se očigledno skrivalo u glavama ovih ljudi. Šta bi to moglo da bude? Da ga neko nije prepoznao, sinulo mu je?

Digao je pogled do Gerta. Skitnica se uzvrpoljio. To je! Ovaj čovek je nekako otkrio njegov identitet i to otkriće saopštio drugima.

— Dakle, u čemu je stvar? Šta ste se ukrutili kao da imate letvu u leđima? — nemarno se našalio Holidej razmišljajući šta da radi.

Da li da negira njihove sumnje ili da otvori karte? Jednosavniije je bilo da otkrije istinu, ali je taj postupak krio u sebi razne opasnosti. Kao prvo, nepredvidive reakcije Džordža Galahera. Šta će on učiniti kad sazna da protiv njega stoji Dok Holidej?

Holidej je doneo odluku. Zasada Galaher ne sme ništa da sazna. Kasnije će već proceniti situaciju. Trenutno je najvažnije da poznaviocima njegove tajne zapuši usta.

— Vidite, stvar je u tome što smo čuli nešto... — počeo je Hardi kolebljivo — ... zapravo, ovaj Gert tvrdi da ste vi...

— Da sam je neko drugi a ne onaj za koga se predstavljam — dopunio ga je Dok.

— Da, tako on kaže. Reče da je slučajno svratio na Hjuzovu farmu i tamo saznao da ste operisali Hjuzovog unuka.

— To je tačno — rekao je Holidej kratko otpivši gultaj pića.

— Onda znači da ste vi... — Hardi nije završio.

— Pogodili ste — rekao je Holidej izbegavajući da izgovori svoje ime.

— Dok Holidej... — skoro kao šapat prošlo je slavno ime preko barmenovih usana.

— Recimo da se tako zovem.

Hardi je još uvek s nevericom buljio u Holideja.

— Ali... znate li šta to znači? Udruženi sa vama lako ćemo...

— Pssst! — Dok je stavio prst na usne i osvrnuo se po salunu. — I zidovi imaju uši. Srećom nema ni kog sem nas.

— Zbog čega da ćutim? Pa, ovo je najradosnija novost koju sam po slednjih godina čuo. Kad Galaher to sazna...

— Ja baš ne bih hteo da sazna. I zato će to što znamo ostati među nama.

Hardi ga je zablenuto gledao mahinalno čisteći glatku površinu šanka.

— Nadam se da sam bio dovoljno jasan. O ovome što ste saznali nikome ni reči. To naročito važi za vas prijatelju — obratio se Holidej Gertu.

— Oprostite, nisam mislio ništa loše... samo sam hteo da napravim senzaciju...

— Dobro, dobro, ali, senzacije ne će biti.

— Naravno, kad vi tako želite. Ali, čim sam od Hjuza čuo za revolveraša koji je uz to i lekar, posumnjao sam o kome se radi. A kada sam saznao da imate revolver sa sedefastom drškom nije više bilo dvoumljenja — hvalio se Gert.

— To potvrđuje da ste inteligentan čovek, a inteligentan čovek ne će pasti u grešku da ne posluša savet koji mu može uštedeti neprilike — rekao mu je Holidej značajno.

Gert se pokunio.

— Znaite šta to znači. Još jednom vas opominjem da nikome ne kažete ni reč!

— A ja sam se nadao da će mi ovo doneti još neko pivo — rastužio se skitnica.

— Naknadiću vam izgubljenju do bit. Za početak možete tri dana piti na moj račun — obradovao ga je Dok. — Ali umereno Hardi, vi ćete voditi računa da se ovaj čovek ne napije.

— Paziću. Ne brinite ništa. Ja sam za to najkvalifikovaniji. — A onda je zagledavši se u Holideja dodao. — Nikako ne mogu da se osvestim da ste vi stvarno Dok Holidej!

Dok je prstom otresao nekoliko trunčica prašine sa svog šešira. — Kao što vidite, moraćete da se naviknete na tu okolnost. Ali, najvažnije je od svega da se naviknete da ćutite. I vi, kao i ostali.

Hardi je ozbiljno klimnuo glavom. Meksi i ostali su učinili isto.

Znali su ko je Dok Holidej i shvatili su da s njim nema šale.

Holidej ih je još jednom ozbiljno pogledao i zaključio da može da bude miran. Bar za neko vreme os taće inkognito.

Ali, u tome se varao. Niko nije primetio da se ispod prozora okrenutog ka sporednoj ulici čuao Šenk Lori. Taj bedni kržljavi čovečuljak slučajno se našao na tom mestu, jer ga je Galaher poslao da sazna kako se odigrao poslednji su kob između njegovih ljudi i tobožnjeg Holmsa. I taj lisac je naišao baš u trenutku kad su se Meks i Gert pogađali. Zainteresovan njihovo razgovorom ostao je prikriven i tako saznao ono što je Holidej že-

leo da sakrije. Čuvši priču do kraja tiho se odšunjao.

— Galaher će se iznenaditi kad čuje — promrmljao je dok mu je na licu igrao lisičiji osmeh. — Nije čudo što naši momci nisu mogli da mu doskoče. Ali, naći će se lek i za Doka Holideja. Ne zvao se ja Šenk Lori ako se ne nađe.

XII

Pet minuta kasnije zakucao je na vrata Galaherove kancelarije. Zadržalo se kratko „uđi“ i mali plaćenik je ušao u odaju koja je u nje govoj bednoj duši uvek izazivala zavist katkada veoma blisku mržnji. Mnogo puta je ulazeći u tu odaju pomislio da bi, sa nešto više sreće, on mogao da sedi za tim raskošno izrezbarenim stolom ležerno zavaljen na široki naslon kožom postavljene fotelje. Često je zamišljao sebe u ulozi Galahera, sebe kao moćnika koji vlada gradom na isti način kao bankar kome je služio, samo malo odlučnije i okrutnije. Ne bi on dao da ga, kao Galahera razne ovčice i cmizdravci vuku za nos. Sredio bi on njih, sve, bez odlaganja, bez milosti. Mogao bi to, jer je znao više od Galahera, ili je bar verovao da više zna i bio je spretniji od njega, samo što je to lukavo skrivao čekajući u dubini duše da dođe neki „njegov dan“, njegovih „pet minuta“!

— Šta je? — oslovio ga je Galaher dižući glavu.

— Važne novosti — odgovorio je Lori skrivajući uzbuđenje.

— Govoriš takvim glasom kao da si saznao da se sprema potop.

— Potop ne, ali u najmanju ruku oruja!

— Oluja? Uvek preteruješ Lori. Ne moraš na taj način da daješ se bi veću važnost nego što zaslužuješ.

Lori je sevnuo očima, ali Galaher to nije primetio. — Da, oluja, koja će odneti mnoge šešire... a s njima i glave!

— Lori, Lori počeo si da se izražavaš kao romansijer. Da si ranije počeo daleko bi dogurao. Govori jasnije šta ima.

— Ovoga puta uhvatili ste se u koštac sa malo opasnijom ribom, gazda.

— Na koga misliš?

— Na onog kockara Holmsa kako rekoše da se zove.

— Misliš? On nije naivan, ali je daleko od toga da bude opasan.

— Tu se varate — rekao je Lori skrivajući likovanje.

— Zašto misliš da se varam.

— On je vrlo opasan!

Galaher se prezrivo osmehnuo. — Svoje procene o ljudima zadrži za sebe, a meni saopšti samo činjenice.

— Pa dobro kad tako kažete. Sa znao sam nešto vrlo interesantno. Onaj takozvani Holms uopšte nije Holms kao što se predstavljao.

— Nego?

— Dok Holidej!

Galaher je iznenađeno trepnuo. Očekivao je sve drugo samo ne to što je čuo.

— Dok Holidej? Misliš na onog slavnog revolveraša?

— Da, na njega!

— Po čemu misliš da je Holms u stvari Dok Holidej.

— Čuo sam.

— Od koga?

— Prisluškivao sam razgovor iz među konobara i još nekih sumnjivaca.

— I šta si čuo?

— Neka skitnica po imenu Gert, onaj što se muva po celoj pokrajini, znate ga i vi uveren sam, ispričao je konobaru i Meksijevim lenjivcima da je takozvani mister Džon Holms niko drugi nego slavni pustolov i revolveraš Dok Holidej. Opisao ga je kao da ga je nacrtao. Sve se slaže: odelo, revolver sa sedefastom drškom, izgled, kosa, oči, ama sve. Sem toga rekao je da je Holms, to jest Holidej operisao Hjušovog unuka i izvadio mu metak iz grudi. Ko bi drugi to mogao da učini? Nema sumnje, taj čovek je Dok Holidej i niko drugi!

Galaher se zamislio. — Izgleda da si u pravu. To objašnjava i nje gov obračun sa mojim ljudima.

— Da, sad je sve jasno.

— Samo što se mister Holidej rđavo preračunao.

Šenk je upitno pogledao svog gazdu.

— Da, pogrešno je izračunao. Ni je dobro procenio s kim ima posla. Sad kad znamo koga imamo protiv sebe, primenićemo taktiku. Zovi mi tog Berta! — naredio je Galaher.

Lori je istrčao iz odaje i posle nekoliko minuta vratio se sa Bertom Šenesijem.

— Hodi. Ti znaš onog kockara Holmsa.

— Znam ga.

— Tvoj je zadatak da ga udesiš. Ali tako da više nikada nikome ne pravi neprilike.

— Razumem šta mislite. U redu, srediću ga. Neće mi trebati više od pola časa za taj posao.

— Čekaj, nisi sve čuo — zaustavio je Galaher Berta.

— Šta treba više da znam — uob razeno se iscerio Bert.

— Taj Holms nije ovčica kao što misliš. Naprotiv, on je vrlo opasan tip.

— Utoliko bolje. Biće interesantnije.

— Neće kad čuješ da se pod imenom Holms krije slavni revolveraš Dok Holidej.

Bert se trgao i nehotice progutao pljuvačku. Uuke su mu mahinalno pošle ka pojasu. — Dok Holidej?

— Da. Prema tome, tu ne možemo primeniti uobičajenu igru.

— Nego?

— Nešto pametnije. Manje spektakularno, ali zato uspešnije i bez opasnije.

— Šta mislite?

— Pa recimo hitac iz mraka ili nešto slično.

Bert se namrštio.

— To mi se ne sviđa. Ne mislim da sam slabiji od Holideja. Hteo bih da s njim obračunam u otvorenom duelu.

— Svoje želje za slavom ostavi za drugi put. Dok si ovde, radićeš ono što ti ja kažem. A ja ti kažem da ne ideš mečki na rupu i da iz

begavaš sukob sa Holidejem. Neću više ništa da rizikujem.

— Onda za taj posao nađite drugog čoveka.

— Šta? Otkazuješ poslušnost? — sevnuo je Galaher.

— Ne, ali ne volim ubistvo u mraku. Bar ne kad je u pitanju čovek kao Dok Holidej.

Galaher ga je ljutito odmerio. — Slušaj, u nekoj drugoj situaciji pokazao bih ti vrata bez razmišljanja, ali sada ti opraštam. Možda ćeš mi još biti potreban. Taj zadatak će izvesti tvoj pajtaš Hads. Nadam se da on neće imati toliko obzira kao ti. Ako se to desi onda se sva trojica čistite odavde. Ne trebaju mi ljudi koji mnogo pametuju. Hajde idi povedi ga. A ti Lori ostani ovde.

Bert je izašao bacivši prezrivi pogled na Galahera.

— Lori, znaš li gde je Holmsova — Holidejeva soba?

— Znam. Na spratu, prozor gleda na ulicu.

— Odlično! Ako se ne varam na drugoj strani ulice je Renkova brijačnica.

— Da.

— Zgrada ima krov sa širokom ogradom?

— Da, baš tako. Ograda je zgodna za skrivanje.

Galaher se osmehnuo na Loru. — Mudar si ti čova Lori. — Da si imao malo više sreće mogao si postati veliki čovek... Skoro toliko veliki kao ja. — Galaher je lukavo zažmirio očima.

Šenk Lori se ušeptrljao. Da li je moguće da je Galaher pročitao nje gove najskrivenije misli? Ne, nemoguće.

— Šalite se gazda, ali, milo mi je da imate povoljno mišljenje o meni.

— Tako je Lori, pametan si ti, a uz to i lukav. Zato mi se i sviđaš. Teško je naći takvog saradnika kao što si ti. A sada da napravimo plan za akciju. Ne moramo čekati Hadsija. Sedi i posluži se cigarom.

XIII

Veče je odmicalo neprimetno kao da su u smehu, pesmi i ispijenim čašama viskija i piva nepovratno brzo tonuli sekundi i minuti. Dejzi je te večeri pevala izvanredno, i haljina zadignuta malo iznad kole na izazivala je publiku da je nekoliko puta vrati da ponovi pesmu. A ona je to činila temperamentno, sa puno slatke topline i strasti, da je i Holidej inače naviknut na takve spektakle ispio nekoliko čaša viskija. Pošto je odigrao nekoliko partija pokera sa dvojicom rančera iz okoline i dopustio im da dobiju nekoliko desetina dolara, prekinuo je igru i posvetio je pažnju gledanju programa.

Nekoliko igračica izvodilo je na bini raskošni kan-kan i ritmično njihanje tela i belasanje skladno vajanih nogu igračica pratili su zažareni pogledi kaubojica, zarumenelih suncem opaljenih lica. Kad se igra završila igračice su sišle sa bi

ne među publiku i šuškanje njihovih svilenih haljina zaglušio je žagor glasova. Jedna od igračica prišla je stolu za kojim je sedeo Holidej, ali prepoznavši ga, trgla se i uz jedno kratko „Oh” pošla da se udalji.

— Izvinite, nisam znala da ste to vi — rekla je.

— A šta menja stvar što sam to ja — zapitao je Holidej gledajući je bajagi izazovno.

— Oh, menja! Hoću da kažem ne menja zbog mene, jer ste vi vrlo zgodan laf, ali menja stvar zbog nekog drugog.

— Eh? Zbog koga? — zainteresovao se Dok.

— Zbog Dejzi. Njoj se ne bi svi delo da vas neka devojka uzme za sebe. Verovatno ćete da pogodite zbog čega.

— Ne želim da nagađam.

— Onda je pitajte. Možda će vam reći.

— Hvala na savetu. Poslušaću vas.

Devojka je mahnula rukom Holideju i udaljila se uz vragolasti osmeh. Dok je jedva primetno digao obrvu i odmahnu glavom. Moraće da sazna šta misli ta Dejzi. Njene blistave oči i mio osmeh pun obećanja đavolski su ga mamili. Zamišljao je koliko je topao poljubac njenih nabubrelih sočnih usana.

— Smem li sesti — začuo se ne čiji glas i Holidej se okrenuo. Pored njega je stajao Džordž Galaher.

— O, gospodin Galahere. Čemu

imam da zahvalim za čast koju mi ukazujete.

— Ne budite suviše skromni mister... Holmse. Možda vi meni činite čast — rekao je Galaher sedajući.

— Ugladeni ste kao i uvek.

— To je deo moje profesije. A sem toga, ugladenost je moja osobina.

— Uvek ste takvi?

— U izuzetnim slučajevima mogu da budem i drugačiji. Ali, sumnjam da ćete vi imati prilike da to iskusite. A pored toga što odbijate saradnju sa mnom ja gajim naklonost prema vama.

— Dirljivo — primetio je Holidej sa notom cinizma.

— Da — odgovorio je Galaher istim tonom. — Tek ćete videti ko liko ćete biti dirnuti. Ali, da vas ne zadržavam pošto vidim da se približava mis Dejzi. Sva od osmeha namenjenog samo vama. Ja bih tu bio sasvim suvišan.

— Dobro uočavate sve oko sebe.

— Čak i previše dobro mister Holmse. Uverićete se i sami.

Rekavši to, Galaher je galantno digao šešir i pozdravio Dejzi koja je nailazila. Pevačica mu se nasmešila, ali iskusno oko bi primetilo da u tom osmehu nije bilo prave blagonaklonosti.

No, ako je odgovor na Galaherov pozdrav mogao biti rutinski, osmeh koji je Dejzi uprtila Holideju bio je nešto sasvim drugo. Ispod rume njih raspuknutih usana blistali su beli, sjajni zubi potamnjujući sjaj ra dosnih očiju. Iako iskusna u dodiru sa ljudima Dejzi nije skrivala

da je novi hotelski gost interesuje daleko više nego što bi se za datu situaciju smatralo uobičajeno. Njeno interesovanje ogledalo se u treptavom prizvuku njenog glasa.

— Opet usamljeni? — oslovila ga je.

— Kao što vidite — osmehnuo se Holidej ustajući.

— Hm! Ne znam kako to da shvatim.

— Možda želim da vas prinudim da održite obećanje. Hoćete li da sednete?

— Ne, sad je na redu moja tačka. Na kakvo obećanje mislite?

— Obećanje za koje se hvata sva ki usamljenik. Sećate se?

— Oh — porumenela je Dejzi. — Niste valjda primili ozbiljno ono što sam rekla?

— A kako bih drugačije? Ili je možda trebalo da samoću podelim sa nekom igraticom?

Dejzi se uozbiljila za trenutak kao da su je te reči pogodile, ali se odmah pribrala i osmeh je prekinuo njenu zbunjenost. — Pa, mogli ste to da učinite. Čudi me zašto niste.

— Zato što sam mislio na vas — rekao je Dok ozbiljno i njegove sivoplave oči zaronile su u Dejzine.

Dejzi se zbunila. Htela je da ve selošću i šalom prikrije svoju nelagodnost i zainteresovanost, ali joj je ovaj ozbiljni čovek nametnuo svoj način igre. Pred njegovim pogledom nije bilo prepreke i ona se u tom trenutku osetila razgolićenom. Njene najskrivenije misli kao

da su stajale otkrivene, bez najprovidnijeg plašta koji bi ih zaštitio. Zeleći da izbegne tu situaciju Dejzi je ljupko zamahnula rukama i po trčala ka bini gde ju je pozdravio pljesak oduševljenih gostiju. Ona se koketno poklonila, a klavirista je žustro udario po dirkama.

Zatim je salun ispunila melodija, popularne pesme „Dodi u Sakramento”. Posle prve strofe polupijani slušaoci su zapevali refren zajedno sa pevačicom.

Holidej je ponovo seo za svoj sto i ostao zagledan u ženu na kojoj su tog momenta počivali užagreni pogledi raspaljenih slušalaca. Na kraju pesme buran aplauz zaglušio je poklike i oduševljenu viku. Dejzi je pokušala da se povuče sa bine, ali su joj desetine ruku zaprečile put. Htela ne htela, morala je da ostane i otpeva još jednu pesmu, a zatim još jednu, pa još jednu. Kada je posle petnaestak minuta pogledala u pravcu gde je sedeo Holidej, njegova stolica stajala je prazna.

Lepi stranac nije pokazao strpljenje pravog obožavaoca na koje je Dejzi bila navikla.

To će morati da okaje.

Razočarana njegovim držanjem ostala je još više od jednog časa u salunu. Otvepala je nekoliko pesama, sa manje žara nego onda kada je verovala da je prate dva sivo-plava oka, ali ipak dovoljno temperamentno da pobere aplauze koji su godili njenom povređenom ponosu.

Tek tada je pošla u svoju sobu praćena oduševljenim klicanjem.

Mada zadovoljna, Dejzi se nije osećala srećnom. Nedostajao joj je aplauz još jednog para ruku.

XIV

U salunu je odjekivala ritmička svirka klavira i eho Dejzinog umilnog glasa dopirao je šaputavo do polutame Dokove sobe. Sa ulice se čuo topot kopita brojnih konja, jer su kauboji s obližnjih rančeva u gomilama pristizali u grad. Galama i rzanje razigranih konja mešali su se sa zveckanjem uzengija, škripanjem leptirastih vrata saluna i povremenim kloparanjem kola. Spring tajm Veli je u svemu ličio na ostale gradove zapada.

Holidej je šetkao iz jednog ugla svoje sobe do drugog. Kroz otvorene kapke spolja je prodirala mesečina, obasjavajući odaju maglovitom srebrnastom svetlošću. Nije htéo da upali lampu, jer je polutama pružala više prostora njegovoj mašti. Mislio je na Dejzi. Zamisljao je njene oči blistave kao prolećni sunčani dan i njeno telo gipko i snažno kako se u hodu giba kao rasna ždrebnica u trku. Obuzela ga je silna želja da je zauzda, da oseti snagu njenih oblikih mišica.

Razvezao je mašnu. Odjednom mu je postalo toplo.

Vraška žena, pomislio je. Nije mu se dosada desilo da ga neka osoba na prvi pogled toliko uzbuđi. Skinuo je sako i prsluk i prebacio ih preko stolice. Čudno kako stvari ne kad naliče na čoveka koji ih nosi? Njegov sako i prsniš izgledali su

kao da je to on lično. Srebrnasta mesečina davala im je neki sablasni, nezemaljski život. Holidej je zapalio cigaru. Miris duvana vratio ga je u realnost.

Dole je Dejzi još uvek pevala... čežnjivo, tiho, kao da šapće na uho neku slatku tajnu. Holidej je osetio da ga iz peta podilaze topli trnci.

Odjeknuo je pljesak. Po peti put! Dokle će to trajati. Na ulici je zavládala tišina koja se neprimetno uvlačila u njegovu sobu. Poveta rac je širom otvorio kapak na prozoru i mesečina je novom snagom obasjala odaju.

Uz stepenice se začulo tapkanje damskih potpetica. Tapkanje živahno i žurno. Holidej je spustio cigaru na pepeljaru i izašao u hodnik. Priljubljen uz zid čekao je da se pojavi osoba koju je želeo. U vazduhu je već osećao fini miris njenog parfema, i sa svakim prednjim stepenikom taj miris je postojao sve jači. U trenutku kada je iza ugla hodnika izronila svileni haljina, Holidej je pružio ruke i privukao je sebi. Trenutak kasnije Dejzi se koprcala u njegovom zagrljaju.

— Pusti me! Pusti... zaustila je, ali je zamukla istog trenutka kada je pri slaboj svetlosti petrolejke prepoznala sivoplave oči. — Oh... nisam očekivala... da ste tu! Tako ste me uplašili!

— Zar samo to? — zapitao je Dok tiho.

— A šta bi drugo moglo da bude — nasmešila se Dejzi osvetnički, setivši se da je Holidej otišao

iz saluna pre nego što je ona završila pesmu.

— Pa... mogli ste i da se obrađujete — šapnuo je Holidej stežući je čvršće.

— Oh, niste mi izgledali tako snažni — upinjala se Dejzi da ostane hladna, iako joj je krv jače zastrujala. Ali, izgled često vara, to sam već imala prilike da se уверim.

— Zlopamtilo! — promrmljao je Dok. — Zar vi baš nikad ne prastate?

— Ponekad... kad mi se neko sviđa — privila se pevačica bliže uz Doka. — A vi mi se sviđate.

— Znači... oprošteno mi je?

— Ne sasvim — šapnula je Dejzi približavajući usne Dokovim.

Holidej ju je čvrsto prignio i prislonio usne na njene. Dejzine usne su se žudno otvorile kao da uzimaju dah. To je dugo trajalo, a onda je Dok popustio stisak.

— A sad? — upitao je.

— Davole! — šapnula je Dejzi. — Znao si da te želim. Uostalom, za to nije trebalo mnogo mudrosti.

— Eh, niste vi žene baš tako je jednostavne...

— Nisi ni ti odojče... to znam. Sigurno da u svakom gradu ostaviš neko ucveljeno srce.

Holidej se zamislio. Bilo je neke istine u tome. Ostavljao je za sobom nesreću i jad, ali ne tako kako je mislila Dejzi. Videvši ga zamišljenog, Dejzi je poverovala da je pogodila.

— Našla sam te, je li? — rekla je Dejzi skrivajući razočarenje, jer

se u dubini duše ipak nadala da njena primedba nije tačna.

Holidej nije odgovorio. Prigrlio ju je u želji da od sebe odstrani mučne misli. Pogledao je Dejzi u oči i ona je namah zaboravila svo je pitanje. Utonula je u čelično plavetnilo njegovih očiju, i neosetno zaplivala u njegov zagrljaj ka potpunom zaboravu. Grleći je jednom rukom Holidej je drugom odškri- nuo vrata svoje sobe. Vetar izaz- van promajem poigrao se njenom kosom.

U tom trenutku odjeknuo je pu- canj.

XV

Nekoliko minuta skriven iza og- rade na krovu Renkove brijač- nice Lori je osmatrao Holidejevu sobu. U mesečinom zasrebranoj po- lutami skoro jasno su se videli uo- bičajeni predmeti na koje se naila- zi u hotelskim sobama, ali, mali- nitkov nije obraćao pažnju na- stvari. Tražio je nešto drugo.

Tražio je Doka Holideja! A raz- log za to nije bio nikakva zagonet- ka. Lori je u ruci držao punu „vin- česterku“. Cilj se nalazio negde pre- ko puta u polumračnoj sobi. Tre- balo je samo ugledati ga.

Ali, ništa se nije micalo. Jedino je žar cigare pokazivao da u sobi ima nekoga. Ali, žar je sijao posto- jano i nije se micao. Drukčije iz- gleda kad neko puši.

Napregao je oči da bi bolje vi- deo. Činilo mu se da ipak ima ne- koga u toj sobi. Da, neko je se-

deo na stolici i držao cigaru u ru- ci. Lepo se video poluotvoren sa- ko i svilenkasti prsni- čiji se od- sjaj belasao na mesečini. Čak i ma- šna.

Ali, lice se nije videlo. Zrak me- sečine dopirao je samo do rame- na ostavljajući glavu u mraku.

Do đavola — promrljao je Lori — nemam mnogo vremena. Ne že- lim da se dugo zadržavam na ovom krovu. Mrak je, ali neko me mo- že videti. To ne bih voleo.

Lori se stresao. Noć je bila to- pla, ali njega je podilazila jeza. Trebalo je da ovaj posao preuzme Hads, on je kao stvoren za to. — progundao je — nisam ja za ovak- ve stvari. Galaher je hulja. Namer- no me je natociljao na ovo. Nisam mogao da odbijem.

Obrisao je znoj sa čela. Hladan znoj. U rukama vlažnim od znoja osećao je ledenu čeličnu cev „vin- česterke“. — Do vruga, koliko tre- ba da čeka da se taj Holidej po- javi!

Možda je već tu. Sigurno je tu. Ko bi drugi pušio u njegovoj sobi ako ne on. To što se ne miče ne- menja ništa. Možda razmišlja! A mo- žda je zadremao?! Pa naravno, za- dremao je. Lori se sve više hvatao za tu ideju. Sad kada su mu se oči prilagodile na tamu jasno je video čoveka u tamnom odelu i svetlom prsniku zavaljenog u sto- licu sa visokim naslonom. U ruci položenom na sto držao je cigaru čiji je užareni vrh crvenkasto svetluca u mraku. To je sigurno Holidej.

Da li da puca. Mogao je da cilja u prsa. Tačno u srce. S ove razdaljine nije mogao da promaši.

Smaknuću ga. Neću više da čekam, progundao je Lori kome su se sekundi činili dugački kao minuti. Nekoliko minuta koje je proveo na krovu izgledali su mu dugački kao večnost.

Digao je pušku i nanišanio. Nišan puške počivao je na mestu gde se kaput otvarao i otkrivao svetli prsni.

Da opali? A ako ta silueta ipak nije Dok Holidej? Šta ako ga oči varaju? Lori je zastao s prstom na orozu.

U tom trenutku cigara je jače zasvetlela i užareni vrh se pomerio.

Više nije bilo dvoumljenja. To je on. Lori je pritisnuo oroz.

Gromak pucanj prolomio je noć.

XVI

Istog trenutka Holidej je odgurao Dejzi u zaklon iza zida i ugasio petrolejku. U hodiku je zavladao mrak. Gurnuvši vrata, Holidej se pružio u svoju sobu baš u trenutku kada je sa krova zgrade preko ulice grunuo drugi pucanj. Začuo se tup udar kuršuma koji se probivši kožni naslon stolice zabio u zid.

Pri kratkom blesku pušcanog hitca Holidej je ugledao blede lice iz nad rešetkaste ograde krova. U deliću sekunde, ne čekajući da ubica opali treći hitac potegao je svoj „lin koln” i opalio. Slab jauk slio se sa

zvukom pucanja i nečije telo se srušilo preko ograde na nastrašencu, a šilo preko ograde na nastrešnicu, a zatim na drveni trotoar ispred brijačnice.

Holidej je oprezno prišao prozoru. Možda je u zasedi čekao još neki ubica. U deliću sekundi osmotrio je krovove preko ulice i skrivene, polumračne kutove usnulih kuća, ali nije video nikoga.

Njegova pažnja vratila se napadaču koji je pao s krova. Pogode ni ubica se s mukom pridigao a zatim ustao. Stenjao je muklo i lju ljao se na nogama, a zatim je, praveći čas dugačke čas kratke korake, pošao ka salunu. Na sredini ulice pošao je brže naginjući glavom napred kao da će pasti. Još korak dva i nastrešnica ispred hotela za klonila ga je od Dokovog pogleda.

U dva skoka Holidej se našao u hodniku i dok bi se lupnulo dlanom o dlan strčao niz stepenice. Dočekala ga je grobna tišina i zbunjeni pogledi gostiju privučenih lupom njegovih cipela. Spremni inače, da od pucnjave naprave atrakciju, gosti nisu imali vremena ni da zagalame. U istom trenutku kada je Holidej sa naperenim revolverom zastao na poslednjem stepeniku, leptirasta vrata saluna su se raskrtila i u odaju je zakoračio Lori.

Ušavši unutra zastao je pridržavajući se za vrata. Bio je blede lica, iskolačenim očima zurio je staklasto negde ispred sebe, ali ni je izgledalo da nekoga vidi. Disao je kratko, hripavo, otvarajući usta kao da nema dovoljno vazduha, ili kao da se upinje da nešto kaže.

Nekoliko krkljavih šumova otelo mu se sa usana, a onda je isprekidano ali dosta razgovetno izgovorio dve reči.

— Dok... Ho... li... dej!

Mlaz krvi bljunuo mu je na usta i on se bez glasa srušio. Na podu se okrenuo na leđa i ostao da leži staklastog, mrtvog pogleda. Šenk Lori više nije bio među živima.

Sve c^u ostale su nekoliko trenu taka upravljene na nepomično telo, a zatim su se okrenule ka Holideju. Nedoumice, zbunjenost, iznenađenje! U mrtvoj tišini kao grom su odjeknule reči koje je tiho izgovorio jedan farmer.

— Dok Holidej!

Ako je među prisutnima bilo ne doumice, sam Holidej je raspršio svaku sumnju o svom identitetu. Mahinalno je uvežbanim pokretom vratio svoj „linkoln“ u futrolu i be la drška od slonove kosti bljesnula je na svetlosti petrolejke. Ako nisu poznavali Holideja, skoro svi građani Springtajm Velija čuli su za njegov čuveni revolver. Sada je svima bilo jasno ko je čovek koji je za nekoliko dana uzdrmao njihov grad. Sve zagonetke koje su se oko njega plele bile su objašnjene.

Holidej se okrenuo da se vrati na sprat, ali se suočio sa Dejzi koja je stajala na polovini stepeništa. Gledala ga je ozbiljno, skoro prekorno, a na njenom licu je još uvek lebdeo izraz neverice. Kada je Holidej lagano dizujući noge došao do nje, ona je kratko upitala.

— Je li istina?

— Šta?

— Da si ti Dok Holidej.

Holidej je počutao trenutak. Digao je obrve kao da se pravda.

— Istina je.

Sad je na Dejzi bilo red da uzdahne.

— Zašto mi nisi rekao.

— Nije bilo potrebno... samo ime ne znači ništa.

— Obično ime ne znači... Ali, ime Doka Holideja nije obično.

— Zar i tebi?

Dejzi je počutala. — Ne, meni ne.

— Dakle... svejedno je kako se zovem, važno je šta mislim, osećam i činim.

— Da, to je tačno.

— Onda... ništa se nije promenilo. Sve je isto kao što je bilo pre deset minuta.

— Ništa se nije promenilo — ponovila je Dejzi i uhvatila Holideja ispod ruke. Prolazeći pored svoje sobe Holidej je zastao.

— Ne, znaš kako sam rekla. Ako se osetiš usamljenim možeš da me posetiš. Vrata moje sobe su otvorena.

Holidej se osmehnuo. Shvatio je njeno ustezanje i nije joj zamerao. I njemu nije bilo svejedno da uđe u sobu gde se zbilo jedan neprijatan događaj. Dejzi je pustila njegovu ruku i došavši do svojih vrata osmehnula mu se.

Holidej je ušao u svoju sobu. Upalio je lampu na noćnom stočiću i osmotrio po sobi. Na njegovom prsniku prebačenom preko stolice videle su se dve rupe od kuršuma. Na stolu, otkotrljana iz pepeljare

na nagorelom stolnjaku ležala je ugašena cigara. Lori se očigledno zabunio i njegov kaput i prsnik smatrao za njega samog. Cigara je tu pomogla. Dogorela je i otkotrljala se iz pepeljare. Lori je naseo. I sada je u toj sobi lebdeo onaj sumorni dah smrti. Ne može ostati u njoj pogotovu što mu se u susjedstvu nudi nešto mnogo toplije i lepše. Ogrnuo je sako i izašao. Na vratima Dejzine sobe je zastao i za kućao. Prošlo je nekoliko sekundi pre nego što je čuo tiho „uđi“. Po slušao je, ušao u odaju koja je mirisala na parfem i šminiku. Ali, nije imao vremena da o tome duže razmišlja, jer je oko vrata osetio zagrljaj dve tople, vitke ruke, a na licu dodir nežne mekane kože Dejzinog obraza. Dejzi ga je čežnjivo grlila tražeći usnama njegove usne. I on joj ih je pružio.

XVII

Zavaljen u udobnu fotelju Galaher je zamišljeno pušio. Nije bio raspoložen. Od kako je došao onaj nalickani kockar planovi mu se nisu ostvarivali. Sve je išlo suprotno od onoga kako je želeo.

— Prokleti kućkin sin! — promrmeljao je ljutito.

— Rekli ste nešto, gospodine? — zapitao ga je službenik koji je u tom trenutku podnosio izveštaj o nedeljnom poslovanju.

— Rekao sam „prokleti kućkin sin!“

— Ne znam šta ste time hteli.

Benson je tačan platiša. Sve otplate je davao na vreme.

— Nisam mislio na njega.

— Ah, to je nešto drugo. Ja sam mislio da je reč o njemu.

— I jeste glupane, reč je bila o njemu, ali sam počeo da razmišljam o nečem drugom. Ostavi sad taj izveštaj neka ide sve do đavola i zovi mi Berta Šonesija.

— Hteo sam da vam kažem kad završim s izveštajem. On čeka pred vratima.

— Magarče! — izderao se Galaher. — Zašto mi to nisi rekao od mah?!

— Mislio sam... — zbunio se činovnik.

— Nemaš ti mozga za razmišljanje. Gubi se i pošalji mi Šonesija. Brzo!

Nesrećni bankarski činovnik je drhtavim rukama skupio papire sa stola i žurno izašao. U žurbi je ispustio jedan papir i vratio se da ga podigne gledajući Galahera pogledom psa koji se plaši batina. Srećom po njega, dočepao se vrata pre nego što se Galaher ponovo izdrao.

Tek što je bankarski pomoćnik izašao, na vratima se pojavio Bert. Držao se nadmeno sa rukama zadenutim za širok pojas načičkan mećima, svestan da Galaher nije toliko veliki kao što se predstavljao.

— Dakle? — upitao je sedajući bez prethodne dozvole.

Galaher ga je mrko odmerio. Još juče ovaj mali revolveraš je bio manji od makovog zrna i ne bi se usudio da sedne pre nego što ga njegov gazda ponudi. Ali, stvari su se izmenile.

Dok Holidej je bio u gradu, a što je još gore, suprotstavljao se njegovim namerama!

— Dakle šta?

— Pitam vas kako je uspeo vaš plan.

— Zašto pitaš kad dobro znaš — odgovorio je Galaher muklo.

— Znam, čuo sam. Lori je mrtav.

— Tako je.

— Nije trebalo da ga šaljete. Lori nije bio za takav posao. Ne znam zašto ste načinili tu pogrešku.

— Gle, zar mi soliš pamet. Šta misliš ko si ti.

— Znam i baš zato pitam. Hteli ste da nam pokažete da možete bez nas. A dokazali ste suprotno.

— Ako misliš da si mi neophodan možeš odmah da ideš. Mogu da nađem tuce takvih revolveraša kao što si ti.

— Ne vređajte, jer se može desiti da se pokajete.

— Pretiš, je li?! — planuo je Galaher.

— Ne, ne pretim samo procenjujem situaciju.

— A tvoje je da izvršavaš ono za šta si plaćen — dodao je Galaher.

— Rekli ste da mogu da idem. U tom slučaju ne možete više da mi naređujete.

— Dobro, nisam to mislio. Ostaješ tu gde si, ali pod uslovom da slušaš.

— Ne trpim uslove. Sinoć ste pokazali da ne procenjujete situaciju kako valja. Zato i neću da slušam vaša naređenja. Uostalom, zato sam i došao.

Galaher je planuo i besno ugasio dogorelu cigaru. Gledao je svog do-

jučerašnjeg plaćenika kao da želi da ga zgromi pogledom. — Ako si za to došao možeš odmah da ideš. Pošto samovoljno raskidaš naš dogovor ne dugujem ti ništa. To važi i za tvoje pajtaše.

— Polako gazda, nije baš tako. Dugujete nam neke sitnice. Ali, nije to glavni razlog što sam ovde.

— Nego?! — zarežao je Galaher.

— Hteo sam da vam nešto predložim.

Galaher ga je pogledao ispod oka. — Šta?

— Da likvidiram Holideja. Naravno za dobru nagradu.

Bankar je začutao, ali se po njegovim očima videlo da grozničavo razmišlja. Lukav, jedva primetan osmeh zaigrao mu je oko usana.

— Ti!? Holideja?! Ne zasmekjavaj me!

Iako i sam lukav i mazan svim mastima, Bert je bio po prirodi surevnjiv i željan slave. Naseo je na bankarevu igru.

— Ja, ko drugi. Mislite da je brži od mene?

— Ne znam, ali smakao je dosada već trojicu od mojih ljudi. Možda bi bilo bolje da se s njim nagođim. Taj čovek je previše opasan, a nema toga ko bi mogao da mu se suprotstavi.

— Imaj! Neka vrug nosi i vas i vaš novac. Likvidiraću Holideja iz svoga čefa, a ne radi vas.

— Kako hoćeš.

— Ali, kada s njim završim neću biti tako pomirljiv i pitom kao sada. Moraćete da računate s tim da je Springtajm Veli dobio novog gazdu.

— Je li? — Galaher je upitno digao obrve.

— Da, da. Neće se Bert Šonesi zadovoljiti sa pedesetak šugavih dolara. Biće potrebna mnogo veća svota da se plati moja naklonost.

— To reci kad postaneš gazda.

— I hoću! Ali, tada ćete i vi biti običan poreski obveznik. To nemojte zaboraviti.

Rekavši to Bert je izašao i zalupio vrata za sobom.

Galaher ga je ispratio sa ciničnim osmehom na licu. Uzeo je cigaru iz kutije od rezbarenog ružinog drveta i odgrizao vrh.

— U najgorem slučaju, moraću da potražim novog revolveraša.

XVIII

Bert Šonesi je izašao na svetlost dana i uputio se preko ulice ka salunu. Prepodnevno sunce grejalo je krovove i fasade kuća obojene živopisnim bojama, a u hladu nastrešnice nekoliko dokoličara je pljukalo i pričalo o noćasnjem događaju. Najviše je, naravno, pominjen Dok Holidej i njegova veština baratanja pištoljem. No, pojava Berta Šonesija prekinula je njihov razgovor. Iako nisu znali šta Šonesi namerava, po izrazu njegovog lica naslućivali su da u glavi ne skriva ništa dobro.

Bert je prešao preko ulice i odmerivši mrko ljude pored kojih je prošao ušao u salun. Kao i uvek Hardi je stajao za šankom.

— Viski — odsekao je Bert kratko.

Barmen ga je poslužio. Jedinim pokretom ruke Bert je sasuo viski u grlo.

— Ovde je, znači, dokrajčio život Šenk Lori? — rekao je Bert pogledavši barmena.

Hardi je klimnuo glavom i nemoćno slegnuo ramenima kao da hteo da kaže: „Šta možemo, takav je život”.

— A ona hulja koja ga je smakla je tu? — zapitao je.

— Gospodin Holms... hoću reći Holidej? Da, tu je.

— Taj nitkov nad nitkovima će dobiti ono što zaslužuje. Prevršio je meru.

Hardi je opet nemoćno slegnuo ramenima.

— Mislio sam da ću ga ovde naći. Ali, pošto uvaženi džentlmen još spava, moraću da ga probudim. Ali samo za kratko.

Barmen je upitno pogledao revolveraša. Nije se usuđivao da bilo šta pita, jer se plašio da bi time mogao izazvati neku njegovu nepovoljnu reakciju.

— Za kratko... jer ću ga odmah zatim poslati u večan san... pravo na groblje!

Bert je lupnuo čašicom o šank i Hardi mu je naličio. Revolveraš je polako ispio nadušak piće i bacivši srebrni novac na sto izašao iz saluna. Leptirasta vrata su se njihala još nekoliko puta, a zatim su se umirila. U Springtajm Veliju je nastala tišina, tišina pred buru.

— Holideje! Holideje, čuješ li me? — začuo se sa sredine ulice Šonesijev glas.

Niko nije odgovorio.

— Nitkove, ne pravi se da me ne čuješ, znam da si tu. Izadi da se ogledamo!

Opet ništa. Niko se nije javio.

— Kučkin sine, ako si mislio da ćeš se izvući grdno si se prevario. Ako ne siđeš ja ću doći gore da te uhvatim za uši i dovučem ovamo.

Nekoliko sekundi nije bilo odgovora i Bert se već spremio da pođe u Holidejevu sobu, kada se sa sprata kroz otvoren prozor začuo odgovor.

— Ostani gde si. Dolazim.

Holidej je prihvatio izazov.

Prošlo je nekoliko trenutaka, a Holidej se nije pojavio na ulici. Uznemireni građani radoznalo su izvirivali iza prozora, a Bert je već postao nestrpljiv. Digao je glavu i doviknuo prema otvorenom prozoru na spratu.

— Gde si toliko dugo. Za groblje nije potrebno da se toliko licaš! Ukopnik će te besplatno obrijati!

Odgovora nije bilo.

— Ako misliš da ću te još dugo čekati varaš se ... nisi valjda pobegao...

U tom trenutku začuo se odjek koraka na stepeništu i posle nekoliko trenutaka na vratima saluna pojavio se Holidej. Bio je odeven kao i obično, ali bez prsnika. O bedru su mu visili njegovi „linkoln“ sa belim drškama. Zastao je za trenutak na vratima i pogledom obuhvatio scenu.

— Rekoh ti — počeo je Bert — da ti za sahranu nije potrebno da se licaš. Ali, izgleda da me nisi poslušao.

Holidej ga je hladno odmerio. Video je pred sobom uobraženog, beskrupuloznog, slavaljubivog čoveka koji je za malo prolazne ovomezaljske slave bio spreman da uništi ljudski život.

— Čutiš? Ne sviđaju ti se moji vicevi. Baš me interesuje šta ti znaš da kažeš. Hajde, da čujem, ako ti jezik ne zapliće od straha.

— Evo me. Šta si hteo? — zapitao je Dok praveći se da nije čuo postavljeno pitanje.

— Ništa naročito. Hteo sam samo da ti kažem da si kučkin sin i hulja nad huljama.

Holidej je digao obrvu. Iako je mnogo puta čuo takav izazov i znao kuda on vodi, bio je ljut zbog neograničene ljudske gluposti. Šta je trebalo ovom čoveku da izaziva smrt. Taština i glupost. Hteo je praznu slavu, a mogao je stići na groblje revolveraša. Bez obzira na njegove motive, Dok nije hteo da mu olakša posao. Boriće se za svoj život. Ali ga je ljutilo što nikada nema mira, što svaki dan proveden na suncu mora da plati potezanjem pištolja.

Žmirnuo je ljutito očima i sišao sa drvenog trotoara na prašnjavu ulicu. Desnom rukom je zadigao kraj kaputa i otkrio bele drške „linkolna“. Njegovi verni prijatelji nisu ga nikada izdali pa neće valjda ni sada. U svakom slučaju, mogao se uzdati samo u njihovu pomoć.

Bert je prestao da izaziva. Svestan da se u sledećim trenucima za njega dele život i smrt, skoncentrisao se na protivnika. Iako je

mnogo puta gledao smrti u oči, ovaj put nije bio nlaadnokrvan kao obično. Pred njim je stajao Dok Holidej.

Prevariću ga, posmilio je Bert, učiniću nešto da skrenem njegovu pažnju. Nešto čemu se ne nada. Samo delić pažnje. To će biti dovoljno.

Protivnici su stajali dvadesetak metara daleko jedan od drugoga. Uobičajeno rastojanje za obračun. Da li će Holidej potegnuti pištolj ili će prići bliže. Ne, ne sme ga pustiti da odmah puca.

— Hajde kreni! — dreknuo je Bert.

Holidej je ćutao i stajao kao ukopan...

— Kad ti nećeš ja ću — rekao je Bert i napravio jedan korak. Lagano, odmereno kao da hoda po tankom ledu. Zatim je učinio još jedan korak isto tako lagan i odmeren. Ali, sreća kao da mu nije bila naklonjena. Načinio je pokret kao da je stao na neki kamenčić na koji mu se okliznula čizma. Bio je to njegov nameravani trik da protivniku otme delić sekunde pažnje koji je prevario sve skrivene posmatrače. Sve sem Holideja.

Učiniвши pokret kao da se okliznuo, Bert je neprimetno i munjevito potegao revolver. Ali, nije računao s okom i oprežnošću Doka Holideja. Ma koliko da nije želeo obračune, Holidej se u trenucima kada mu je život bio na kocki, pretvarao u pantera, zverku sa neizmernim nagonom samoodržanja. On je predvideo Bertov potez i pre nego što je revolveraš upravio cev

kolta ka svom protivniku, Dokov „linkoln” je grmnuo vođen nepogrešivim refleksom, i teško tane je pomelo Berta u zagrljaj smrti. Pre nego što je probijenog srca pao na zemlju, u njemu nije bilo više života. Ostao je da leži nepomično ne stigavši da opali nijedan metak.

Holidej je spustio svoj revolver u futrolu i laganim korakom se vratio u salun. Preživio je, ali po cenu jednog ljudskog života. Pomisao na to nije ga radovala.

Uzdahnuo je i pogledao Hardija koji se promolio iz kuhinje.

— Želite li nešto da popijete, mister Holideje?

— Da ... viski.

Holidej je napunjeću čašu ispio u dva gutljaja. Zakašljao se, ali je prigušio kašalj.

U tom trenutku gomila ljudi koja je dotle čekala napolju nagnula je u salun. Iako je bilo rano prepodne u gradu je bilo dosta sveta i malo ih je odlučilo da zadovoljstvo ličnog viđenja legendarnog Doka Holideja zameni svakidašnjim poslovima. Svi su se sjatili oko njega hvatajući halapljivim očima svaki njegov pokret i izgovorenu reč.

— Je li istina, mister Holideje da ste u Kanzasu sredili Bumsovu bandu.

— Da li ta banda nekoga uznemirava? — upitao je Dok umesto odgovora.

— Ne! O njima se ništa ne čuje već tri meseca.

— Onda znači da su sređeni — rekao je Dok.

— Ne pominje svoje zasluge — šapnuo je jedan od prisutnih mu — nuvši drugoga. — Skroman je.

— Lako mu je biti skroman kad ga ceo Zapad zna.

— Je li Vajat Erp brži od vas — zapitao je neko iz pozadine.

— Mi smo prijatelji — odgovorio je Dok neodređeno.

— Niste uvek bili — javio se neko smeono.

— Ni vi niste oduvek bili prijatelj sa vašim susedom.

— Je li Bert Šonesi bio brz?

— To sada više nije važno.

— Je li bio brži od Šerki Evansa.

— Nije bio brži — umešao se neko iz gomile koja se gurala oko Holideja. — Šerki je ukokao Lesli Dirkina a Dirkin je brže potezao od Berta to ti jamčim. Gledao sam obojicu.

— Otkud znaš. Nisi se ogledao ni sa jednim ni sa drugim.

— A da jeste sad bi bio na groblju. Ha, ha, ha — nasmejao se drugi.

Gomila je prihvatila šalu i salun se zatresao od smeha. Zatim su svi navalili na šank i Hardi je imao muke da utoli njihovu žeđ. Sa povećanom količinom alkohola razvezali su se jezici i malo pomalo žagor je prerastao u opštu galamu. U isprekidanim odlomcima razgovora slavljani su Dokovi podvizi i njegova revolveraška veština i hrabrost dizane su u magli alkohola do neverovatnih razmera. Svaki metak ispaljen iz njegovog „linkolna” struko je odjekivao između kafanskih zidova. Kao i uvek, i ovaj put je u priči sve izgledalo spektakular-

nije, jer je raspaljena mašta podgrejana pićem davala događajima čar legende.

Ispivši svoje piće, Holidej se neprimetno izvukao iz gužve i uputio se ka spratu. Mada je u proteklom događaju nosio glavnu ulogu, osećao se izlišnim. On je na obraćune gledao kao na sredstvo opstanka, a ne kao na atrakciju, i zbog toga se nije uklapao u atmosferu vašarskog slavlja koje su nametali dokoni ravnodušni ljudi. Sem toga, znao je da ga gore neko čeka, neko ko mu je mio i čije mu je razumevanje bilo potrebnije od jeftinog obožavanja.

Prešao je nekoliko stepenika i pri vrhu zastao. U hodniku ispred vrata njegove sobe čekala ga je Dejzi. Prišla mu je i pogledala ga je u oči jednim dugim, dugim pogledom.

— Strahovala sam za tebe.

— Nije trebalo.

— Možda, ali sam ipak strahovala.

Holidej je klimnuo glavom. Osmehnulo se kao da se izvinjava.

— Zar je s tobom uvek tako?

— Skoro uvek.

— To je pakao!

— Da. Sad ti je jasno zašto nisam rekao svoje pravo ime.

Dejzi je neko vreme ćutala. — Koliko mi je drago što znam ko si, toliko mi je i teško.

— Zašto?

— Ti si moj saveznik protiv Galahera, je li tako? A imati Doka Holideja za saveznika to je skoro isto kao i dobijena bitka.

— Ne budi suviše sigurna — nasmešio se Dok.

— Prepusti meni da to ocenim. Znam šta govorim.

— Dobro! A zašto ti je teško?

Dejzi je uzdahnula. — Zato što ću sada stalno strahovati za tebe. Uvek će mi u ušima odjekivati reči koje je onaj izazivač maločas govorio.

— Hm ... to ne možeš izbeći. Pogodbe nema, jer nije u mojoj moći da ma šta izmenim. Uzmi sve ili ostavi sve.

— Zar zaista ne možeš ništa da učiniš?

Holidej je rezignirano odmahnuo glavom. — Zar misliš da bih vodio ovakav život da ne moram?

— A ako bi otišao negde daleko? Negde gde te niko ne poznaje. Možda...

— Svet je mali. Kad tad, neko bi me prepoznao. A onda bi sve počelo iz početka. Zapamti jedno: ko jednom potegne pištolj stavio je sebi žig nesreće do smrti. Ili će progoniti nekoga ili će biti progonjen. A to je u suštini isto: živeće u nespojnosti!

— Ali, ako bi ti hteo ... — počela je Dejzi bojažljivo. — ... Mogla bih da prodam ovaj hotel. Sada kada su karte u našim rukama, Galaher bi za njega dao dobru gomilu novaca. Mogli bismo otići na istok. Tamo nema revolvera ni uličnih obračuna. To bi bio početak novog života.

Holidej se blago osmehnuo i stegnuo joj ruku.

— Da odbaciš ono što si godina-ma stvarala? Divno i velikodušno od tebe, ali to ne mogu da prihvatim. Možda bih se u nekom trenut-

ku osetio obavezanim prema tebi i taj osećaj bi pokvario lepotu ovih trenutaka. Ne draga moja devojčice, pustimo sudbinu da nas vodi. Možda će tako biti bolje. U svakom slučaju, ako nešto ne bude išlo kako valja, bar nećemo jedno drugo-me ništa prebacivati.

— Zašto tako govoriš?

— To je stvarnost života.

— Ne misliš na mene. Ne misliš koliko će mi biti teška svakodnevna strepnja.

— Uvek bi morala da strahuješ. Sada strepiš zbog nečega što si takoreći jedva doživela. Zamisli koliko bi bila tvoja strepnja kada bi imala za sobom srećno proživljene mesece, a pred sobom budućnost punu zlatnih obećanja. Veliki bol se rađa iz velikih nada. I zato odbaci tu pomisao, uživajmo u životu.

Dejzi ga je gledala nekoliko trenutaka i u njenim očima su se zakotrljale suze. Okrenula se i bez reči pošla ka svojoj sobi. Išla je brzo, ali se Holideju ipak učinilo da joj se tresu ramena. Trenutak kasnije odjek njenih potpetica izgubio se iza vrata njene sobe. Ostavši sam, Dok je odmahnuo glavom i ušao u svoju sobu. Tako zamišljen nije video konjanika koji je goneći nemilice konja napustio grad.

XIX

Holidej je ručao u svojoj sobi u hladovitoj polutami zatvorenih kapa. Posle toga je ostao da lež-kari sve do pet časova posle podne

osluškujući šumove sa ulice i glasove nekolicine polupijanih gostiju koji su ostali u salunu da uz čašicu ispredaju priče o događajima poslednjih dana. Tako će se u njihovim glavama roditi još jedan detalj legende o Doku Holideju.

Holidej je već hteo da ustane i siđe u salun, jer je bila subota, dan kada dolazi dilažansa iz Roki Tavana i kada u grad navraća veći broj rančera nego obično. Nije mu se igralo, ali je imao nekih obaveza prema Dejzi i Hardiju. Gosti će hte ti da se zabavljaju i nije smeo da ih razočara. Pa, dobro, poći će, ali samo malo još da se odmara u lenčarenju. U tom trenutku neko je za kucuo.

— Ko je — zapitao je Dok.

— Ja, Hardi.

Dok se začudio. — Šta ima novo?

— Mogu li ući na časak?

— Trenutak — rekao je Dok us tajući. Ne da mi se da dokoličim, pomislio je prilazeći vratima. Brava je škljocnula i na vratima se pojavio Hardi. Po njegovom izrazu lica Dok je zaključio da je došao zbog nečega što je smatrao važnim.

— Uđite, — rekao je — i sedite.

Hardi je ušao i seo na ponuđenu stolicu. Pogledao je zbunjeno Doka koji je ostao da stoji.

— Došao sam samo da vam kažem da stvari ne stoje dobro.

— Zašto?

— Galaher se ne predaje.

— To nisam ni očekivao. Zar vi jeste?

— Priznajem da sam se nadao da će ga vaše ime uplašiti.

— Ja se nisam tome nadao.

— Bili ste u pravu. Galaher je gori nego što sam mislio.

— Šta je sad učinio?

— Nešto vrlo nezgodno za nas. Poslao je onog revolveraša kome ste vi slomili ruku, mislim da se zove Les, da dovede pomoć.

— Da. Les. A gde ga je poslao?

— U Sonoru.

— Ah! Našao je pravo mesto.

— I ja mislim. Tamo ima šljama koje možete iznajmiti za male pare.

— Mislite da je poslao Lesa da dovede nekog revolveraša?

— To je sigurno. Samo mislim da neće dovesti jednog nego više njih.

— Otkud znate?

— Meksi je prisluškivao razgovor. Vi znate Meksija, onog sićušnog trapavka? — kada je Dok klimnuo glavom on je nastavio. — On se slučajno našao u blizini banke i video kad su Hads i Les ušli kod Galahera. Znajući da ta dva nitkova nisu došla bez razloga, pokušao je da nekako dokuči šta se događa. Ali, nije mu pošlo za rukom.

— Nisam ni mislio da jeste. Galaher nije smetenjak.

— To je i Meksi znao pa je preduzeo potrebne korake.

— Koje?

— Sakrio se u štali.

Holidej je upitno digao obrve.

— Da, u štali. Naslutio je šta će biti i nije se prevario.

— Mudar čova taj Meksi. I šta je posle bilo?

— Hads i Les su došli i tražili Lesovog konja. U međuvremenu su

razgovarali i Meksi je čuo da su više puta pominjali Sonoru. Uz to je čuo da je Hads i rekao „samo tamo možeš naći toliko ljudi“.

— Iz toga izvlačite zaključak da se Galaher sprema za rat i da će u bitku ubaciti bandu najamnika.

— Da! Zašto bi inače slao Lesa u Sonoru.

— Hm! Moja se razmišljanja po klapaju sa vašim.

Hardi se zamislio. — Ima još ne što što vam nisam rekao.

— Šta?

— Ona dvojica su pominjala ne kog Redža Koka?

— Redžila Koka? Poznatog revolveraša zvanog „Laka ruka“?

Hardi je klimnuo.

— Galaher me ne potcenjuje. „Laka ruka“ je jedan od najbržih revolveraša na Srednjem zapadu.

— Čuli smo za njega — snuždeno je rekao barmen.

— Nadimak je dobio po tome što lako poteže pištolj. Mislite li da je Galaher odlučio da ga najmi.

— Siguran sam da je to.

— Hm! Ni dosada nije bilo šaljivo, ali od momenta kada u grad uđe Redž Kok biće vruće.

Barmen je ćutao. Ostavljao je uti sak uplašenog čoveka.

— No, šta je. Glavu gore. Nismo ni mi mačji kašalj. Ja sam i dosa da bivao u teškim situacijama, a ni vama nije prvi put da vam gori pod nogama. Jesam li u pravu?

— Jeste — složio se barmen — ali, nesrazmera snaga je ogromna. Šta možemo nas dvojica protiv ban

de revolveraša i ubice Koka? Ne potcenjujem vas, jer znam šta vi vredite, ali, ne smemo se nadati časnoj borbi.

— Zar ne računate na još ljudi?

— Pa... možda. Pošto ste vi sa nama, naći će se još poneko ko je spreman da zagrije.

— Dobro, onda da se dogovorimo. Zasada nema potrebe da gubimo nerve, jer nas trenutno niko ne ugrožava. Ali, nećemo sedeti skrštenih ruku. Pokušajte da pridobijete izvestan broj ljudi koji bi bili spremni da nas u odsudnom trenutku podupru.

— Učiniću sve što mogu.

— Vodite računa o jednoj stvari. Kad govorite sa ljudima nemojte od njih skrivati istinu. Svi moraju da znaju na čemu su.

— Ali...

— Bolje je da nam ne pruže pomoć nego da se u odsudnom času uplaše i pobjegnu.

— U pravu ste — složio se barmen posle nekoliko trenutaka razmišljanja. — Učiniću kao što kažete.

— Time smo za trenutak rešili sve što je potrebno. Razidimo se sada svaki na svoj posao. Ja ću doći dole čim se spremim.

Hardi je ustao i izašao klimnuvši Doku glavom u znak pozdrava. Holidej je zatvorio vrata za njim i prišao ogledalu. Obrijao se i obu kao čistu košulju, jer je njegov princip bio da za kočarski sto sedakrajnje elegantan. Reda radi pri pasao je opasač sa revolverima, i

po navici proverio da li su mu magacini puni. Znao je da mu je te večeri pištolji neće biti potrebni, ali, stavio ih je kao što bi obukao neki neophodan predmet odeće.

Kao što je očekivao, veče je prošlo mirno, bez incidenata. Dejzi je pevala lepše nego ikad, a partija pokera tekla je dosta monotono. Pred ponoć gosti su počeli da se razilaze i Holidej je zaključio igru. Pozdravio je Hardija i popeo se do Dejzine sobe da joj poželi laku noć. Poljubac u vrh usana zagolicao ga je, ali se Dejzi vragolasto izmakla i izgurala ga iz sobe. Kasnije u postelji, još neko vreme je slušao akorde klavira, a onda ga je san poneo daleko u zaborav.

XX

Posle tri dana zatišja desilo se ono od čega su Dejzi i Hardi strahovali. U Springtajm Veli je pristigla grupa revolveraša i zaustavila se pred salunom. Praćeni podrivim pogledima sjahali su i protegli noge od dugog jahanja, a jedan od njih praćen Lesom uputio se ka zgradi banke.

Njihov dolazak posmatrao je Dok Holidej. S otvorenog prozora svoje sobe pokušao je da prepozna lica konjanika ali uzalud. Nijedno od njih nikada nije video. Redž Kok, dakle, nije došao i to je znatno olakšavalo njegov položaj. Redž Kok je bio poznati revolveraš, munjevite ruke, hladnokrvan i nemilosrdan. Obračun s njim bio je u najmanju ruku neizvesnog ishoda.

A s ovom četvoricom i Hadsijem kao petim nekako će izaći na kraj ako uspe da ih namami da se s njim pojedinačno suoče.

Dok je razmišljao o tome, na vratima se začulo kucanje i glas barмена Hardija.

— Mister Holideje! Stigli su!

— Video sam — odgovorio je Holidej prilazeći vratima. — Redž Kok nije među njima.

— Nije! Ovi što su došli spadaju u treći kalibar. Nema nijednog poznatog. Na konju smo.

— Nemojte se zavaravati. Dvojica su vrlo mladi i željni slave.

— To nije važno. Jedino sam se bojao nekog slavnog imena od koga bi se naše pristalice uplašile.

— Koliko ima tih naših pristalica?

— Petorica. Meksi Redlera i štalara Džerija znate. Ostalu trojicu ne poznajete, ali su i oni poštteni i pouzdani ljudi. A nisu ni bez ratnog iskustva, jer su svi vojevali u građanskom ratu.

— Dobro je, takvi su nam ljudi potrebni. Zna li šta je vaš zadatak?

— Recite.

— Preko vaših obaveštajaca pratite njihovo kretanje. Mi, naravno ne možemo tačno da saznamo njihove namere, ali treba otkloniti mogućnost nekog eventualnog iznenađenja.

— Razume se. Otvorićemo četvoro očiju.

— Neka naši ljudi budu spremni da se okupe čim zatreba, a po jedan neka motri. To će za prvi trenutak biti dovoljno. Ja ću doći

dole posle šest, jer ranije nema interesenata za poker.

— Kako hoćete. Znae i sami da to nije obavezno... Mislim za vas. Da je neko drugi u pitanju...

— Dobro, dobro, znam, da me uvažavate, ali, posao je posao. Ne želim privilegije na štetu našeg dogovora.

— Kako god hoćete. Dođite kad hoćete, a mi ćemo vas dole čekati.

Hardi se udaljio i niz stepenice je zamro odjek njegovih koraka. Holidej je ostao zamišljen sa cigarom koja mu je lagano dogorevala u ruci. Možda će sve biti mnogo lakše nego što je očekivao. Može biti da će najamnici ustuknuti kad čuju s kim treba da se ponesu i kad vide da sem Doka Holideja protiv njih stoji i grupa građana odlučnih da brane red i mir. Ipak, ona dvojica mladih revolveraša su ga brinuli. Usijane glave, svakako, a takvih se treba pribojavati. Ne bi ga čudilo da bar jedan od njih u želji da se za tren oka vine u vrh revolveraške slave potegne revolver na Doka Holideja i time stekne mesto među malobrojnima asovima — revolverašima. To bi otežalo njegov položaj, ali je morao računati i na takvu mogućnost. Uzeo je svoj opasač sa revolverima, koji je visio na stolici. Poslednja tri dana nosio ga je reda radi, iz navike, ali večeras mu može zatrebati. Zategao je pojas, proverio da li se revolveri lako vade iz futrole, i da li su im doboši puni metaka. Vraćajući ih u futrolu poželeo je ne bude prinuđen da ih upotrebi.

Obukao je sako i pritegao mašnu. U ogledalu pred sobom video je čoveka elegantnog, lepo građenog malo bledog lica i zamišljenih plavosivih očiju. Šta će doneti ova noć? Da li će se još nečiji život ugasi i ako se to desi, čiji će to život biti? Možda njegov?! Iako je znao da jednom mora naići na bržeg od sebe, nastojeće da to ne bude večeras. Dejzi je suviše draga i bajna da bi je mogao tek tako ostaviti. Želeo je da još uživa u njoj pesmi, osmehu, žuboru reči i to plom zagrljaju.

Sišao je niz stepenice u salun gde ga je dočekao čovečuljak Meksi.

— Mi smo spremi, mister Holideje — rekao je. — Ja sam ovde a Elvis motri na onu četvoricu.

— Gde su oni sada?

— Javio je maločas da su još u Galaherovoj kancelariji. Tamo su već skoro pola časa. Ne znam šta rade.

— Dogovaraju se, šta bi drugo — rekao je Dok.

— Pa da. Ali, naići će na spreman odgovor.

— To mi je drago da čujem — osmehnuo se Holidej. — I ranije sam vam govorio da vi sami morate preduzeti mere protiv Galahera. Šta imate od oružja?

Meksi se lupio po bedru gde mu je visio kolt 45. Tešto oružje koje je zaustavljalo jaguara u skoku.

— Vrlo dobro. Jesu li i ostali tako opremljeni?

— Još bolje.

Holidej se nasmešio Meksijevoj revnosti.

— Kao što je dogovoreno, vi ćete stajati po strani i umešaćete se samo ako dođe do gužve, pa i tada samo ako vam dam znak.

Meksi je klimnuo glavom.

— Ja idem da počnem igru. Oba vestite me ako se nešto u međuvremenu desi.

Rekavši to, Holidej se uputio svom stolu gde su već sedela dva čoveka. Jedan odeven u iznošeno kaubojsko odelo a drugi sa sličnom odećom na sebi, i sa daleko više samopouzdanja na licu.

Neki nesrećnik koji žudi da okusi sreću i od svoje kaubojske zarade napravi bogatstvo, pomislio je Holidej. Pa, neka mu bude. Daću mu šansu.

— Poša dolara čip, gospodo — rekao je glasno.

Uobičajeni ulog bio je dolar.

Hardi je doneo nov špil karata i igra je počela. Posle dva deljenja bez gubitka ili dobitka, kauboj je dobio prvi ulog od oko dvadesetak dolara, i lice mu se radosno ozarilo. Bila je to njegova nedeljna zarada. U sledećem deljenju Dok je naknadio gubitak olakšavši rančera za pedesetak dolara, a onda je igra opet postala monotona.

— Ne forsirate dovoljno igru, mister. Ovo nije udruženje za zaštitu nahočadi već kockarski sto — hvalio se rančer misleći na kauboj koji je u igru ušao sa malo novaca.

— Želite oštrij igru? — prekinuo je Holidej. — Baš sam i ja to mislio.

U sledećem deljenju rančer je izgubio sto dolara. Holidej je uzeo

da promeša karte za sledeće deljenje, kad mu je naglo prišao Maks i šapnuo.

— Evo ih dolaze.

Holidej je mirno trepnuo u znak da je čuo i Meksi se vratio na svoje mesto. Lardi je pružio ruku pod šank i napipao punu dvocevku koja mu je tu stajala, a pored prozora koji je gledao u dvorište Holidej je ugledao Džerija. Uverivši se da je sve u redu vratio se kockanju.

Trenutak kasnije u salun su ušla četiri čoveka. Bahato raskrilivši leptirasta vrata zastali su da osmotre salu i goste, a onda su prišli šanku. Predvodio ih je jedan od dvojice mladića, a po nisko pripasanom revolveru, Dok je zaključio da je taj momak tipičan sitan revolveraš. Prilazeći šanku odgurnuo je dvojicu gostiju koji su tu stajali i poručio piće za svu četvoricu.

— Piće gazda! Viski, i to dobar viski za sve nas!

— Dobićete odmah, ali molim vas nemojte gurati druge goste. U lokalu ima mesta za sve.

Mladi revolveraš je izvadio pištolj i uperio ga Hardiju u čelo. Za čulo se samrtno ledeno „klak“ i za peti oroz je zapretio Hardiju.

— Hoćeš li da ti prospem mozak? — dreknuo je revolveraš.

Hardi je zbunjeno razrogačio oči i znoj ga je oblio. Očekivao je nevolju, ali se ipak nije nadao da će mu nitkovi zapretiti hladnokrvnim ubistvom pred svedocima.

— Posluži piće i zaveži jezik za zube. Za kaznu što si bio drzak, prosuću ti jednu flašu pića.

Revolveraš je nanišanio u policu iza šanka na kojoj su stajale poređane flaše. Pucanj je grmnuo i jedna flaša se razletela u hiljadu komada, a prosuto piće je prsnulo na sve strane.

Sa revolverom u ruci revolveraš se osvrnuo po sali proveravajući utisak koji je napravio. Preleteo je pogledom preko Holideja, ali se na pravio kao da ovaj ničim nije izazvao njegovu pažnju.

— Ama li neko nešto protiv što sam kaznio ovu krčmarsku hulju? Koliko vidim nema. Naravno da ne ma kada je to u korist svih vas. Krčmari treba da budu uslužni, a ne da gundaju gostima.

Sva četvorica revolveraša su na dušak ispili piće i glasno spustili čaše na šank.

— Napuni. I bez gundanja, inače će stradati još jedna flaša. A možda će flaša stradati i ako ne gundáš. Znaš, ja ne volim ni mnogo pitome ovčice.

Ostali su prasnuli u smeh. — Haj de Lindzi, naljuti ga malo — rekao je jedan. — Hteo bih da vidim kako izgleda kada je ljut.

— Misliš da će smeti da se razljuti? — upitao je mladi revolveraš koga je njegov drug nazvao imenom Lindzi.

— Ne znam. Ako je čovek naljuće se. Ali, ne znam da li je čovek. Uostalom, proverí.

— Proveri ti — dobacio mu je Lindzi.

— Pa dobro kad kažeš — rekao je drugi revolveraš vadeći pištolj.

Pucanj je odjeknuo i druga flaša viskija je poprskala Hardija i

revolveraše. Hardi je očajnički upravljao oči ka Holideju, a Meksi je, naslonjen na ogradu stepeništa koje su vodile na sprat, držao ruku na drški revolvera, čekajući Holidejev znak.

— Šta je mali, tebi se nešto ne dopada na meni — oslovio ga je revolveraš. — Skloni ruku sa pištolja, inače mogu da pomislim da mi pretiš. A ako to pomislim, nemoj se čuditi ako se probudiš na nebu... ako veruješ da nebo postoji.

— Ne znam da li će otići na nebo, ali do groblja će sigurno stići — dodao je drugi revolveraš — to je mnogo bliže!

Revolveraši su ponovo prasnuli u smeh, a Meksi je neodlučno pogledao u Holideja. Videći da više nema smisla da čeka Dok je ustao.

Šljam! pomislio je. To je dakle njihov plan. Žele da izazovu svađu i da u gužvi iskoriste svoju brojnu premoć. Jednostavno i glupo!

Očekivao je da će Galaher smisliti nešto inteligentnije. Baciti će tiri trećerazredna revolveraša protiv Doka Holideja nije nikakva mudrost i Holidej se još uvek pitao da li su sve karte otkrivene. Nije video Hadsija i to ga je bunilo. Da li je Hadsí bio skriveni adut? To će se tek videti.

Laganim korakom uputio se ka šanku pošto je Meksiju mignuoko da motri na ulaz. Prilazeći šanku koji je sam četvorice nasilnika zvrjao prazan, odmerio ih je ispod oka i zabacio sako tako da oslobodi revolvere. Bele drške bljesnule su na raskošnoj svetlosti.

— Ne čini li vam se da ~~sta~~ suviše bučni? — obratio im se naslanjavajući se na šank. U svakom slučaju, meni smeta galama.

Revolveraši su ga pogledali i za trenutak začutili zbunjeni njegovim istupom. Posle prvog iznenađenja Lindzi se pribrao prvi.

— Gle, nekome smeta naša bučnost — rekao je okrenuvši se svojim pratiocima. — Gospodin izgleda ima suviše prefinjene uši.

Dvojica revolveraša su prasnuli u usiljeni smeh, ali je treći i dalje zurio u Holideja.

— Da mu priredimo koncert, šta kažete na to?

Opet usiljen smeh. Treći revolveraš, onaj koji je prvi nazvao Lindzija po imenu, povukao ga je usplahireno za rukav.

— Šta je, šta me vučeš? Hteo bih da ti budeš prva violina? Nemam protiv, počni da sviraš, a mi ćemo ti se pridružiti.

Zatim se obratio Holideju.

— Samo... ne verujem da će se gospodinu dopasti ta muzika. Mirisaće na barut.

— Lindzi — i dalje ga je vukao za rukav njegov pajtaš. — To je Dok!

— Šta dok?! Dok trepneš odsviraćemo mu posmrtni marš i to besplatno!

— Glupane, Dok Holidej, čuješ li šta ti kažem? Zar ga nisi prepoznao?!

— Dok...? Dok Holidej — utanjio je glas Lindzi prebledevši. — Zašto mi nisi odmah rekao idiote?!

— Pa, govorim ti.

— Jesi li siguran? — ohrabrio se Lindzi. — Možda nije on?!

— Jeste on je! Vidiš li odelo i revolvere. Dok Holidej i niko drugi!

Lindzijevo držanje se istog časa promenilo. Umesto nadmenosti i agresivnosti ispoljio je krajnje izvinjavajući stav i u njegovim rečima osetio se čak i ton molećivosti.

— Ovaj... izvinite za ono što rekoh. Mi smo se samo šalili. Mi... tako zbijamo šalu.

— Hm — progundao je Holidej kratko dižući upitno obrve. — A razbijene flaše i prosut viski?

— Nije to ništa, platićemo štetu! Niko nije povređen, zar ne? Vi ste u pravu, malo smo bučni, ali, mi tako... Nismo učinili nikakvo zlo... A šteta... to ćemo platiti.

Holidej se namrštio. Nešto se nije uklapalo u šemu događaja koju je on predvideo. Pre svega, nemoguće je da revolveraši nisu znali ko je on, jer su zbog njega došli. A ako su već počeli kavgu s ciljem da ga izazovu, zašto su odjednom ustaknuli? Šta im je cilj ako žele da izbegnu obračun.

Odmerio ih je podozrivo. Možda su kavgu počeli na svoju ruku pre vremena, suprotno Galaherovom uputstvu? Ili je njihov ispad bio samo malo odmeravanje snaga. Pokušaće da proveru.

— Trebalo bi da se izvinite zbog svog neumesnog ponašanja. Nije dozvoljeno gurati ljude.

— Da se izvinimo? — počeo je da se roguši Lindzi, ali je odmah popustio. — U redu, izvinilićemo se, ali kome?

Držeći revolveraše na oku, Holidej je krajičkom oka pogledao oko sebe. Salun je bio gotovo prazan, a od čoveka koga su nasilnici ulazeći odgurnuli nije bilo ni traga. U strahu da ih može pogoditi neki zalutali kuršum većina prisutnih je bržeboje potražila sigurnost na ulici ili u dvorištu.

— Dobro — rekao je Holidej — ... neka vam bude za ovaj put, ali odsada ne pravite gluposti.

Revolveraši su se čutke udaljili od šanka i povukli se za jedan sto u uglu. Sa ovog mesta Holidej ih je posmatrao još nekoliko sekundi pokušavajući da dokuči šta smeraju, ali je njegov napor ostao uza ludan.

Ocenivši da je očekivana oluja oskala samo na slabom nagoveštaju, Dok je pošao da se vrati na svoje mesto za stolom, kad su se vrata saluna raskririla i na njima se ukazao čovek nešto niži od srednjeg rasta, mršav u licu i telu, očiju skrivenih isturenim gustim obrvama, malo spljoštenog nosa, odeven u tamno kaubojsko odelo ukrašeno srebrnastim vezom na šavovima, sa revolverom nisko obešenim na be druu.

Bio je to Redž Kok zvani „Laka ruka“.

Zastavši na vratima Kok je ironično pogledao Holideja. — Kako mi se čini mister Dok Holidej da je savete i lepom ponašanju.

Holidej je zastao. Bio je iznenađen, ali ne previše. To je, dakle, bio Galaherov plan. Podmetnuo mu je lažnu opasnost da bi ga, kad se on orijentiše na nju, suočio sa pra-

vom. Fina psihološka igra koja je mogla njegovim plaćenicima doneti neki poen. U svakom ratu iznenađenje donosi početnu prednost. Gledajući lukavo iscereno lice Redža Koka, Dok je shvatio da je nje gov protivnik svestan te prednosti.

— Ne treba mešati profesije, mister Holideje — nastavio je „Laka ruka“ kroz polustisnute zube. Zubni lekar, kockar, učitelj bon-tona. Čemu to vodi? Zašto se ne držite samo jednog zanimanja, kao recimo ja?

— Raznolikost je dokaz širine duha — mirno je odgovorio Dok, iako je osećao napetost.

— Pitam se da li biste išta učinili da je na mestu vaša četiri da čića bio neki drugi?

— Kao na primer ko?

— Na primer ja.

— Ne preuzimam beznačajne slučajeve — podsmehnulo se Holidej. „Laka ruka“ se začnuo. Šala mu se nije dopala.

— Vredate? To što ste rekli liči mi na uvredu.

— Ne, varate se. Liči na istinu.

Holidej je znao da mu predstoji obračun sa Kokom i da je sve što se odigrava sušta predigra koja vodi unapred određenom ishodu. Zbog toga i nije vodio računa šta govori, jer bez obzira na njegove reči, „Laka ruka“ bi našao razlog da potegne revolver.

Kok je pošao od vrata ka Doku koji je stajao pored šanka i prošavši pored njega stao na suprotnu stranu. U gluvoj tišini jasno je odjekivalo zveckanje njegovih mamuza, a bat koraka pritiskao je svest

kao tujanj sudnjeg dana. Holidej je ispratio svog protivnika pogledom i kada je ovaj stao, Dok se okrenuo prema njemu.

Sada su stajali jedan naspram drugog, a delio ih je samo nekoliko koraka. Prostor je bio tako mali da ga je Smrt mogla prekoraciiti u deliću sekunde.

Kok je ostao nepomičan možda samo dok bi čovek izbrojao do pet, ali, onima koji su posmatrali scenu, to vreme činilo se beskrajno dugo. Nije se micao, samo su mu oči živahno igrale kao da podrhtavaju od neke unutrašnje vatre.

Holidej je znao kakva je to vatra. Bezbroj puta je gledao kako se razbuktava i pretvara u požar pakla. I ovaj put je čekao da dođe do vrhunca, jer kada se to desi Kok će potegnuti. Treba samo biti dovoljno oštrouman i proceniti kada je taj trenutak došao, i uz to dovoljno brz da ga predupredi. Nije trebalo da se boji Lindzija i ostalih, jer su na njih pazili Hardi, Meksi i Džeri štalax. Ipak, morao je da prizna Galaheru da je vešto zapetljao igru. Predvideo je da će Holidej naći pomagače i hteo je da ih sve odjednom uništi.

— Dakle? — tiho je rekao Holidej gledajući „Laku ruku“ u namerni da ga pogura u akciju.

To mu je uspelo. Holidej jedva da je izgovorio poslednji slog, a Redž Kok je potegao pištolj. Potegao je skoro neminovito brzo, pokretom koji je izmicao hitrini pogleda. Da nije predvideo kada će to biti. Dok bi izgrubio dvoboj sa „Lakom rukom“. Srećom po nje-

ga, on je po igri Kokovih zenica znao kada će ovaj potegnuti i pređupredio ga je.

Jedan pucanj je odjeknuo, a odmah za njim i drugi. Žurno, kao da ga sustiže. Taj drugi pucanj opalio je iz Kokovog pištolja. Kada je pritiscao oroz, Kok je već bio pogođen i učinio je taj poslednji pokret po inerciji, u samrtnom grču. I zato, njegov metak nije pogodio cilj, već, se zario u pod pored Dokovih nogu. Za drugi hitac Kok nije imao ni svesti ni snage.

Istog trenutka kada se „Laka ru ka“ skljkao na pod, salunom je odjeknula uraganska paljba. Par hitaca iz Meksijevog kolta 45. slili su se sa pucanjima Lindzijeve revolvera i štektanjem revolvera ostalih revolveraša. Kuršumi su prštali na sve strane razbijajući prozore, flaše, ogledala, lampe, rušeći ukrasne predmete i odbijajući iverke sa nameštaja. U opštem haosu, pre nego što je pucnjavu zaglušila grmljavi na Hardijeve dvocevke salunom je odjeknuo Dejzin glas.

— Džone! Leđa!

Na dnu stepeništa stajala je Dezi i pokazivala rukom na ulazna vrata. Holidej se u magnovenju okrenuo i bacio na pod pucajući istovremeno na čoveka koji je tamo stajao i nišanio mu u leđa. Metak iz „linkolna“ pogodio je Hadsija u srce, ali ga ipak nije sprečio da opali. Kobni metak svirnuo je pored glave Doku koji je padao i zario se negde iza njega. Slab jauk zaglušio je drugi hitac iz Hardijeve dvocevke, a zatim se sve utišalo.

Obračun je bio završen.

Holidej je oprezno ustao i pogledao oko sebe. Pored šanka ležao je Kok „Laka ruka” a malo dalje Meksi sa čvrsto stegnutim koltom u ruci. Lindzi i njegova tri pratioca ležali su razbacani po salunu izrešetani sačmom Hardijeve dvocevke, a pored ulaza u salun Hadsij, raširenih ruku, sa ogromnom krvavom mrljom na prsima.

Kakva pustoš! Ovakvo razbojište nije video ni Dodž Siti u njegovim najgorim danima.

Odjednom se trgao kao da ga je zmija ujela. Dejzi! Dejzi! ga je opomenula na Hadsija, a sada je nema. I još ta misao nije završila svoj let, a on ju je ugledao. Ležala je pored stepeništa koje je vodilo na sprat.

— Dejzi!

Pritrčao joj je u dva skoka i pokušao da je podigne, ali je njena lepa glava mlitavo klonula. Ras-kopčao joj je okovratnik da bi opi-pao puls na vratu i tek tada je uočio veliku krvavu mrlju na levoj strani grudi. Dejzino srce više nije kucalo. Bila je mrtva!

— Pogodio ju je Hadsijev me-tak — rekao mu je Hardi. — Spasla vam je život, ali je to platila svojim.

— Dejzi! — ponovio je Holidej muklim glasom.

— Tragično, zaista tragično! — nastavio je Hardi. — Bila je tako mila i vesela. Nikada se više neće roditi tako lepa žena i temperament na i obdarena pevačica.

Holidej je ćutao. Srce mu je stezao okov tupog očajanja i izgublje

nosti. Nije imao nimalo, ni najmanje sreće. Sve čega bi se dotakao rušilo se u ponor beznađa i ništavila. Dejz je njegova poslednja žrtva. Da, njegova žrtva, jer da ni je došla da ga opomene, bila bi živa i vesela!

— I Meksi — začuo se glas Džerija štalara. — Jadnik, bio je dobar i pošten. Istina, nije bio baš mnogo vredan, ali to je nadoknađivao drugim osobinama.

— Svi smo ipak voleli tog starog šaljivčinu — rekao je Hardi.

— Za sve je kriv samo jedan čovek, Galaher — rekao je Holidej ledenim glasom. — To mora da plati.

Ne rekavši više ni reči, Holidej se sagnuo i podigao Dejzino telo. Noseći je u naručju popeo se na sprat praćeni pogledom Hardija i Džerija štalara.

— Galahera me čeka ništa dobro — promrmljao je Hardi. — Ako se ostvari ono što mislim, neće preživeti današnji dan.

Džeri je klimnuo glavom. — Izgleda da si u pravu.

Holidej se zadržao izvesno vreme na spratu. U međuvremenu, salun se ispunio radoznalcima čijem čuđenju nije bilo kraja. Pred žestinom obračuna i tragičnim brojem poginulih, izostalo je uobičajeno oduševljenje zbog nesvakidašnjeg burnog događaja. Prisutni su ćutke posmatrali stravičnu pustoš prouzrokovanu ljudskim bezumljem čiji je koren poticao iz sebičnosti i gramzivosti jednog čoveka.

Ćutke su dočekali i glavnog učesnika drame koji je posle desetak

**VAJAT ERP
SVAKOG 3.
U MESECU**

minuta sišao sa sprata. Holidej je zakoračio u salun ozbiljnog lica, naizgled miran, ali je dobar poznavalac ljudi po sjajnim očima i stisnutim usnama mogao lako zaključiti da u njegovoj duši besni bu-ra osvetničke mržnje. Prošao je bez reči pored ljudi koji su mu se s poštovanjem uklonili s puta i razmaknuvši vrata izašao na ulicu. Ra-doznala gomila nagnula je za njim, sluteći da kraj obračuna tek pred-stoji!

Holidej se uputio preko ulice ka Galaherovoj banci. Osvetljen sre-brnastom mesečinom i slabom svet-lošću petrolejskih lampi koja je jedva dopirala na ulicu, u svom tamnom odelu podsećao je na sa-blast, na otelotvorenje osвете. Sti-gavši na desetak metara od banke zastao je naspram prozora koji je svetleo kao zenica jednookog kik-lopa i doviknuo.

— Galahere, izadi!

Niko nije odgovorio ali se posle desetak sekundi svetlost ugasila i zavesa na prozoru kao da se pokre-nula. Napeta tišina vladala je i da-lje.

— Galahere, znam da si tu i da me čuješ!

Lomljenje stakla zaglušilo je po-slednju reč i kroz razbijeno okno promolila se revolverska cev. Krat-ko, vrlo kratko posmatrači su zuri-la u njen crni okrugli otvor, a za-tim je planuo hitac i kratak ble-sak plamena obasjao je ulicu. Ho-lidej se jedva primetno trgao, ali već sledećeg momenta njegov „lin-koln“ je grunuo tri puta jedno za drugim i čak razbijenog stakla pri-

gušio je muklo stenjanje i pad te-la. Iz kancelarije banke nije ispa-ljen više nijedan metak.

Nekoliko minuta ništa se nije čulo, a onda je gomila ljudi istr-čala iz saluna i okupila se pred vratima banke. Neko je otvorio vrata i pri slaboj svetlosti građani su ugledali uzneverena lica dvojice čuvara. Ali, oni ih sada nisu in-teresovali. Masa je nagnula u Ga-laherovu kancelariju i neko je kres-nuo šibicu.

Džordž Galaher je ležao na podu, raširenih ruku, bespomoćno steg-nutog revolvera i staklastih očiju. Svemoćni bos Springtajm Velija bio je mrtav.

— Živeo je i umro kao nitkov — rekao je neko.

Bez ijedne reči svi su se okre-nuli i izašli.

Holidej je sačekao da izađu i po što je čuo da je Galaher mrtav vratio se u salun. Prišavši šanku za tražio je viski. Poučen iskustvom, Hardi je poslušao bez primedbe.

Ali, Holidej nije ispio doneto pi-će. Skinuo je kaput i otkrio košulju krvavu na mestu gde kuca srce. Uzeo je svoju maramicu, natopio je viskijem i pošto je raskopčao košulju pritisnuo je na plitku ra-nu koja je neznatno krvarila. Vi-devši to, Hardi je razrogačio oči.

— Pa, vi ste ranjeni?

— Sasvim bezopasno — osmeh-nuo se Dok rezignirano.

— Kako? Pa takve rane su smrto-nosne...

— Ova nije. Ona hulja dobro je ciljala, ali, imao sam sreće.

— Ne razumem — brbljao je

Hardi. — Kako je moguće da pogodak u srce ne bude smrtonosan.

Holidej je iz sakoa prebačenog preko šanka izvukao svoju srebrnu tabakeru. Na glatkoj srebrnoj površini zjapila je velika okrugla rupa, a na drugoj strani virio je spljošteni kuršum. Tane nije probilo tvrdo kovani metal, i na njegovu sreću, samo su sitni komadići probili kožu na prsima i zarili se u meso. Rana je zaista bila bezopasna.

Hardi je odmahnuo glavom a ostali koji su se slučajno našli u blizini iznenađeno su zažagorili. Tolika sreća moglo se zaista smatrati čudom.

— Neverovatno! Ovako nešto još nisam video — rekao je neko.

— Ni ja! Mister Holideje, današnji dan treba da slavite! — zaključio je Džeri štalar.

Holidej ga je pogledao zamišljeno. Da li je trebalo da slavi dan u kome je uništio tri ljudska života. Istina, dovijac su bili revolveraši sa mnogo grehova na duši, a jedan ovejani nitkov i bezdušni eksploator kome je jedini cilj bio novac i moć! Ali ipak, i takvi kakvi su, bili su ljudska bića i mada je bio primoran da učini ono što je učinio, žalio je zbog toga.

Ne rekavši više ni reči Dok je stišao u svoju sobu.

XXI

Sutradan oko osam časova Dok je sišao u salun i na Hardijevo „dobro jutro“ odgovorio lakim kli-

manjem glave. Dan je bio vedar i sunčan ali očigledno da sa Dikovom dušom nije bilo isto. Ljudima koji su slušali legende o Doku moglo se to činiti čudnim, ali Dok je bio potišten zbog nesrećnih događaja koji su se u toku sedmice odigrali. Ta potištenost se nije mogla uočiti na prvi pogled, jer je Dok posedovao silnu moć samosavlđivanja, ali je, hteo on to ili ne, taj njegov osećaj tražio izlaz u bekstvu, bekstvu što dalje od mesta koje ga je podsećalo na doživljenu tragediju. Tako je bilo uvek pa i sada.

— Hardi, spremite mi doručak i račun. A u međuvremenu, pošaljite nekog do štale da javi Džeriju da mi pripremi konja.

— Zar odlazite?

— Da. Ovde nemam šta više da tražim.

— Ah, kad već pomenuste, tražili su vas stari Hjuž i njegova unuka.

Holidej se slabo osmehnulo. — Šta su hteli?

— Ne znam. Rekli su da će navratiti kasnije.

— Kako je dečaku — setio se Dok.

— Dobro mu je i već se oporavlja. Mislim da su vas zbog toga i tražili.

— To mi je mило. Dečak je ostavio povoljan utisak na mene.

— Da, mali će izrasti u pravog čoveka. Ah, evo ih dolaze.

Na vratima saluna ukazali su se stari Hjuž i njegova unuka. U čistoj iako malo staromodnoj haljini, verovatno prepravljenoj od haljine

njene majke, Emili je izgledala vi-
še kao devojka nego kao devojčica.
Videvši Holideja osmehnula se i
oči su joj zasijale.

— Dobro je da smo vas našli,
mister Holmse, ovaj Holidej. Emili
i ja smo došli da vam još jednom
izrazimo zahvalnost za ono što ste
učinili za nas.

— Drago mi je, ali ne treba pre-
više da mislite na zahvalnost. Lju-
di treba da pomažu jedni drugima.

— To je istina, ali, mi smo vam
ipak zahvalni. Sem toga, hteli
smo... — stari je malo zastao...
— hteli smo da vam se bar deli-
mično odužimo za vaš trud. Evo,
znam da to nije dovoljno, ali je
ipak nešto... — vadeći iz džepa
zamotuljak jeelnske kože starac je
nastavio... — Ovde je deset sre-
brnih novčića po pet dolara. Ču-
vao sam ih za nuždu i eto... sad
su mi dobrodišli. Uzmite ih!

Holidej je odmahnuo glavom. —
Ne, zadrižite ih.

— Ali uzmite. Ja sam vaš duž-
nik.

Holidej je ponovo odmahnuo od-
rečno glavom.

— Zašto? Mi jesmo siromašni, ali
imamo ponosa.

— Nije stvar u tome. Taj novac
će vama više trebati nego meni, a
zahvalnost mi je dovoljna nagrada
za trud i dobru volju koju sam vam
pružio.

Farmer ga je gledao izvesno vre-
me, a onda se osmehnulo. — Kamo
sreće da su svi ljudi kao vi. Bilo
bi lako i udobno živeti na ovoj
zemljinoj kugli.

Holidej se osmehnulo. — Vero-
vatno!

— Nadam se da mene nećete od-
biti — umešala se Emili. — Spremi-
la sam vam nešto što će vas sećati
na nas.

— Šta bi to moglo da bude?

Devojka je izvadila iz torbice su-
lenu maramicu sa izvezenim inici-
jalima DŽ. H.

— Izvezla sam početna slova va-
šeg imena. Srećom da su ona ostala
ista.

Holidej je uzeo poklon i stavio
ga u džep. Devojčina pažnja ga je
dirnula. — Hvala! — rekao je. Biće
mi draga uspomena.

— Imam još nešto, mada manje
vredno — dodala je devojka stid-
ljivo.

— To je lepo od vas, ali već
sam dovoljno nagrađen.

— Ovo je od Klajma — rekla
je i prišavši Doku, zagrlila ga i
poljubila u obraz. Zatim je, ne po-
gledavši zanemelog Holideja, sva
crvena u licu istrčala iz saluna.

Stari Hjuze se osmehnulo. — To
vam je neobuzdana mladost. Zbo-
gom mister Holideje — rekao je
pružajući ruku. — Neka vas sreća
prati!

Holidej je stegao pruženu ruku
i slučajni poznanici su se rastali.

XXII

Polu časa kasnije Holidej je na-
pustio Springtaj Veli. Prokazeći po
red poslednjih kuća učinilo mu se
da čuje akorde klavira. Ali, nije
čuo topao i mlo glas Dejzi Flip. Ni

je ga čući znao je da ga nikada više neće cuti. Ni nju, niti druge koje je u životu sreo i koje je voleo. Digao je pogled i na tropskom horizontu kao da je gledao njen lik zaronjen u izmaglicu tamnih oblaka. Uspomena na drađu ženu koja mu je pružila trenutke uvenu obično... daleke sećee, pritiskala ga je kao breg ogroman i visok poput neba. I ne samo uspomena na nju. Dok se udaljavao ka prostranoj

preriji činilo mu se da ga prate siluete Bilija Grahama, Najka, Lorija, Šonesija, Redža Koka, Hadsija i Galantera. Ophrvan sećanjem na njih zažalo je što ga je put odveo u Springbajm Veli.

A onda se setio Williama, ljubca koji je robio na ranču. U Springbajm Veliu spasio je jedan živ, mladavni život. Ključke na koje sasvim beskoristan i laž mu se učinio lepšim.

K R A J

Naslov originala:

SHAD DENVER — „COME SHOOTIN“

Prevod: D. MILOSAVLJEVIĆ

AUTORSKA PRAVA OBEZBEDENA PREKO NIP „FORUM“ —
„MARKETPRINT“ — AGENCIJA AUTORSKIH PRAVA NOVI SAD

Odgovorni urednik Tomić Svetozar
Izdaje i štampa NIF FORUM Novi Sad Vojvode Mišića 1.
Štampa: 28. februar 1978.
Tržište: 10. mart 1978.
Oslobođeno osnovnog poreza na promet mišljenjem Pokrajinskog
sekretarijata za obrazovanje nauku i kulturu SAP Vojvodine
broj 413-279/73 od 10. marta 1973. godine

**NE ZABORAVITE
SLEDEĆI
BROJ DO KA
HOLIDEJA**

**IZLAZI 7.
APRILA
1978.**

7. mart 1978.